

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:

Egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Az Országos Magy. Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:

Főszerkesztő és kiadási felelős: Forster Géza az OMGE. igazgatója.
Felelős szerkesztő: Szilassy Zoltán az OMGE. szerkesztő-titkára.
Társzerkesztő: Buday Barna az OMGE. titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Ülésnapok a Köztelken.

1900. márczius 24-én d. e. 11 órakor Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezetének közgyűlése.
1900. márczius 25-én d. e. 10 órakor Orsz. méhészeti egyesület közgyűlése.
1900. márczius 25-én d. u. 4 órakor Magy. mezőg. szesztermelők orsz. egyesületének közgyűlése.
1900. április 1-én d. e. 10 órakor Tejtermelők egyesületének közgyűlése.
1900. április 6-án d. u. 4 órakor OMGE. szőlőszeti és borászati, továbbá kertészeti és gyümölcsstermelési bizottságának egyesített ülése.

Felhívás a magyar gazdaközön-séghez!

A párisi VI. nemzetközi mezőgazdasági kongresszust előkészítő-bizottság február 1-én a Köztelken tartott alakuló gyűlésén elhatározta, hogy a nemzetközi mezőgazdasági kongresszus idejére társas kirándulást rendez Párisba, mely kirándulás nemcsak a kongresszusra utazó hivatalos kiküldötteket, de a gazdaközönység köréből jelentkezőket is egyesítené.

A kirándulás június hó végével tervezetik úgy, hogy a Párisban való tartózkodás a július hó 1-étől bezárólag 8-áig terjedő nemzetközi gazdakongresszus egész tartamára kiterjedne. A kirándulás költségei a résztvevők száma szerint változ-

nak, épp azért végleges tájékoztatást csakis akkor nyújthatunk, ha a résztvevők számát ismerjük. Tekintve azonban, hogy a kirándulás alkalmával a bizottság csakis az utazásról, az elszállásolásról, reggelizésről, a kongresszus és kiállítás szabad látogatásáról gondoskodik, előreláthatólag 400 koronán alul maradna.

A párisi tartózkodás ideje alatt a Páris környékére több kisebb tanulmányi kirándulás, továbbá Páris gazdasági intézetének megtekintése is tervezetik; az erre vonatkozó részletes program azonban csak akkor fog megállapíttatni, hogyha a résztvevők számát legalább hozzávetőlegesen ismerjük.

Kérjük tehát mindazokat, akik a bizottság által rendezett kiránduláson résztvenni óhajtanak, hogy ezen szándékukat legkésőbb folyó évi április hó 1-éig a bizottsággal tudatni, illetve ezen értesítésükkel az „OMGE.” pénztárába a részvételi költség részbeni fedezésére 200 koronát befizetni sziveskedjenek. A kirándulásban bármely gazdasági egyesület tagja részt vehet.

Mindennemű felvilágosítással a kirándulásban való részvétel tekintetében Rubinek Gyula, a „Szövetség” titkára, a bizottság előadója szolgál. (Budapest, IX., Köztelek.)

Gróf Zselénski Róbert s. k.,
a bizottság elnöke.

A tavaszi luxus-lóvásár április hó 1-én nyílik meg a „Tattersall” istállóiban és bezárólag április 3-ig tart.

Meghívó

az OMGE. szőlőszeti és borászati, továbbá kertészeti és gyümölcsstermelési bizottságának 1900. évi április hó 6-án (pénteken) d. u. 4 órakor a Köztelken tartandó egyesített ülésére.

Tárgyak:

1. Javaslat az egységes gyümölcs-csomagolás tárgyában.
2. Nagykörösi kertészegylet beadványa a MÁV. csomagolási szabályrendelete tárgyában.
3. Gyümölcs- és borvámok.

Bernát Béla s. k., Molnár István s. k.,
bizottsági elnök. bizottsági elnök.

Nemzetközi fogatos kapálógépversenyt.

Az OMGE., úgyis mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének központja, karöltve a Nyitra vármegyei gazdasági egyesülettel s a nagyméltósági földművelésügyi miniszterium támogatásával a folyó évi május hó végén Tótmegyeren nemzetközi fogatos kapálógépversenyt rendez.

A versenyre bejelenthetők egysoros és többsoros fogatos kapáló-gépek. Mindkét csoport részére 1—1 arany-, ezüst- és bronzérem tüzetik ki.

A verseny általános szabályzata és a bejelentő ivatek az OMGE. titkári hivatalánál kaphatók.

A rendező-bizottság.

Tavaszi MÜTRÁGYA szükségletünk

beszerzése végett forduljunk a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez, Budapest, V., Alkotmány-u. 31.

Mai számunk 24 oldal.

Hegyi eke- és hegyi vetőgép-bemutató.

Az OMGE., ugyis mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének központja, karöltve a Szepesvármegyei gazdasági egyesülettel s a nagyméltóságú földművelésügyi miniszterium támogatásával folyó évi április hó 29-én Szepes-Iglón, hegyi eke- és hegyi vetőgép-bemutatót rendez.

Bejelentési iverk és a bemutató programja az OMGE. titkári hivatalában kaphatók.

A rendező-bizottság.

Csoportos parcellás bérletek.

A „Köztelek“ 19-ik számában a „telepítésről“ írt cikkem végén megemlítettem, miszerint a földbérlet-társaságokra vonatkozó eszmékkel még több ízben fogok foglalkozni és különösen pedig azon ellenvetésekkel, melyeket azok ellen felhozni lehet.

Lintner Sándor, Papp Miklós és Dely Imre urak azonban oly szivesek voltak ama cikkemmel nem csak foglalkozni, hanem egyszermind a „Köztelek“ 22-ik számában több rendbeli ellenvetést felsorolni s így felmentettek részben ama fáradtságtól, hogy magam soroljam fel és állítsam egybe, a miért is köszönetet mondok nekik.

Megjegyzem azonban, hogy még több és még nyomósabbnak látszó ellenvetést is lehet felhozni a multkori cikkemben foglaltakra nézve és amelyekre még alkalmilag visszatérek. Mert nézetem az, hogy e mindenesetre nagyon fontos és nagy horderővel bíró kérdést pro és kontra jól meg kell vitatni és rostálni, hadd tisztuljanak a nézetek!

Mindenekelőtt azonban a fent tisztelt urak ellenvetéseivel kell lehetőleg röviden foglalkoznom.

Lintner ur ugyanis azt állítja, hogy ily bérlet-társaságokat megalakítani nem lehet a nép nagy szegénysége miatt és például a Dunántúlt hozza fel. Lintner ur sokkal jobb pél-

dákat is hozhatott volna fel állítása támogatására pl. a Felvidéket és annak különösen néhány megyéjét, ahol a nép nagy része már az ultima ratio a vándorbohoz folyamodni kénytelen. Ott valóban nem lehetne földbérlet-társaságokat összehozni, de azt eszembe sem jutott proponálni, hogy azon ügyefogyott elemekből, akiknek „még egy szamaruk sincsen“, vagy olyan „szegedi kubikosokból, akik targonczájukon kívül egyébvel sem bírnak“ bérlet-társaságok alakíttassanak.

Hanem igenis azt proponáltam, hogy ilyen társaságok megalakulhatnának olyatén földművesek, mezei munkások és ugynevezett törpebirtokosokból, akik kis vagyonszállal bírnak, akinek pl. pár darab lábasszójaga, pár mérő vetőmagja és 150—200 frtja van.

Ilyenek pedig igen nagyszámban vannak az Alföldön, mert ott az 1—2 holddal bíró földműves, mivel földesekjéből meg nem élhet, igen szivesen és igen gyakran elszegődik aratónak, cséplőnek és mezei munkára is vállalkozik és a legtöbb közülök lábasszójag-al is bír.

Ami a Dunántúlt illeti, ott ugyan a nép jóval szegényebb mint az Alföldön, de ott sem mindenütt oly ügyefogyott, aminőnek L. ur feltűnteti és ott is lehetne bizony ily bérlet-társaságokat összeállítani, habár távolról sem oly számban, mint az Alföldön.

Kérdezi L. ur, hogy hova helyezték el a bérlet lábasszójagait? Erre a válasz épen nagyon könnyű; természetesen csak a bérbeveendő birtokistállóiban. Hiszen azt meg sem lehetne, már csak a trágya végett sem engedni, hogy azok máshol helyeztessenek el. Ez áll természetesen a szalma és takarmányra nézve is.

Azt a kérdést is felveti Lintner ur, hogy mi történne az épületekkel, ki javítaná és ki biztosítaná azokat? A gazdasági épületeket természetesen a bérlet használnák, hiszen épületek nélkül gazdálkodni nem lehet. Ami

pedig a javításokat, biztosításokat illeti, legcélszerűbbnek vélem, ha mindezeket maga a földbirtokos eszközölheti és pedig nemcsak bérlet-társaságokkal, hanem egyes bérlettel szemben is.

Aggódi L. ur, hogy ha majd ily bérletek létrejönnek, mi történne a gazdasági cselédekkel. Erre nézve is megnyugtathatom L. urat, mert bizony még nagyon sok viz fog lefolyni a Dunán, míg ily társas bérletek nagyobb számban létrejönnek. Létrejötték már ugyan ilyetén bérletek és fognak is még létrejönni, mert különösen nagybirtokosaink és főleg azok, kiknek uradalmak rosszul adminisztráltak, nagyon elégedetlenek, hogy jövedelmük legnagyobb részét a drága kezelési költségek emésztik fel. Amde legalább még a közel jövőben ily bérletek nem oly arányban fognak létrejönni, hogy azáltal a gazdasági cselédek sorsa veszélyezve volna. Különben ugyis nagy a szükség és a hiány a jóvaló cselédre és aratóra nézve, különösen az Alföldön. Ilyenek könnyen kapnak elhelyezést.

Ha egy pl. 4000 holdas uradalomból 1200 hold bérbeadatik, akkor úgy áll a kalkuláció, hogy az 1200 holdra nézve egy krajczár regie sincs, de csak tiszta jövedelem és a fentmaradt 2800 hold regie-je pedig a személyzet redukciója folytán apad. Ez a rövid válaszom L. ur felhozott példájára.

Attérek immár Papp Miklós ur ellenvetésére.

Ő egy példát hoz fel nemzetiségek által lakott vidékről. Nagyon jól ismerem a magyar lakta megyék, vidékek viszonyait, de ép oly rosszul a más nemzetiségek által lakott területeit az országnak, azért tehát nem foglalkozhatom a felhozott példával, hanem ahelyett szolgálak én is egy példával.

Olyatén társas bérletek, melyeknek eszméjét multkori cikkemben felelevenítettem, már léteztek a 17-ik században is. Így többek közt a Pestmegyében fekvő Solt község lakosai bérbevétték az akkori földesuraságnak

TÁRCZA.

Egy őszinte „czuczilista“.

Írta: Bárony István.

A Nyírség egyik községében történt, abban az időben, amikor ott is elharapódzott a földművelő-nép új nyavalyája a „czuczilistaság“.

Parasztbetegségnek akartam mondani, de így már nem beszélhetünk Magyarországon. Mert *paraszt* nincs; elmúlt az az idő, amikor a maga nevével is beírta az egyszerű ember. Most valami disz, valami megkülönböztetés kell mindenkinek. Az urfélék közt a tilulus-kór dühöng. Nagyságosan alul nem adjuk. A tekintetes czim szinte sértés, vagy legalább is kicsinylés. Még a cseléd se szivesen áll be Budapesten olyan helyre, ahol az asszonyt meg nem illeti a „nagysága“ megszólítás. Ha nem illeti is, kell, hogy hozzászokjék s követelje, mert a szomszédban lakó „nagysága“ cselédje lenéznék s halálra bosszantaná az övét, ha megtudná, hogy csak amolyan *teésszomszomszág*nál szolgál.

Ilyen a *paraszt* is. A becsületes, derék magyar paraszttól, aki nem akar többé a régi névre hallgatni, hanem azt kívánja — meg is várja, hogy őt földművelőnek, gazdának mondják. Ez több és szebb ő szerinte, mint a paraszttól.

A német *Bauer* büszke az ő ilyen nevére; amiben a foglalkozása benne van. Az egész világon híressé és majdnem mindenütt rokonszenvesé vált *bur* sem egyéb, mint *bauer*. Ebből lett. Nem nemzetiséget jelent, hanem foglalkozást. A burok földművelők és állattenyésztők. Foglalkozásuk ugyanaz, ami a magyar paraszttól. Ők Dél-Afrika igazi parasztjai. És büszkéek erre. Nem cserélnének sem hazát, sem foglalkozást, sem nevet senkivel sem.

S íme a mi parasztunknak „derogál“, hogy ő paraszttól. Azt hiszi, hogy akkor többet mutat, ha *kisgazdának* hivatja magát. Mindez semmi más, mint *igény*. Megnövekedett igénye a hiúságnak, amely lábra kapott azok közt, akik a demokratizmus fogalmával együtt születtek. Hisz benne van a szóban. Ki az igazi, legigazibb „nép“ Magyarországon? A falvak és puszták szántóvetői. Hozzájuk fűződik legszorosabban a „nép“ fogalma. S nekik maguknak legyen immár terhes az, a mi népies?

Még hagyján volna, ha a szó melléknévi használata miatt támadt volna ez az idegenkedés tőle. Paraszt tudniillik nemcsak főnév, hanem melléknév is. Mondják oly emberre, akiben nincsenek finomságok.

A *paraszt* szó csak akkor dehonasztaló, ha melléknév; ha főnév, akkor tisztos és rokonszenves. Avagy van-e az igazi derék, becsületes magyar parasztnál rokonszenvesebb alak?

Ami idegenkedés benne a saját igazi, jó, régi elnevezése iránt támadt, azt nagyrészt a

szociálisták hamis prófétái ébresztették, akik azt magyarázták neki, hogy ő is épen olyan földesur, mint az, akinek tizezer holdja van. Ő tehát nem paraszttól, hanem gazdától.

Amint hogy az „ur“-hoz még így sem lehetett felemelkednie, mert hisz' oda első sorban miveltetés, tanultság kell: megpróbálta volna lehuzni magához azt, aki iránt a hamis próféták gyűlölködést szítottak benne: az „urat“. „Egyformák vagyunk!“ Ez a kiindulás. „Tehát add ide, amivel többet van mint nekem.“ Ez a következtetés. Már mint „czuczilista“ felfogás szerint. Amibe beleesett Kontyos B. Péter uram is, akiről épen el akarok mondani valamit.

Hogy ne nyujtsam hosszúra, mindjárt megis mondom, hogy B. Péter uramnak épen nem lett volna szüksége rá, hogy „czuczilista“ legyen, mert adott neki a jó Isten annyit, amennyi bőven elég egy közepes sorsu parasztember megélhetésére. Volt egy kis földje, egy kis rétje; belseje is hozzá. Elég türelem — bár nádfedeles háza; ökre-lova, aprómarmhája és végül, hogy teljes legyen az áldás, dolgos felesége meg vagy két cseperedő porontykája; akik közül az egyik szépen őrizgette tavasszal a pelyhes kis libuskákat; a másik pedig tán férjhez is mehetett volna már.

Az ilyen embernek kár mai napság panaszkodnia; nyughatatlanságra nincsen oka; hisz nehezen él ma mindenki s bizony boldog, aki legalább a maga egyszerű tulajdon házikójá-

30,000 holdra rugó uradalmát és azt a társasbérletet több ízben történt megújítással, majdnem 40 éven át a most lezajlott század 20-as éveinek derekára haszonbérbe birták. És dacára annak, hogy az akkori viszonyok és árakhoz képest nagy haszonbért fizettek, mégis e bérlet következtében ama község lakosai annyira gyarapodtak, boldogultak és megvagyonosodtak, hogy az országnak legjobban szituált lakosai közé tartoztak még a közelmúltban is.

Ami a nagy távolságokat illeti, ahhoz ami alföldi népünk nagyon hozzá van szokva. Ami azonban a termés elszállítását illeti, a szemek kivül, az semmi szín alatt meg nem engedendő súlyos bírság terhe alatt. Hanem az csakis a bérelt birtokon föltétehető. Hasonlóképen a trágya sem hordható el. Így tehát a föld kiszárolása ki van zárva, mert a megfelelő ugartartás is szerződésileg bírság terhe alatt biztosítható.

Az az eset pedig úgy sem fog bekövetkezni, hogy a nagybirtokok, latifundiumok mind nyakra-főre bérbe fognak adni bérlő-társaságoknak és így a Papp ur felhozta aggályok tárgyainak. Fognak ugyan ily társaságok az országnak alkalmas vidékein megalakulni és lesznek is nagybirtokok, akik uradalmak egyes részeit, pusztáit a jeleztem módon bérbe fogják adni, de azért latifundiumaik, birtokaik még távolról sem lesznek a devasztáczióknak kitéve.

Ha a termés igen rossz, akkor az egyes bérlő még sokkal inkább ki van téve a bukás esélyeinek, mint a bérlő-társaságok, mert ő csak nagy regie-vel dolgozhat, míg ezeknek semmi kezelési költségük sincsen.

Ami végre a Dely Imre ur által felhozottakat illeti, mindazokra nem reflektálhatok legalább a jelen alkalommal, mert ismétlésekbe is kellene bocsátkoznom és így cikquem túl hosszúra nyulnék. Különbön válaszom azokra is legalább részben ugys fellelhető a fentebb általam felhozottakban.

Különbön mielőtt már ugys hosszú cikketem befejezném, még megemlíteni szükséges-

ban lakhat, ahonnan ki nem mozdíthatják, amiért házbért nem fizet. No meg aztán az sem utolsó dolog ezen a kőszénfüsttel fertőzött s berondított világon, ha akkor van az embernek módja napfényben, szabad levegőben, amikor neki tetszik.

Mert mégis csak abban van a legnagyobb boldogság és legigazibb megelégedés, ha tiszta levegőt szíhat az ember; ha jól megsütheti a nap és járhatja a szellő, amiben amugy isten igazában senkinek olyan módja nincs, mint a parasztnak.

Mindenesetre hasonlíthatatlanul szebb és jobb élet ez, mintha nagyvárosi gyárak füstös, nehéz levegőjében zárt helyiségekben kell dolgozni hajnaltól estig; ami szintén derék és emberséges foglalkozás ugyan, de valósággal nem annak való, aki a földmívelésben nőtt fel s azt imádja.

B. Péter ezt kevésbé fogta föl, mint a „czuczilistavezér“ szónoklatait, amelyek oda irányultak, hogy elérkezett végre a nagy világfelfordulás ideje és közeledik a nap, amelyen az általános földosztás lesz.

Péter is erre várt, erre számított és meg is mondta egyszer nyíltan a falu jegyzőjének. Okos, sőt bölcs idős férfiú volt a jegyző, aki tudta, hogy a magyar paraszttal szépszóval többre lehet menni, mint ripakodással. Megkérdezte Pétert:

— Hát oszt' Péter gazda, mennyi is a maga földcskéje úgy mindössze?

nek tartom, hogy Dely urnak az ugynevezett ötödökre vonatkozó közleménye nagy figyelemre méltó és nagyon óhajtható volna, ha D. ur evvel még alkalmileg tüzetesen foglalkozni szives volna.

Ami engem illet, még foglalkozni fogok a bérlő-társaságokkal, mert jól meg kell vitatni e nagy horderővel bíró kérdést.

Gr. Benyovszky Sándor.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Kovácsy Béla.

Nyugati jellegű szarvasmarhatenyésztésünk.

I.

A szarvasmarha-tenyésztés csak akkor lehet eredményes, ha a következő két dologgal tisztában vagyunk u. m.

1. a tenyészcéllal, vagyis azzal, hogy mit akarunk a szarvasmarha-tenyésztés terén elérni s
2. ha tudjuk, hogy azzal az anyaggal, amink van, hogy érhetjük el legjobban azt, amit el akarunk érni, vagyis aminek elérését célul tűztük ki.

Vegyük ezt a két dolgot kissé szemügyre.

A szarvasmarha-tenyésztés terén különböző czélok tűzhetők ki, nevezetesen az erő-, tej- vagy hustermelési képesség egyoldalú fejlesztése, vagy ezeknek eltérő mértékben való kombinálása. Ezek az eltérő czélok bizonyos szarvasmarhafajtákban lelhetők föl, mert vannak fajták, melyek főleg erőtermelésre, mások melyek főleg tejtermelésre s ismét mások, melyek főleg hustermelésre alkalmasak s végre olyan fajták is vannak, melyek eltérő mértékben kombinálva bírják e tulajdonságot; továbbá keresztezés által oly arányban is egyesíthetjük utóbbiakat, aminőben azok a létező fajtáknál nem fordulnak elő. A szarvasmarha-tenyésztő tehát nagyon sok czélt tűzhet ki s többféle irányt követhet.

Ezért az a kérdés merül föl, hogy a sok lehetőség közül melyiket választjuk; valamely létező szarvasmarhafajtahoz szegődünk-e vagy oly czélokra igyekezzünk-e megvalósítani, melyek számára nem léteznek határozott fajták. Ezt a kérdést csak akkor dönthetjük el, ha

Megmondja hűségesen.

— No lássa Péter, hát ha maguk fel akarják osztani a falut, tudja-e, hogy mi lesz? Van a falunak összesen ennyi területe, van hozzá ennyi lakosa; ha mindenki egyformán kap belőle a földosztás szerint, akkor magának a jövő esztendőben éppen nyolcz hold földjével lesz kevesebb, mint amennyi most van.

A gazda nagyot nézett.

— Hogy tetszik érteni kérem alásán? Hogy lehetne az? Iszen csak a rákszemű zsidónak több van ezer holdnál, ami mind a miénk lesz.

— Már hogy lenne az mind a kendtéke. Hát a rákszemű zsidónak a része?

— Jaj, az nem ugys lesz, kérem szépen. Azt kihagyjuk az osztásból. Elég sokáig ült a nagy vagyonban.

— Ugy! Ezt gyönyörűen megcsinálták kendtek. Majd örül is Kalászos, meg Paraj, meg Barándi, meg a többi, aki eddig csakugy napszámba járt. Egyszerre földesurak lesznek.

— Jaj téns jegyző uram, de az sem ugys van ám, vágott közbe Péter tiltakozva. Azok nem osztóznak.

A jegyző nagy szemet meresztett. Nem osztóznak. Hát oszt' mi a csudáért maradnak ki ezek?

— Az ugys van, magyarázta B. Péter fontoskodva, hogy akinek nem volt, annak ezután se legyen. Azok csak napszámosok, nem gazdálkodó emberek. Minek nekik a föld?

következő dolgokat tartjuk „szem előtt“ u. m.

1. anyagi eszközeinket, mert némely tenyészcélok aránylag olcsón, mások pedig csak nagyobb tőke segítségével érhetők el, miután a különféle czélok eltérő befektetést tesznek szükségessé; pl. a magyar-erdélyi marha olcsóbban tenyésztendő mint a borzderes, ez olcsóbban mint a szimmentháli, mely ismét olcsóbban tenyésztendő, mint a shorthorn-marha. Minél alacsonyabb fokon áll valamely fajta, annál olcsóbban tenyésztendő, de sok függ e tekintetben a termelési iránytól is, mert pl. az erőtermelési irány csekélyebb befektetést igényel mint a tejtermelési, ez ismét csekélyebbet mint a hustermelési irány. Szerény anyagi eszközökkel tehát csak szerény czélok, ellenkező esetben pedig magasabb czélokat fogunk kitűzni s követni.

2. Figyelembe kell vennünk legelő s takarmányviszonyainkat. Ugyanis a különböző tenyészcélok eltérő táplálást tesznek szükségessé, mert némelyek extenzív, mások csak intenzív táplálás mellett érhetők el. Extenzív táplálás azonban főleg csak a szerényebb tenyészcélokra alkalmazható, amiből az következik, hogy mostoha legelő s takarmányviszonyok között csak szerényebb czélok követhetők pl. szimmentháli vagy shorthorn marhát nem lehet ily viszonyok között sikerrel tenyészteni, mert oda csak alacsony színvonalon álló igénytelen állatok valók. Ellenben kedvező legelő s takarmányviszonyok között esztelenség lenne igénytelen állatok tenyésztésével foglalkozni, mert azok nem képesek a jó takarmányt kellően meghálálni. Hyen esetekben tehát magasabb czélok elérésére fogunk törekedni, mert azok jövedelmezőbbek.

3. Szem előtt kell tartani a piac igényeit, mert tudvalevő, hogy nemcsak saját szükségletünkre, de eladás végett is tenyészünk s amiatt kevesebb haszonnal fogunk akkor tenyészteni, ha olyan a marhánk, mely iránt csekély a kereslet, amiről pl. a m.-óvári uradalom allgauti tehenészete tesz tanúságot, mely az allgauti marha iránt csekély kereslet miatt elesik a tenyészanyageladástól.

4. Végül irányadó e tekintetben már meglévő tenyészanyagunk is. Ugyanis ettől azért teszszük a követendő tenyészirányt függővé, mert kevés tenyésztő teheti azt, hogy tulajdon meglévő anyagán s mást szerzezen be; a legtöbb tenyésztő inkább meglévő anyagát változtatja át ugys, hogy az a kitűzött

De már erre a jegyző elnevette magát. — No gazduram, mondta, most már legalább látom is, hogy mi lesz nemsokára a hires földosztás után.

— Ugyan hát mi lenne? — kérdezte Péter gyanakodva.

— Megint földosztás lesz. Majd azok, akiknek maguk semmit sem adtak, összefogóznak s elveszik maguktól a mijök van, azon osztózkodnak.

A „czuczilista“ nagyot nézett. De azt már nem engedjük, mondta kis vártatva.

— Hát azt hiszik maguk, jó emberek, hogy azok, akik-e ma a föld, engedni fogják, hogy maguk elvegyék tőlük?

— Hm, hm! — tűnődött Péter gazda.

— Ellenben a falut, ha akarják — ha mindnyájan akarják — közös akarattal feloszthatják, folytatta a jegyző ravaszul és leste szavai hatását.

Péternek eszébe jutott az iménti számadás.

— Mit? — kiáltotta, hogy nyolcz holddal kevesebbem legyen? De már olyan ninesen. Nem osztóznak!

S ezzel elrobogott, mintha puskából lötték volna ki.

Azóta csakugyan nem foglalkozik „czuczilistasággal“; — de azt mégsem tűri, hogy parasztnak mondják.

Mikor ő — kisgazda.

ezélnak megfeleljen, de éppen ezért csak oly ezélt kell a tenyésztőnek kitűznie, melyet meg-lévő anyagával s a megbeszélte tényezők te-kintetbe vételével legjobban tud elérni, pl. oly vidéken, ahol a marha máris sok borz-deres vért tartalmaz, többnyire legelőnyösebb, ha ezen irányban maradunk, míg ahol a pinz-gaui jelleg áll előtérben, inkább ezt kultivál-juk stb.

Attérve a bevezető sorokban említett két követelmény másodikára, t. i. a kitűzött cél mikénti megvalósítására, ez két eszköz segé-lyével érhető el, u. m.

1. az által, hogy tenyészanyagunk életföltételeit oly irányban elégítjük ki, aminőben azok a kitűzött célznak megfelelnek, mert minden tenyészirány más igényekkel viseltetik az etetés és ápolás iránt; hiszen ezért teszünk a következő tenyészirányt legelő- s takarmány- viszonyainktól is függővé;

2. hogy nőnemű anyagunkra oly himeket használunk, melyek a kitűzött tenyész-cél képviselik, vagy amelyek tulajdonságaiknak a nőnemű állatok tulajdonságaival bizonyos arányban való egyesítése által meg tudják azt valósítani.

E két eszköz egyenlő fontossággal bír, vagy ha egyiknek nagyobb fontosságot akarunk tulajdonítani, talán az első helyen említett tehetjük azt, mint később még látni fogjuk. Foglalkozzunk most csak a tenyész-himekkel.

Ezek tudvalevőleg se nagyobb, se kisebb átörökítő képességgel nem bírnak, mint a nő-nemű állatok, de miután jobban sokszorosítják magukat, mert sok ivadékot nemzenek, jobban terjesztik tulajdonságaikat; a haladás gyors-sága tehát nagyon függ a himektől s ezért oly fontos az, hogy a tenyésztő csak oly himeket használjon, melyek tenyész-célját elő tudják mozdítani.

A nagyobb tenyésztő többnyire minden nehézség nélkül szerezhet ilyen himeket, mert elég vagyonos és mert nagyszámú nőnemű állattal rendelkezvén, kellően ki is használhatja azokat; ellenben a kistenyésztő többnyire gazda-gabb szomszédja vagy a község által tartott himek használatára van utalva s miután ezek a himek nem mindig olyanok, mint aminők a kistenyésztő nőnemű anyagának megfelel-nek, nagyon lassan is halad a marhatenyész-tés terén.

Ezen a bajon most európaszerte az által igyekeznek segíteni, hogy a kistenyésztőket társulásra bírván, vidéki állattenyésztési egye-sületeket létesítsenek, melyeknek három igen nagy előnyük van a kistenyésztőkre nézve, minél fogva nálunk is a legnagyobb méltatást érdemlik; ezek az előnyök pedig a következők:

1. hogy az egyesület több pénzzel ren-delkezvén, jobb, illetőleg a kitűzött célnak megfelelőbb himeket szerezhet be, mint az egyes tenyésztő vagy a község s emiatt gyor-sabban halad;

2. hogy az egyesület egyformább himeket vásárol, mint az egyes tenyésztők vagy a kö-zségek. Ugyanis oly vidéken, ahol még nincs állattenyésztési egyesület, a községek és magán-tenyésztők nagyon eltérő himeket vásárolnak, mert mindegyikük más célt követ, vagy más izléssel bír. Ez az egyesületnél azért nincs így, mert itt közös cél felé haladva, a ten-yésztők a vezetőségre ruhazzák a himek be-szerzését, miután pedig ezek szakférfiak, csak hasonló s a kitűzött célnak lehetőleg meg-felelő himeket vásárolnak, aminek azután az lesz az eredménye, hogy az egyesület területén egyformább állatok keletkeznek, minél fogva az állatkereskedők és magánvevők nagyobb számban keresik azt föl s ezáltal föl-hajják az állatok árát;

3. hogy az egyesület a szakismeretek terjedésének eszközévé válik, mert az állat-tenyésztés iránti érdeklődést költi fel s tagjai között nemes versengést létesít, kivált ha díjazásokkal összekötött versenyeket, vagy ki-állításokat rendez.

Ezekkel az előnyökkel szemben csak egy hátránnyal találkozunk, nevezetesen azzal, hogy az egyesek tevékenysége meg van kötve, mert nem rendelkeznek szabadon álla-taikkal, de ez a hátrány a kistenyésztőre nézve többnyire előnyvé változik át azáltal, hogy a czéltalan kapkodástól óvja meg s az állat-tenyésztést határozott mederbe tereli. Azonban mégis főleg ez a hátrány okozza azt, hogy sokan vonakodnak a vidékükön keletkező állattenyésztési egyesületbe belépni, mert nem akarják függetlenségüket föláldozni.

E bevezetés után a következő közlemény-ben ki fogom fejteni, hogy miként fejlődött nálunk a nyugati jellegű marhatenyésztés és hogy minő irányba kell azt terelnünk.

Cselkó István.

GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

A műtrágyaszóró-gépek.

(Együttal felelet több kérdésre).

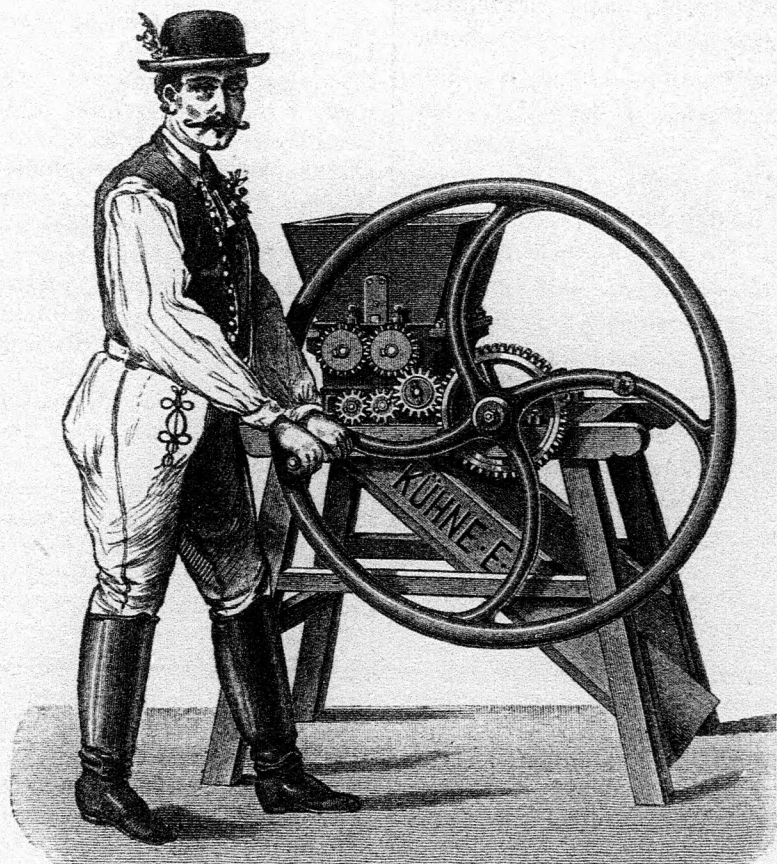
I.

A mezőgazdasági gépek e csoportja arány-lag rövid idő alatt annyira gyarapodott, annyi új egyeddel szaporodott, hogy a külföld gazdái-

elvárni, hogy mindennemű műtrágyát egyenle-tesen szórjon el és pedig a kívánt mennyiség-ben. Mivel azonban a műtrágyák némelyike, a nedvességet magába szíva, hamar elvesziti pornemű állapotát s összeálló, tapadós tömeggé válik, ezzel az egyenletes elszórás munkáját megnehezíti, sőt némely gépeknél ugyszólván lehetetlenné teszi. A jó műtrágyaszóró-géptől azt is megkövetelhetjük, hogy az ilyen nyirkos műtrágyát is a lehetőség határain belül egyen-letesen szórja el, de semmiesetre se gyurja össze péppé vagy sárrá és ne engedje meg a szórónyilasok eltömődését vagy a szórókészü-lék eldugulását.

E két kívánalmakon kívül hátra van még egy és ez az, hogy a gép még széles időben is legalább kielégítő munkát végezzen, azaz úgy legyen szerkesztve, hogy a szél a kiszórt, lehulló poralaku trágyát egykönnyen szét ne szórhassa, el ne vihesse a gép alól.

Az eddig felsoroltakon kívül kívánatos még természetesen az is, hogy a gép könnyű legyen, azt egy, legfeljebb két ló megerősítés nélkül vonhassa huzamosabb időn át. Azon-kívül legyen oly széles, hogy vele naponként legalább is akkora terület legyen beszórható, mint a vetőgéppel, de még jobb, ha többet végez ennél. Végül még az árának is arányban kell állani a gép munkájának minő- és mennyi-ségével.

13. ábra. Kühne-féle műtrágyaórló malom.

nak már jelentékeny választék áll rendelkezé-sére a műtrágyaszóró-gépekből is.

Nálunk még kevésbé ismertek, különösen az újabb szerkezetek s azért tán nem lesz időszerűtlen, ha a manapság jobbaknak itélt ily gépek szerkezetével megismerkedhetik a gazda-közönség, már csak azért is, mert épen e gé-pekre nézve meglehetősen eltérő véleményeket lehet olvasni és hallani.

Mielőtt azonban az egyes gépek szerke-zeti ismertetése megkezdődne, néhány szóval fel kell említeni azok működési elvét és vég-zendő munkájukat.

A műtrágyák különböző nemei tudvalevő-leg por alakjában hintetnek szét a trágyázandó terület felszínére s különböző módon vagy ekével vagy borona illetve kultivátorral kever-tetnek össze a talajjal. Nagyon természetes, hogy miután a trágyanemek hatásukat csak akkor fejthetik ki haszonnal, ha az egész terü-leten egyenletesen szórtnak szét; a jó mű-trágyaszóró-géptől első sorban azt lehet és kell

E sok, de méltányos kívánalmak mellett azonban viszont a gazdának is meg kell adni a lehetőséget arra, hogy a gép jól és sokat végezhesen. Ennek pedig első és főkélléke az, hogy az elszórandó műtrágyát mindig poralak-ban adja be a gépbe s azonkívül száraz álla-potban. Mivel a műtrágyák legtöbbször huza-mosabb fekvés után összeáll, csomókká, nem-ritkán rögökké tömörül, a gazdának nem sza-bad elmulasztani minden esetben a műtrágya állapotáról még a kiszórás előtt tudomást szerezni; ha az nyirkos lett, le-hetőleg kiszáritani, ha pedig darabos, rö-gössé vált, elaprózni, elporlasztani.

Éppen ezért a műtrágyaszóró-gépeknek mintegy kiegészítő részét, hozzátartozó kellékét képezik a műtrágyaórló-malmok, melyek egyik egyszerű s elég jól bevált alakját az 13. számú ábra mutatja.

E műtrágyaórló-malom szerkezete áll a gép keretére erősített garatból, melynek fene-kén két, egymással szemben forgó, sarlóalaku

yát egyenle-
mennyiség-
melyike, a
ar elvesziti
ós tömeggé
s munkáját
ugyszólván
szóró-géptől
ven nyirkos
elül egyen-
se gyurja
edje meg a
szórókészü-

a van még
les időben
ezen, azaz
a kiszórt,
en szét ne

kívánatos
ép könnyű
egeröltetés
át. Azon-
naponként
beszórható,
ha többet
arányban
és mennyi-

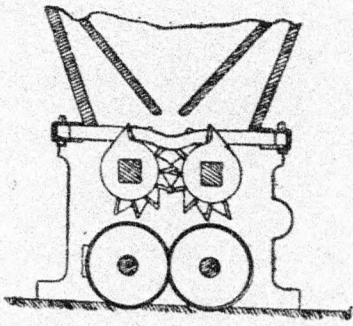
késekkel, karmokkal ellátott tengely van be-
ágyazva. E tengelyek kései az összecsomósodott
rögöket, gumókat szét darabolják és átgurják
az alattuk lévő rostély nyílásain. A rostélyon
átsetett darabok két egymással szemben forgó
sima henger közé jutva, porrá őrlődnek s ily
állapotban hullanak le a gép kiömlő vályujába.

Az őrlőszerkezet keresztmetszetét a 14.
számu ábra mutatja, hol a felső tengelypáron
a zuzó-, tépőkarmok, alul pedig az őrlő-
hengerpár láthatók. A tengelyek csapágyainak
mindegyike féloldalt erős ruggyantavánkoson
nyugszik azért, hogyha esetleg kő kerül a
tengelyek vagy hengerek közé, az ott ne okozzon
törést, hanem a tengelyek engedhessenek a
nyomásnak, addig, míg a kő kihull közülük.
Mind a négy tengely forgását a gép lendítő-
kerekének tengelyére ékeket fogaskerek eszközi,
ugyancsak fogaskerek-áttétellel E gépet Kühne
Edde gépgyára készíti Mosonban.

Az összeállott, csomósodott műtrágyát
tehát ilyen vagy ehhez hasonló géppel okvetlen
fel kell aprítani s csakis poralakjában szabad
azt a műtrágyaszóró-gépbe tenni, mert máskép
az egyenletes felszórás egyáltalán lehetetlen.

A manapság jobbakközé sorolt műtrágya-
szórógépek a következők:

melynek tengelyén az ellenkező oldalon l
fogaskerek ül, mely viszont a k foga-rudba
kapaszkodva az o szekrényt ereszti le. Az
itt jelzett részleteket a 15. és 16-ik ábrák
mutatják.

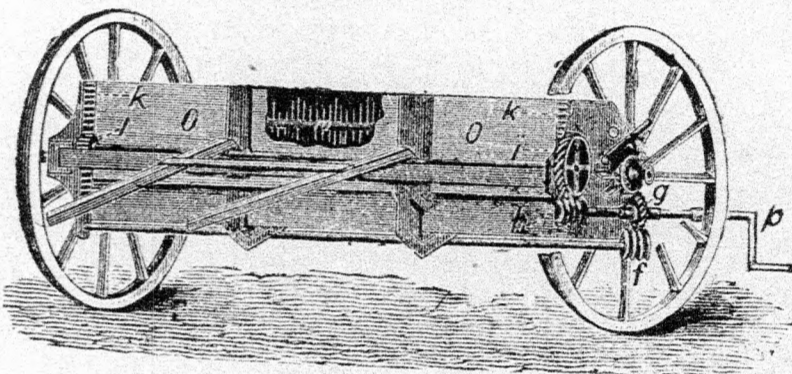

14. ábra. Kühne-féle műtrágya-őrlő-malom keresztmetszete

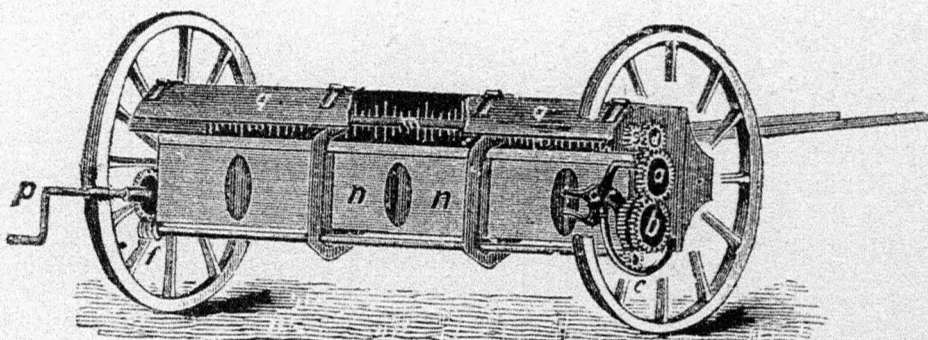
Az ily módon leeresztett szórószekrényt
ezután megtöltik s ha meg akarják kezdeni a
munkát, akkor az r emeltyűvel — lásd 16. ábra
jobb oldalát — beakasztják a g csigakereket,
mely bekap az alatta levő f végtelen csigába,
melynek tengelyén az ellenkező végen e foga-
kerék ül. Ez forgásba hozza a közlőmű se-

szárú műtrágya kiszórása biztosan és egyen-
letesen történhetik. A nyirkos műtrágyát is
mindenesetre könnyebben szórja s bár több-
rendbeli kísérlet azt eredményezte, hogy a
trágya nem mázolódtott el, sem össze sem
gyuratott a forgópálcák által, mégis lehetnek
esetek, mikor a nyirkos trágya ráragad a pálcákra
és a kiszórás egyenetlen lesz. Ez azonban
csak kivételes esetekben fordulhat esetleg elő
és nem ronthatja le a gép jószágát. Másik lé-
nyegesebb hiba az, hogy a száraz portrágyát,
mely szabadon fekszik s mely meglehetősen ma-
gáról hull le, még a kisebb szél is elhordja
s ezzel nagyon csökkenti az egyenletes elszó-
rás lehetőségét. S ezért, bár az újabb ily nemű
gépeken már van szélfogó deszka, szeles idő-
ben nem fog teljesen kielégítő munkát végez-
hetni, különösen száraz és jól megőrölt mű-
trágyával.

Nálunk e gépet több gépgyáros utján is
be lehet szerezni, többek közt Kühne E. mo-
soni gépgyára, Hoffherr és Schwantz, Umrath és
Társaság stb. utján. Ifj. Sporzon Pál.

15. ábra. Schloer-féle műtrágyaszóró-gép előlről.

16. ábra. A Schloer-féle műtrágyaszóró-gép hátulról.

A Schloer-féle műtrágyaszóró gép. Ez a már
1885 óta ismert, a magyar gazdak kezén is
több helyen látható gép még ma is a legjobbak
közé soroltatik. Legalább a Deutsche Land-
wirthschafts-Gesellschaft 1895-ik évi nagy mű-
trágyaszóró-gép-versenyén győztesnek került
ki 13 más versenytársa közül. Szerkezete,
melyet a mellékelt 15., 16., 17. és 18. számu
ábrák elég világosan mutatnak, áll a két nagy
kerékre szerelt 2—2,82 m. széles o (15. ábra)
szórószekrényből. E szórószekrény hátsó n
fala (16. ábra) a szekrény oldalfalával együtt
szilárdan áll a tengelyen, míg a szekrény
melső o fala a folytatását képező vályus vas-

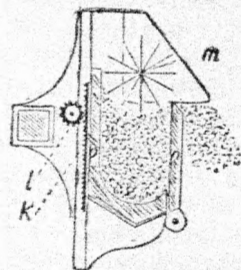
gélyével a szórótengelyt, míg a h végtelen
csavar a már fentebb leírt módon a k foga-
kereket fogja forgatni s ezzel az o szóró-szek-
rényt folytonosan és egyenletesen kezdi fel-
emelni. A szekrény ezen felemelésekor a szóró-
tengely pálcái kiszorják a trágyát a szekrény
 n falán keresztül, amint az a 17. sz. ábrában
látható s a műtrágya gép a mögött le hull
egyenletesen a földre. (18. ábra.) A kiszórandó

TAKARMÁNYOZÁS.

Rovatvezető: Cselkó István.

Több luczernát termesztünk.

A luczerna távolról sem részesül nálunk
abban a méltatásban, melyet megérdemelne,
ami abból vehető ki, hogy míg az utolsó sta-
tisztikai összeírás szerint természetes kaszálónk

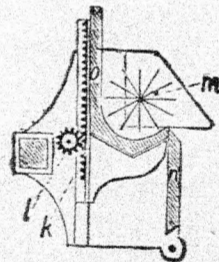
17. ábra. A Schloer-féle műtrágyaszóró-gép kereszt-
metszete szórás közben.

fenékekkel együtt képezi a tulajdonképeni szóró-
szekrényt.

Ez a részlet, melynél az o fal előrészen
két k fogasrud látható, az l fogaskerek for-
gatása által fel- vagy lefelé mozgatható.

A tulajdonképeni szórókészülék a szóró-
pálcákkal sugarszerűen sűrűn teledugdosott m
szórótengely képezi, mely a szekrény q oldalfalába
van ágyazva és forgását a nagy járókerék által ki-
induló fogaskerek-közlőműtől nyeri.

A gép működése olyképp történik, hogy
először is a mozogható o szekrényrészletet az
 l fogaskerek forgatásával leeresztik. A le-
eresztést a gép oldalán látható p forgattyúval
hajtott h végtelen csavar végzi, azáltal, hogy
az bekap az felette levő i csigakerekbe,

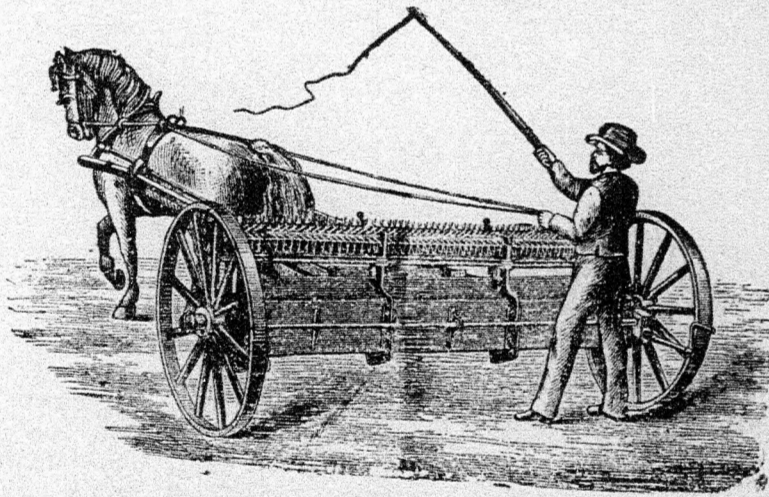
18. ábra. A Schloer-féle műtrágyaszóró-
gép keresztmetszete a műtrágya kiszó-
rása után, üresen, egészen fölemelt
fenékekkel

mennyiség szabályozására különböző nagyságu
váltókerek szolgálnak, melyekkel egyrészt a
szórótengely forgási sebessége, másrészt a
szórószekrény felemelkedésének gyorsasága
változtathatók. A gépet egészében a 19. sz.
ábra mutatja.

A munkaelv itt tehát abban áll, hogy a
szórószekrény a gép járása közben felemelke-
dik s abból forgó szórópálcák a műtrágyát
mintegy kikaparva, kiszorják.

Amint e munkaelvből és a szerkezetből
is kitűnik, e gépnél az elömlődés vagyis a
szórónyílás bedugulása ki van zárva, tehát a

mintegy 29 millió hektárra tehető, addig
luczernával csak 0-12 millió hektár, vagyis
körülbelül $\frac{1}{24}$ rész terület van bevetve,
mint amennyi a kaszálónk; pedig a luczerna
nagyobb termést ad s takarmánya bizonyos
szempontból fölülmulja a kaszálón termő
takarmányt. A termést illetőleg az említett
statisztikai összeírás a kaszálónál 26 q., a
luczernánál 44 q. átlagos szenatermést mutat
ki hektáronként, vagyis a kaszáló hektáronkénti
termése a luczerna termésének csak 59%-át
éri el, mi attól van, hogy míg a rétet évenként
csak kétszer kaszálhatjuk, a luczerna 4—5

19. ábra. A Schloer-féle műtrágyaszóró-gép működés közben.

kaszálást is ad, mihez még az is járul, hogy a luczerna nitrogénygyűjtő, mély gyökerei miatt jobban állja ki a szárazságot s emiatt biztonságban terem, mint a rét.

E körülmények nagyon amellett szólnak, hogy a luczerna természetét jobban karoljuk föl, de Nyugateurópa példája is vonzhatna, mert ott a luczerna sokkal méltóbb helyet foglal el a takarmánynövények között, mint nálunk, amennyiben pl. Franciaországban a luczernások területe $\frac{1}{5}$ — $\frac{1}{6}$ -a a kaszálók területének, mi — ha mi is ezt az arányt akarnánk a luczerna s kaszáló talajterülete között elérni — luczernásaink megnégyszereződését vonná maga után.

Hogy a luczerna nálunk annyira háttérbe szorul és hogy különösen kevés szénát készítenk belőle, főleg annak az előítéletnek tulajdonítható, melyet gazdáink a luczernaszéna takarmányértéke s természetszerűsége ellen táplálnak, amennyiben t. i. fás száru szénáját a réti szénánál kevésbé táplálónak s kevésbé természetszerűnek tartják, minélfogva főleg csak oly állatokkal vélik etethetőnek, melyek kevésbé természetszerű tartással érik be. Nézzük csak, hogy ezek a vélemények indokoltak-e.

Valamely takarmány tápértékét első sorban a nitrogéntartalmu alkotórészek mennyisége állapítja meg, ebben pedig fölülmulja a luczerna nemcsak az összes nempillangós takarmánynövényeket, de — kevés kivétellel — a pillangósakat is, sőt a luczernaszéna nitrogéntartalomban még a gabonamagvakkal (a búzát és rozstól kivéve) is kiállja a versenyt, utóbbit azonban csak akkor, ha gondosan készítjük, mert máskülönbén nagyon sok levél megy veszendőbe, melyek pedig legértékesebb részei a luczernaszénának. Ugyanis hozzávetőlegesen fölvehetjük, hogy a javában virágzó luczerna fele kőrös szárazból, másik fele pedig levelek- és finomabb ágakból áll és hogy utóbbiakban kétszer-nél több nyers fehérje, van mint a szárazban. Müntz és Girard pl. két luczernaszénát vizsgálva a következő százalékokat találták:

	I.		II.	
	szár	levél stb.	szár	levél stb.
mennyiség	49.20	50.80	47.63	52.37
ny. fehérje	9.56	20.96	8.28	20.89

A levelek és finomabb ágak tehát még a hüvelyes magvakat is megközelítik ny. fehérjében s ez szükségessé teszi, hogy szénakészítés alkalmával különös ügyelettel legyünk arra, hogy a levelek el ne szóródjanak, amit úgy érünk el, ha a rendek forgatását és gyűjtését harmatban eszközöljük, mert máskülönbén megeshetik, hogy luczernaszénánk majdnem felét veszti tápértékéből.

A fás száruk és a levelek (és finomabb ágak) sulya közötti arány elég jól tájékoztat minket arról, hogy mennyire sikerült a luczernaszénánk; szintugy ezen arányból ítélhetjük meg vásárlás alkalmával, hogy mit ér a megvételre ajánlott luczernaszéna. Ugyanis a kifogástalan luczernaszénának körülbelül felét, vagy csak valamivel nagyobb részét teszik ki a fás száruk s így minél több fás szár van a luczernaszénában, annál kevesebbet ér az.

A száruk csekélyebb tápértéke különben nemcsak csekélyebb fehérjetartalmuktól, hanem attól is származik, hogy a száruk fehérjeje, valamivel csekélyebb mennyiségben emészthető mint a levelek és finomabb ágaké, mert míg a nitrogéntartalmu anyagok emészthetősége a levelek- és finomabb ágakban mintegy 75—80%, a fás száruké csak mintegy 70%. Ez a különbség azonban — mint látjuk, — nem felette nagy s a mellett tanuskodik, hogy a luczernaszénánál a fás száruknak is aránylag nagy takarmányértékük van.

A luczerna tápértéke azonban nemcsak az említett körülményektől, hanem — mint minden szalastakarmányé — a talajtól, fejlődési foktól stb. is függ, de miután ugyane

tényezők a réti széna értékét is hasonlóan befolyásolják, nem szükséges, hogy reájuk kiterjeszkedjünk. Ellenben megemlítendőnek véljük, hogy az idősebb luczernások többnyire nagyon gyomosak szoktak lenni s hogy a gyomok igen csökkentik a luczerna tápértékét, mert megközelítőleg sem tartalmaznak annyi fehérjét, mint a luczerna.

De hogy bevezető soraim fonalához visszatérjek, hasonlítsuk csak össze a luczernaszénát a réti szénával. Átlag tartalmaz százalékokban:

	luczerna	r. széna	luczerna több	v. kevesebbet
em. fehérjét . . .	9.4	5.4	+4.0	
„ zsirt . . .	1.0	1.0	—	
„ szénhidrátot	28.3	41.0	—12.7	

E szerint tehát nagyjában azt mondhatjuk, hogy a kérdéses két szénaféle körülbelül egyenértékű, mert a fehérjét többnyire háromszor annyit érnek szoktuk tekinteni, mint a szénhidrátot.

Nézzük most az utolsó statisztikai összeírás alapján hektáronként kimutatott átlagos termésekkel mennyi tápanyagot nyerünk a luczernával s mennyit a réti szénával. Ugyanis hektáronként nyerünk kg.-ban:

	luczernával	r. szénával	luczernával	többet
em. fehérjét . . .	413	140	273	
„ zsirt . . .	44	26	18	
„ szénhidrátot	1245	1066	179	

E rovatban foglalkoztam már a fehérjebőség fontosságával, hangsúlyozva azt, hogy állattenyésztésünk és gabonatermesztésünk virágzása első sorban fehérjekészletünkől függ s hogy emiatt oda kell iparkodnunk, hogy minél több fehérjénk legyen, valamint: hogy a fehérjét amennyire lehet, saját gazdaságunkban állítsuk elő, mert így rendszerint olcsóbban jutunk hozzá, mint vásárlás által. De éppen fehérjekészletünket egy takarmánynövényvel sem tudjuk annyira s oly olcsón gyarapítani, mint a luczernával. Előbbi táblázatunk pl. azt mutatja, hogy hasonló talajterületen körülbelül háromszor annyi fehérjére teszünk a luczernával szert, mint a réti szénával. Egyébiránt hasonlítsuk össze a luczernát bármely takarmánynövényvel, egyiknél sem fogjuk tapasztalni, hogy a luczernának a talajterülethez viszonyított fehérjebőségét elérné, mert még a vöröshere is, mely pedig minden tekintetben legközelebb áll a luczernához, meglehetősen messze mögötte marad. Ezért kell oda törekednünk, hogy a luczernának minél nagyobb teret adjunk, és hogy az előrehaladottabb nyugatot követve, helyesebb viszonyba hozzuk a luczernatermesztés terjedelmét a természetes kaszálók terjedelmével, é. p. nem a kaszálók megkevesbítése, mint inkább a luczernások növelése által.

Ezt a tanácsunkat különösen a kisgazdáknak kellene megszívlelniök, mert azok alig készítenek luczernaszénát, miután rendszeren csak a nyári etetésre tartanak némi luczernást; pedig éppen a kisgazdáknál lenne a luczernaszénának nagy jelentősége, mert azok sok szalmát szoktak etetni, azt pedig a fehérjében gazdag luczerna sokkal jobban javítja, mint a rétiszéna.

Nézzük meg végül, hogy mennyire indokolt a luczerna természetszerűtlenségéről táplált vélemény. Azt nem lehet elvitatni, hogy a zölden etetett luczerna néha fölpuffasztja az állatokat, de a szénáról nem mondhatjuk ezt s dacára ennek mégis főleg csak zölden szoktuk a luczernát etetni, valószínűen azért, mert a szénakészítés a levelek elszóródása miatt némi nehézséggel jár. Pedig a luczernánál inkább a szénára kellene a súlypontot helyezni, részint mert az teljesen ártalmatlan, s természetszerűségben nagyon megközelíti a rétiszenát, részint mert nem annyira nyáron,

mint inkább télen szenvedünk fehérjehiányban. A luczernaszénát bátran lehet minden állattal etetni, de különösen jó szolgálatot tesz az a fejőstehenek és hizóállatok etetésénél, mert ezen állatok rendszerint kevesebb kereskedelmi takarmánnyal érik be, ha a rétiszéna helyett luczernaszénát kapnak, miáltal olcsóbbá válik a tartásuk; de nagyon jó szolgálatot tesz a luczernaszéna a lovak és jármoskókról etetésénél is, mert pl. a francia hadseregnél eszközölt etetési kísérletek az mutatták, hogy a luczernán tartott lovak jobb erőben maradtak, mint a réti szénán tartottak. Eszerint tehát állattaink nagyobb része ép oly jól vagy jobban értékesíti a luczernaszénát, mint a rétiszenát, s főleg csak a növendékállatok azok, melyeknek czélszerűbb rétiszenát adni.

Ezért ne hanyagoljuk el a luczernát, sőt ellenkezőleg legyünk meggyőződve, hogy közgazdasági szempontból az összes miveleti takarmánynövények közt a luczerna a legfontosabb.

IRODALOM.

A szarvasmarha tenyésztése és hasznosítása, különös tekintettel a tejgazdaságra. I. és II. rész. (Irtta Sierbán János. Megjelent a Franklin-társulat „Falusi könyvtár” című kiadványában. Ára füzetenként 1 korona.)

Sok szó és emeljük ki mindjárt, elismerő szó esett a most folyó földmiveltésügyi vita alkalmából az állattenyésztés- és az azzal kapcsolatos kérdésekről, amelyeket a kormány az utóbbi években fokozott gondoskodásában részesít. Azokról a jelentékeny eredményekről, melyek állattenyésztésünk terén konstatalhatók, e lapok hasábjain csak a közelmúltban számoltunk be igen részletesen, párhuzamot vonva az 1894 ik évi XII. t.-czikk életbeléptetése előtti állapotok és a jelenlegiek között, amelyeknek egyik legörvendetesebb jelensége az, hogy a kistenyésztők körében is kezd a rendesebb állattenyésztés tért hódítani, ami nem csekély eredmény, ha köznépünk konzervatív hajlamait figyelembe vesszük.

Kétségkívül érdemül tudható be bárkinnek is, ha az állattenyésztés terén eredményeket tud felmutatni, de bizonyára könnyebb ezt elérnie a szükséges anyagi és értelmi képességekkel leíró nagytenyésztőknek, mint az anyagi eszközök és szakismeret hián levő kistenyésztőknek, pedig végeredményben az kell, hogy a czélt képezze, hogy a kisemberek kezében levő köztenyésztés fejlesztések minél magasabb színvonalra. A ki ennek érdekében bármily keveset is tesz, hasznos feladatot teljesít.

Az állatokiránti előszeretettel, az állattenyésztéssel való foglalkozás kedvelése köznépkünkben igen erős, de nem czéltudatos. Azt a különbséget kell tehát a mi kistenyésztőinkkel megértetni, ami az „állattartás” és „tenyésztés” között van s meg kell ismertetni a kettő közötti különbségnek pénzértékben kifejezhető lényegét s akkor a legnagyobb valószínűséggel feltehető, hogy köztenyésztésünk a kívánatos irányba fog terelteni.

Ez nem könnyű feladat s erre csak oly valaki vállalkozhatik, aki a tárgy szakszerű ismerete mellett a köznép eszejárását, gondolkodási módját és nyelvértékét is ismeri s mondanivalóját oly alakba öltöztetni tudja, hogy azokat, akiknek számára könyvét írta, az abban foglaltak helyességéről meggyőzni is képes.

Erre a feladatra vállalkozott Sierbán a fent megnevezett műve megírásával, amely specziáliter a kistenyésztők igényeihez mérten tárgyalja mindazt, ami a szarvasmarhatenyésztés keretébe tartozik. Ily irányu mű már több is megjelent a könyvpiacra, olyan is, mely magát a tenyésztés lényegét elfogadható alakban és módon tárgyalja, de nézetünk szerint

nincs egy sem olyan, mely oly meggyőzően kidomborítja azokat a mozzanatokot, melyekkel a tenyésztés haszonnal való üzése biztosítható. Ez pedig mint előbb is hangsúlyoztuk egyike a legfőbb kívánalmaknak, mert a kistenyésztőt e helyesebb irány követésére s az eddig megszokott módtól való eltérésre csak az elérhető haszon valószínűvé tételével lehet rábírni.

A szóban forgó mű szakszerűen és jól van megírva. Az első rész tárgyalja a tenyésztés fontosságát általánosan és gazdálkodási szempontokból, ismerteti a szarvasmarha természetrajzát, külemlőit, a különböző szarvasmarhafajtákat, az állatok gondozását s a tenyésztés körüli eljárásokat. A tenyésztéssel kapcsolatosan magyarázza és érthetővé teszi az 1894. évi XII. t.-cikk által létesített tenyésztéskörök fontosságát, amelyeknek célja az egyöntetű anyag előállítása által az értékesítés előmozdítása. A mű második részében foglalkozik Sierbán a tulajdonképpeni hasznosítás kérdésével s előre bocsátja a takarmányozás és trágyakezelés vonatkozó tudnivalókat, behatóan ismerteti a tenyészállatnevelés, hizlalás és főleg a tejtermelés körébe tartozó tudnivalókat. Mindezt röviden, szabatos és könnyen érthető módon.

Igen helyesnek tartjuk, hogy a szerző a Tejgazdaság című fejezetben a tejkezelés ismertetésére oly nagy gondot fordított s egyben a tejszövetkezetek fontosságát és előnyeit vázolja, azok mikénti létesítésére is kellő utbaigazítást megadta, mert a rendszeres tejtermelés felkarolása napról-napra nagyobb tért hódítván a kisgazdák körében, igen szükséges egyrészt, hogy nekik mód nyujtassák a helyes tejkezelés ismereteinek elsajátítására, másrészt pedig, hogy felébresztessék bennük a szövetkezetek alakítására való hajlamot.

Óhajtjuk, de reméljük is, hogy Sierbán műve a kistenyésztők körében minél nagyobb számban elterjedjen s hasznos szolgálatot tesz a magyar állattenyésztésnek mindenki, aki e művet terjeszti s a kisembereknek hozzáférhetővé teszi.

J. P.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdés.

132. kérdés. Micsoda rendelet határozza azt meg, hogy újabban a Bécsbe szállítandó leölt bárányok szállításához nem elég, mint eddig volt, a járlat-levél (magyarul passzus), hanem a járási állatorvostól kell egészségi bizonyítványt szereznii, ami, ha ez távol lakik, nagy nehézséggel jár. Mi ezen intézkedésnek az oka?

P. B.

133. kérdés. A kezelés alatt levő birtokban a juhnyáj közt a kergesség oly hirtelen jön a szegény állatra, hogy pár órai kinlódás után elpusztul. Kutatva az okát, felbontattam az állatot és a fejében találtunk több fehér férget, egy nagyobb példányt beküldök. Kérem, mi ez s hogyan gyógyítható?

R. E.

144. kérdés. Kezelésem alatt álló tehenében a mult ősztől folyamán több tehen zöldségtől felfuódott, a felfuódás végső stádiumában trokározottam, ami jó eredményre vezetett. Két darabnál a seb begyógyulása hosszasan tartott, de később jól begyógyult a seb mind a kettőnél, azonban a hét folyamán egynél a seb genyedezni kezdett és a szurt seb nagyságában a bőr ismét áttört. Kérem, mi itt a baj s mi a gyógykezelési mód?

N. A.

Felelet.

Leölt bárányok szállítása Ausztriába. (Felelet a 132. számú kérdésre.) A Bécsbe szállítandó leölt bárányok (friss husszállítma-

nyok) bizonyítványairól a földmivélségi miniszternek 75500.898. sz. rendelete intézkedik. Ebben a rendeletheben a nevezett miniszter közlésezi azokat a megállapodásokat, melyek az állatok, állati nyerstermények és ragályfógo tárgyak forgalmának szabályozása iránt Ausztriával létrejöttek. Ezek szerint: „Friss husszállítványoknak oly bizonyítványokkal kell ellátva lenniök, melyek igazolják, hogy az illető állatokat hatósági állatorvos élő állapotban és levágás után szabályszerűen megvizsgálta és egészségeseknek találta.”

Meg kell jegyeznünk, hogy hatósági állatorvos nemcsak a járási, hanem a kör- vagy községi állatorvos is, tehát ilyenek bizonyítványával is lehet a kérdéses leölt bárányokat Bécsbe szállítani.

A juhögöly. (Felelet a 133. számú kérdésre.) A beküldött elődsi a juhögöly (*Oestrus ovis*) álczája, mely a juhok orrának melléküregeiben, főképen pedig a homloküregeiben élőködök. A légyalaku kifejldött juhögöly májustól októberig a lombos vagy cserjés helyeken legelő vagy ily helyek közelében levő olakban tartózkodó juhok orrának környékére és nyílásaiba lerakja petéit, az ezekből kibuvó álcák fölfelé vándorolnak az orr melléküregeibe, hol átlag tíz hónapig át maradnak. Ezen idő múlva, tehát márcziustól augusztusig kifelé vándorolnak és vándorlásuk közben az orr melléküregeinek és magának az orrnak súlyos hurutját idézik elő. Amint az orrüregből kikerültek, a földben vagy alomban bebábozzák magokat, a bábokból körülbelül hat hét múlva kilép az ivarérett bögöly-légy. A súlyos hurut rendszerint gyógyulásra vezet, az esetek kisebb részében azonban az orrhuruthoz az agyvelő megbetegedése utaló tünetek (rendellenes járás, tompultság, esetleg kényszermozgások) jelentkeznek, melyek néhány nap alatt, olykor már 3—4 nap múlva mulva halálra vezetnek.

A bántalom gyógyítása, tekintettel arra, hogy az álcák főképen a homloküregeiben tartózkodnak, csak oly módon eszközölhető, hogy a homloküreget megnyitása után belőle az álcák kiszedetnek, vagy pedig a nyíláson keresztül a homloküregebe elősdiellenes szerek (benzin, terpentín stb.) öntetnek be. Ez azonban csak kevés juh megbetegedése alkalmával vihető keresztül. Az orron keresztül akár behelhetetés, akár befecskendés által bevitt szerek, mert nem jutnak el az orr melléküregeibe, hatástalanok. Tömeges megbetegedések alkalmával legezészerűbb azokat a állatokat, melyeknél az agyvelő megbetegedése utaló tünetek jelentkeztek, levágnati. Igyekeznii kell ezenkívül a juhnyáj befertőzését megakadályozni, egyrészt azáltal, hogy a beteg juhok által prűskölés közben kilökött álcákat az alomról felszedve elégetjük, hogy belőlük bögöly-legyek ne fejlődjenek, másrészt pedig azáltal, hogy a juhokat oly legelőkre, melyeken a bögölyök repdesni szoktak, csak reggel és este bocsátjuk, vagy ha azt a helyi viszonyok megengedik, ily legelőkre a juhokat egyáltalában nem engedjük. A juhok orrszárnnyainak valamely kellemetlen szagu anyaggal, (kátrány, szarvasszarvolaj stb.) való bekenése csak kisebb juhalkában, eszközölhető és akkor sem egészen biztos hatású.

Dr. M.

Tályogképződés bendősúrás helyén. (Felelet a 134. számú kérdésre.) A bendősúrás helyén tályogképződés és feltörés azért következett be, mert a szurási esatorna mélyébe vagy kívülől szőr, vagy szenny, vagy pedig a bendőből takarmányrészek kerültek és ott genyenedést tartottak fenn. Ennek daczára a szurásnak megfelelőleg a borseb begyógyulhatott. Miután azonban a borseb begyógyulása következtében a mélyben képződő geny nem folyhatott el, a szomszédos szöveteket beolvastotta és végül a bőrt is áttörte. A seb kezelését mindenestre állatorvosra kell bízni. A bántalom kétféle veszélyt rejt magában,

amennyiben a genyedésnek a hashártyára való áttérjedése következtében genyes hashártyagyulladás és ennek következtében elhullás állhat be, vagy pedig a hosszantartó genyedés következtében összenövés jön létre a bendő és a hasfal között, mely azután makacs emésztési zavarokat von maga után, ezenkívül pedig az ily állatok alkalomadtán könnyen fuvódnak fel.

Dr. M.

Az egyesületi tanács ülése.

Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” tanácsa f. hó 20-án gróf *Desseuffy* Aurél elnöklete alatt ülést tartott, amelyen elsősorban a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének” hadsereg-szállítási ügyében a kereskedelmi és iparkamarában elhangzott interpellációval foglalkozott.

Bujanovics Sándor alelnök, mint a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének” igazgatójának tagja, felvilágosítást ad a szövetkezetnek a hadsereg ellátása, illetve a hadsereg részére történt szállítások körül eddig követett eljárásáról, szükségesnek tartja ezt azért, mert ez az eljárás a kereskedelmi és iparkamara üléseiben felszólalás tárgyát képezte.

A hadsereg ellátása a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének” egyik sarkalatos feladatát képezi. A szövetkezet alapszabályainak 1. §-ában világosan ki van mondva, a szövetkezet céljával: a hadsereg szükségleteinek közvetlenül a termelőktől vásárolt terményekkel való ellátása.

A Szövetkezet megalakulása óta szakadatlanul azon fáradozik, hogy leküzdve a nehézségeket, a kitűzött célt minél nagyobb mérvben megközelítse, és ezen fáradozásai annyiban sikeresek is amennyiben fokozatosan évről-évre növekszik az a terménymennyiség, amit a szövetkezet közvetlenül a termelőktől a hadsereg részére szállít. 1899-ben a Szövetkezet 103.000 métermáza rozs és zab szállítását vállalta el és ebből 68.000 métermázsát maga szállított. Hogy a szövetkezet az elvállalt szállításokat zavartalanul lebonyolíthassa, a hadügyi kormány által elfogadott szállítókkal összeköttetésben áll és ezeknek az elnyert szállításokból a termelőktől be nem szereshető bizonyos részét átengedi és nem kiegyenlítéseket eszközöl. Ezek az átengedések és kiegyenlítések azonban mindig az eredeti feltételek mellett történnek és nincsenek nyereséggel, vagy provizió szerzésével összekötve. Különben a Szövetkezet feladatának tekinti szervezetének tökéletesítése által odahatni, hogy a jövőben lehetőleg az egész szállításra elvállalt mennyiséget közvetlenül tagjaitól, illetve a termelőktől szerezzék be és szállítsa.

1899. évi június havában a Szövetkezet a hadügyi miniszteriumtól rövid uton rozs-szállítására közvetlenül nagyobb megbízást kapott, mely megbízásnak elvállalása után fagykárak híre következtében a rozs ára rohamosan emelkedett. Miután az elvállalt ár (8 frt 30 kr.) és a piaci ár közt már alig volt annyi különbözet, amennyi a költségek fedezésére okvetlenül szükséges, a tagok és termelők ajánlatait pedig részben az idő rövidsége, részben az aratás bizonytalansága miatt beszerezni nem lehetett, a vezérigazgató, nehogy a Szövetkezetet nagy veszteségnek kitegye, a szállítás nagy részét tőzsdei kötésekkel fedezte. Ez kivételesen megtörtént és az igazgatóság tekintve a kényszerhelyzetet, a vezérigazgató eljárását tudomásul vette, de egyúttal utasításul adta, hogy a jövőben oly intézkedések történjenek, hogy a szállításra elvállalt mennyiségek tényleg a termelőktől szerzettessenek be és szállítsanak.

Különben a Szövetkezet ilyenmü tőzsdei kötések nem szokott csinálni csak tényleges vételeket és eladásokat köt a tőzsdén és ezeket is csak a tagok megbízásából. A tagoknak papir-

kötésekre szóló megbízásait az igazgatóság 1898 május hó 16-iki ülésében hozott határozata folytán egyáltalában nem telje-iti.

A hadügyminiszter 1892-iki 1123 számú rendeleti utasítása alapján, ugy az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek, mint a megjelölt vidéki gazdasági egyesületeknek és az összes kereskedelmi és iparkamaráknak biztosítva van azon jog, hogy az ajánlati tárgyalásokon kiküldöttek által részt vehessenek és világosan ki van mondva, hogy ezek akkor is jelen lehetnek, ha mint ajánlattevők érdekelve lennének. Így tehát, Perczel Ferencz vezérigazgató, mint az Országos Magyar Gazdasági Egyület megbízottja teljesen joggal volt jelen az ajánlat tárgyalásokon.

Az egyesületi Tanács a megadott felvilágosításokat tudomásul vévén, elhatározta, hogy átiratilag kéri föl a Magyar Mezőgazdák Szövetségének igazgatóságát, hogy a hadseregnek terményekkel való ellátásának kérdését feladatának megfelelőleg minél nagyobb mértékben karolja föl és igyekezzen a magyar gazdaközönseget olyképen szervezni, hogy a szövetséget a jövőben a hadsereg számára lehetőleg csakis tagjaitól, illetve a gazdától közvetlenül beszerzett terményeket legyen képes szállítani.

A kivándorlás ügyének tanulmányozása érdekében Balás Árpád igazgató választmányi tag javaslatot terjesztett a Tanács elé, amelyben kéri, hogy küldjön ki az Országos Magyar Gazdasági Egyesület egy külön bizottságot, azzal a megbízással, hogy a kivándorlás ügyének minden mozzanatát figyelemmel kísérje, azt alapos tanulmány tárgyává tegye, s ennek eredményéről valamint a javaslatba hozandó teendőkre nézve az igazgató választmánynak jelentést tegyen.

A Tanács a beadványt előkészítés czéljából a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez” teszi át, azzal, hogy a Szövetség a bizottságot kiküldje és azt az ügy iránt érdeklődő más testületek kiküldötteivel is kiegészítse.

Tárgyalta a tanács Paikert Alajos indítványát egy nemzetközi gazdaszövetség átalakítására vonatkozólag. A javaslat szerint a nemzetközi gazdaszövetség oly módon volna létesítendő, hogy Európa összes országainak országos jellegű gazdasági egyesületei szövetségbe lépének egymással azon czélból, hogy kifejezésre és érvényre juttassák a világ mezőgazdaság-érdekeit s közösen megvitassák mind azokat a nagy kérdéseket, amelyek a mezőgazdaságot érintik és azzal kapcsolatban vannak. A tanács a javaslatot a párisi gazdaszövetség előkészítő bizottságához teszi át, amely azt a Párisban tartandó nemzetközi gazdaszövetség elnökségére fogja terjeszteni.

Az „OMGE” tervbe vette egy az egyesület kebelében szervezendő iparpártoló-osztály létesítését, amelynek hivatása volna a magyar ipar fejlesztésére közrehatni és a magyaripart a gazdák között népszerűsíteni. Ez ügyben javaslatot tett a kereskedelemügyi miniszternek, aki az iparpártoló-osztály eszméjét rokonszenvesen fogadta és annak létesítését elősegíteni és támogatni hajlandónak nyilatkozott. Az iparpártoló osztály ügye az előkészítés stá-

diumában van és ez ügyben a tanács határozata értelmében a kereskedelemügyi miniszterium illető osztályával tárgyalások fognak folytatattatni.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

Az OMGE. közleményei.	477
Csoportos parcellás bérletek.	478
Az egyesületi tanács ülése.	482
Tárca.	
Egy őszinte „czuczilista”.	478
Albattenyésztes.	
Nyugati jellegű szarvasmarhatenyésztesünk.	479
Gazdasági gépészet.	
A műtrágyaszóró-gépek.	480
Takarmányozás.	
Több luczernát termesztünk.	481
Irodalom.	
A szarvasmarha tenyésztése és hasznosítása.	482
..... kény.	483
Vegyesek.	484
Kereskedelem, tőzsde.	486
Budapesti gabonatőzsde. — Szeszüzlet. — Erzsébet gözmalom. — Lujza gözmalom. — Here magvak. — Vetőmagvak. — Apolló kőolajfinomítógyár részv. társ. — A központi vásárcsarnok árújegyzése a nagyban (en gros) eladott élelmi cikkek áráiról. — Állatvásárok: Budapesti szurómarhavásár. — Budapesti vágómarhavásár. — Budapesti gazdasági és tenyészmarhavásár. — Budapesti lóvásár. — Kőbányai sertésvásár. — Ingatlanok árverései (40000 korona becsértékkel felül).	488
Szerkesztői üzenetek.	488

A m. kir. mezőgazdasági muzeum gyűjteményei a VII. ker., Kerepesi út 72. szám alatti házban megtekinthetők a hétfői és az ünnepeket követő napok kivételével:

naponként d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.

Hétfői és az ünnepeket követő napokon a muzeum zárva van.

A muzeum látogatása ingyenes.

A legközelebbi villamos-kocsimegállóhely a Kerepesi-úton: a városból jövet VII. ker., Alsó-erdősor utca sarkán, a városba menet VIII. ker., a Kenyérmező-utca sarkán van.

Libits Adolf, József kir. herceg jószágkormányzója s az OMGE. tevékeny igazgató-választmányi tagja, trieszti utja alkamával szerzett erős hűlés következtében megbetegedett. Állapota, mely kezdettől fogva aggodalmakra adott okot, mint sajnálattal értesülünk, kevés könnyülés után e hó 22-ikén ismét súlyosabbra fordult.

Az OMGE. szőlészeti és kertészeti bizottsága április hó 6-ikán egyesített ülést tart, mely alkalommal a gyümölcs és szőlő-csomagolás és szállítás, továbbá a gyümölcs és borvámok kérdései kerülnek szőnyegre. Tekintettel e kérdések időszerűségére és gyakorlati fontosságára, felhívjuk a gazdaközön-ség figyelmét erre az ülésre, amely a meghívottak nagy számánál fogva remélhetőleg egy szélesebb körű értekezlet jellegét fogja ölteni. Kivánatos, hogy az OMGE. gyümölcs-és bortermező tagjai közül minél többen megjelenjenek.

Az új tőzsdei sulyegység tárgyában újabb a következő gazdasági egyesületek nyilatkoztak: Sárosvármegyei gazdasági egyesület. A tőzsdének az 50 kg.-os sulyegység életbeléptetésére vonatkozó határozatát vidékünk gazdaközönsege nagy megütközéssel vette tudomásul, amennyiben ezen sulyegység életbeléptetése csak ismételt módon fog nyújtani arra, hogy különösen a kisgazda osztály megtevésztéseknek legyen kitéve, mely visszaéléseket gyakran volt alkalmunk tapasztalni a törvényes métermáza rendszer életbeléptetésénél, melyhez vidékünk kisgazdáinak még igen nagy része mai napig sem szokott hozzá. De jogtalannak is találjuk a tőzsdének ezen önkényes eljárását, amennyiben a gazdaközönseget kényszeríti, hogy vagy 2 sulyegység szerint számolja el terményeit vagy eltérjen a törvényes sulyegységtől és a tőzsde által ráoktrojált sulyegység szerint kezelje terményeinek egy részét, mely körülmény mindenestre csak a gazdaközön-ség megterhelésével jár. Leginkább igazolja a tőzsdetanács jogtalan eljárását azon tény, hogy a tőzsdetanács a kereskedelmi miniszter felszólítására adott válaszában három havi várakozási időt kér, hogy tapasztalatokat szerezhessen ezen intézkedésének a gyakorlati életben való mikénti érvényesüléséről. Ezen határidő, mely épen azon időre esik, midőn a gabonaüzletek egyáltalán nem köttetnek, éleltelen, másrészt különben csak megnyugtatta vidékünk gazdaközön-ségét a három havi respirumnak épen ez időszakban való életbeléptetése, mert nem volt kitéve a nagyobb gabonaüzletek idején biztosan bekövetkezett zavaroknak s visszaéléseknek és reméljük, hogy addig a tőzsdetanácsnak önkényes és jogtalan intézkedése hatályon kívül fog helyeztetni. Az 50 kg.-os sulyegységről gyakorlatban tapasztalatokat nem szerezhettünk, nem csak azért, mert vidékünkön a gabonaüzletek ez időszert alig köttetnek, de meggyőződünk arról is, hogy bár a csekélynek mondható gabonaüzleteknél, ugy a gazdaközön-ség, mint a kereskedők a törvényes egy mm. sulyegységet használják. Elősorolt indokoknál fogva vármegyénk gazdaközön-sége az 50 kg.-os sulyegységgel szemben határozottan kívánja az eddig is használatban volt egy métermázas sulyegységnek továbbra is érvényben való fentartását és elfogadja az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek e tekintetben nyilvánított javaslatát. Ezek után a tisztelt társegyesület, mint a Gazdasági Egyesületek szövetségének központját még arra kérjük, hogy minden lehető eszközzel sziveskedjék oda hatni, hogy nemcsak a tőzsdetanácsnak az 50 kg.-os sulyegység életbe léptetésére vonatkozó határozata s intézkedései hatályon kívül helyeztessenek, de magának a tőzsdének törvényhozási uton való szabályozása mielőbb eszközöltessék, hogy egyszerismindenkorra meg legyen védve a gazdaközön-ség a tőzsde hasonló önkényes intézkedése iellen, melyek csak gazdaközön-ségünk egzisztenciáját veszélyeztetik. A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület nevében Piller Kalmán g. e. elnök s Lukovics Aladár g. e. titkár. Veszpremmegyei gazdasági egyesület: A tőzsde-tanácsnak az eddigi 100 kg.-os sulyegységnek 50 kg. leszállítására vonatkozó

Mint legmegbízhatóbb és legolcsóbb
magvak beszerzési forrása
 ajánlható
Mauthner Ödön cs. és kir. udvari szállító magkereskedése
 Budapest, VI., Andrassy-ut 23.

határozatát a vidéki kereskedelem érdekeire nézve sem indokolhatónak, sem pedig gyakorlatinak egyáltalában nem tartjuk, sőt inkább alkalmasnak arra, hogy egyébként is a kereskedelmi ügyekben és kötésekben járatlan kisgazdaközönségünk a különféle gabonaügynökök és elemek által sok esetben félrevezetésre és becsapásokra szolgáltatathat elég alkalmat. Azt pedig, hogy az 50 kg.-os súlyegység alkalmazása a vidéki, egyáltalán a kisgazdák körében általános elterjedést nyerhessen, igen is kétségbe vonjuk és meg is jósolhatjuk, hogy az általános elterjedést soha sem fog ölteni. Gabonakereskedelmünk még mindig a régi súlyegység szerint történik, sőt így fog lenni a jövőben is. Vidékünk kisgazdaközönsége a mtm. súlyegység iránt is kezdetben igen bizalmatlan volt s abba magát igen nehezen élte bele. Jelenleg azonban azzal teljesen megbarátkozott s ezen súlyegység teljes ismeretében és jártasságával ahhoz olyan erősen ragaszkodik, hogy eladásainál nemcsak ezen súlyegységet használja jelenleg, de mindenestre használni fogja a jövőben is, de viszont kereskedőink is, eléggé ismerve kisgazdaközönségünknek a régi súlyegységhez való ragaszkodását, vele ügyleteiket jelenleg is ezen mérték szerint bonyolítják le. A tőzsde-tanácsnak határozata az életbeléptetett 50 kilogrammos súlyegységgel a legnagyobb mértékben fel fogja élesíteni a bizalmatlanságot és megfogja holtgátni a gazdáink által megszokott és magukat abba teljesen bele is élt rendszert, ami mindenestre kereskedelmünknek és legfőképpen kisgazdáinknak fogna ártalmára lenni. Mindezeknél fogva részünkről is ragaszkodunk a már megszokott egy métermássa súlyegység fentartásához és teljes készséggel járunk ahhoz, hogy a tőzsde-tanács határozatával életbe léptetett 80 kg.-os súlyegység a kereskedelemben hatályon kívül helyeztessék. A „Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület“ nevében dr. Óváry Ferencz alelnök, Nagy Iván igazgató.

Magyar tenyészmarmhák párisi kiállítása elmarad. Híreket helyről nyert értesülés alapján a napokban közöltük azon hírt, hogy Dupuy francia földművelésügyi miniszter a párisi kiállítás m. kir. kormánybiztosával tudatta, miszerint a magyar szarvasmarmha a párisi kiállításra be fog bocsáttatni. Bármennyire megnyugtató a francia kormány ezen elhatározása, mely által egyúttal állategészségügyünk rendezett voltát is elismerte, a földművelésügyi miniszter tájékozódván azon körülményekről, melyek szarvasmarmháinknak — az alábbiak szerint — méltó alakban való bemutatását nehezítik, Lukács Béla kormánybiztosral kénytelen volt tudatni, hogy figyelemmel az idő előrehaladottságára, valamint azon körülményre, hogy az állatok Budapesten tíz napi megfigyelés alá vonatnának, a Budapestre és innen Párisba való szállítással együtt három héten át rendszeresen nem volnának gondozhatók és végül a június hó 7-én megnyíló kiállításig nem volnának oly állapotba hozhatók, amint azt tenyésztőink érdekei s a kiállításra fordítandó nagy anyagi áldozat megkövetelné: a szarvasmarmhakiállításnak Párisban leendő bemutatását elejtette.

Országos mozgalom a tojásértékesítés szabályozása érdekében. A falusi szövetkezetek által elért fényes eredmények után a földművelésügyi kormányzat a tojásértékesítő szövetkezetek létesítését határozta el s e végből Pirkner János, az állattenyésztési osztály főnöke, ez ügyben a múlt hónapban egy nagy gyűlést hívott össze Temesváron, ahol a szomszédos megyékből is mintegy 50 tejszövetkezet képviselői megjelentek és a tojásszövetkezeteknek megalakítását elhatározták. Miután a tojásértékesítő szövetkezetek által összegyűjtött tojás mennyiséget a kormányzatnak igen kedvező feltételek mellett korlátlan számban elhelyezni sikerült, elérkezett az idő, a szövetkezetek üzembe vételére. E célból f. hó 18-án Temesváron az alakuló gyűlés megtartott, melyen jelen voltak a kormány képviselőiben Pirkner

János, Sierbán János és Hreblay Emil. Az ülésen megjelentek Blaskovics Ferencz orsz. gyűlési képviselő, Nagy György királyi tanácsos, Frecsot M. alelnök, Krauszhaar Károly titkár és még többen. Pirkner János ecsetelte a mozgalom nagy fontosságát és életrevalóságát s a tojásértékesítés alakítását azonnal megindítani ajánlotta. Hreblay Emil felügyelő biztosa a szövetkezetek alakításával és felügyeletével. A folyó hóban az alábbi községekben alakították meg a szövetkezeteket: Billéd, Gyertyámos, Grabác, Zsombolya, Nagy- és Kis-Tőzeg, Szt.-Hubert, Seultourn, Charleville, Nagy-Ósz, N.-Teremia, Kis-Komlós, T.-Szécsány, Nagy-Zsám, Moravicza, Stamura, Möriczföld, Királykegye, Gyarmata, Merczfalva és Orczfalva, a jövő hóban 30 községben s azután pedig folytatódólagosan, mindaddig, míg a délvidéken rendszeres hálózatban legalább 400 szövetkezet létesíttetik. A tojásexportház-főtelepe Bpsten lesz. Kívánjuk, hogy ezen új téren a szövetkezés ereje szintoly impozánsul nyilatkozzék meg, mint eddig azt más téren tapasztaltuk.

Impregnált takarmányrépa. Szászországban érdekes kísérleteket tettek a takarmányrépa csirázó energiájának fokozása érdekében, melyről Jaensch Gusztáv és társa ottani birtoikosok és répamagtermelők következőképpen számolnak be: A répamag forgalmában a magdeburgi szokványok honosodtak meg, melyek megkövetelik, hogy a normális mag 110 szeméből legalább 80 csirázó szem és 150 csira keljen ki 14 nap alatt. Normális viszonyok közt ezt az eredményt körülbelül el is szokták éghajlatunk alatt érni, sőt valamivel túl is lépjük és bizonyára érdekelni fogja a gazdákat, minő eredményt értünk el az ilyen maggal, miután szabadalmazott eljárásunkkal impregnáltunk: Impregnált takarmányrépamag 6 napi csiráztatás után csirázott, javított vörös hosszú Mammuthnál 90 szem 217 csirával, javított sárga kerek oberndorfnál 89 szem 195 csirával, sárga hosszú Elefántnál 86 szem 199 csirával, valódi sárga olajbogyó alakú óriásnál 96 szem 241 csirával, javított vörös eckendorfi hengerénél 93 szem 221 csirával, javított sárga eckendorfi hengerénél 91 szem 251 csirával. Impregnált czukorrépamagból a „Victrix“ 92 szem 262 csirával. Amint e számok is mutatják, abban rejlik a főeredmény, hogy az impregnált répamag 6 nap után általában több csirázó magot és több csirát nyújt, mint a nem impregnált répamag 14 nap alatt, vagyis jobban mondva, a csirázó energia az impregnálással annyira fokoztatik, hogy a csirázás 5—8 nappal előbb fejeződik be, mint a közönséges répamag csirázása.

Gyümölcs- és veteményértékesítő és feldolgozó szövetkezet. Hazánk erdélyi részeinek, különösen Alsó-Fehér, Beszterce, Brassó, Hunyad, Küküllő, Maros-Torda, Szeben, Torda-Aranyos, Udvarhely, valamint a Hunyaddal határos Arad és Krassó-Szörény megyéknek különösen gyümölcsstermelése az utóbbi időkben erős lendületet vett és ma már oly tekintélyes, hogy ezen nyers terményünkkel úgy minőségre, mint mennyiségre nézve a legtöbb nemcsak hazai, hanem külföldi termelővidékkel is kiállja a versenyt. Azonban a gyümölcsök ama részét, mely nem hozható piacra, mint első osztályú kifogastalan minőség, a legtrikább esetben dolgozza a termelő úgy fel, hogy azt megfelelő árban értékesíthesse, miután továbbá konzerv- és értékesítési gyáraink még nincsenek, így nagy mennyiségű gyümölcs egyenest vesszendőbe megyen. Hiszen köztudomású, hogy a gyümölcs- és a veteménykonzervek bevitelére hazánkba már nagyon jelentékeny pénzüsszeget tesz ki, holott bátran kivitelünk lehetne. Ezen körülményekre való tekintettel Hunyad vármérey gyümölcsstermelő gazdaközönsége — mint már említettük — egy gyümölcsértékesítő szövetkezet létesítését vette tervbe. A most kibocsájtott aláírási felhívás értelmében a szövetkezet

czélja: az elsőrendű gyümölcsöket nyersterményekként, a többi gyümölcsféléket azonban, valamint a veteményfajtákat is, gyárilag és szakszerűen feldolgozva értékesíteni, még pedig aszalás, befőzés, bor- és pálinkagyártás által; esetleg kiállításokat rendezni s a nyereség egy részéből idő- és alkalomhoz képest, a termelők között, kisebb-nagyobb díjakat kiosztani. Megerősödve, később, alkalmas más központ is, szükséghez képest, fióktelepeket lehet létesíteni. A létesítendő szövetkezet czime: „Transsylvania“ erdélyrészi gyümölcs- és veteményértékesítő és feldolgozó szövetkezet. Székhelye: Déva, Hunyadmegye. Alaptőke: Egyenlőre 4000 darab a 50 korona értékű részjegy, vagyis összesen 200000 korona vételtelt számításba, mely három részletben lenne befizetendő és pedig: 20 korona 1900. május hó 1-én, 20 korona 1900. június hó 15-én, 10 korona 1900. augusztus hó 1-én. Szavatalás: Az aláíró illetve részes csak a részjegy névértékének erejéig szavatul. A közelebbi részleteket az április végére egybehívandó alakuló közgyűlés fogja meghatározni. Érdeklődők és a szövetkezetbe belépni óhajtók a szükséges aláírási ívet „gróf Bethlen Miklós főispán Déván“ czim alatt kérhetik. Az életjogosult mozgalmat melegen ajánljuk a gazdaközönség figyelmébe s legjobb reményekkel vagyunk eltelve az iránt, hogy az nagy hézagot pótolva, hasznos és üdvös hivatást fog teljesíteni.

A magyar kiviteli és esomagszállítási részvénytársaság figyelmezteti a gazdaközönséget, hogy az alábbi növényi termékeket a következő körülbelölleges árakban hajlandó kiváltani mmázsánként Budapesten. Borókabogyó, egészséges, száraz, rostált, ára mintegy 10 korona. Bodzabogyó, szép, fekete, tiszta, ára mintegy 24 korona. Barackmag, keserű, feltört, ép, ára mintegy 60 korona. Csipkebogyó, piros, mag nélkül, ára mintegy 50 korona. Cseresznye- és meggyzár, szárított, zöld, ára mintegy 70 korona. Dió, egészséges, száraz, ára mintegy 30 korona. Dió, zöld, héja, szárítva, ára mintegy 16 korona. Dió zöld levele, szárítva, ára mintegy 20 korona. Dinnyemag, (sárga dinnyéé), végyes, ára mintegy 50 korona. Hüvelyes paprika, egészséges, száraz, válogatott, ára mintegy 80 korona. Mákfej zöld, mákostul, ára mintegy 30 korona. Tökmag szárított, rostált, ára mintegy 16 korona.

Jubiláló földmives-iskola. A gróf Kun Kocsárd-féle EMKE. alapítási székely földmives-iskola ez évben tartotta meg tízéves évfordulóját. Az erdélyi részeknek eme fontos gazdanevelő iskolája, a földbirtokos osztálynak már számos és igen bevált végzett tanuló szolgálta ki. Hazánkban ezen legnagyobb és jó hírnévnek örvendő minta-berendezésű földmives-iskolája, a földművelésügyi kormányzat és az EMKE. erkölcsei és anyagi támogatásán kívül, főleg Gáspár József igazgató páratlan tevékenységének köszönheti mai állapotát.

A m. kir. mezőgazdasági muzeum látogatottsága. A m. kir. mezőgazdasági muzeumot, mely ez időszert a Kerepesi-ut 72. sz. házában van elhelyezve, múlt év december hó 3-ától fogva február végeig 87.471 látogató tekintette meg; ebből esik december hóra 28.064, január hóra 32.990 és február hóra 26.417 személy; a látogatók napi átlaga december hóban 1170, januárban 1268 és februárban 1148; ami a közönségnak a muzeummal szemben folytonosan fokozódó érdeklődéséről tesz tanúságot. Örvendetesnek jelezhető, hogy a látogatók egy tekintélyes része vidéki kisgazda volt, valamint az, hogy a muzeumot tanáraink vezetése mellett több tanintézet tekintette meg.

Pártoljuk a hazai ipart. Haidekker Sándor sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára, ezen a legújabb és legczélszerűbb gépekkel felszerelt gyártelep (Budapesten, Üllői ut 48 sz. az Üllői

kaszárnya átellenében) olyan izléses, szép és tartós sodronykerítések készit jutányos árak mellett, hogy valóban teljesen feleslegessé válik ezen cikkért külföldre küldeni a pénzt. A gyártelepen levő kert körül felállított mintagyűjtemény érdemes a megtekintésre.

A hoi fatelepek és fatárgyak a nedves-ségnek és a zivatarnak ki vannak téve, ajánlatos hogy aztat előbb *Avenarius szabad. Carbolineumával* kenjük be. A carbolineum bevásárlásánál azonban ügyelni kell, mert ezen név alatt igen sokféle csekély értékű készítmény van forgalomban, melyeknek az a czégjegye, hogy olcsó. Ezen sok rossz és hatástalan preparatum szükségessé teszi, hogy esakis Avenarius 25 év előtt feltalált eredeti szabadalmazott Avenarius Carbolineumát használjuk. Az Avenarius R. Carbolineum gyára Amstetten (iroda Bécs, III) szívesen szolgál az érdeklődőknek prospektussal és elismerőlevelekkel.

NYILTTÉR.)*

Szuperfoszfátot,

kénsavas-kálit, kénsavas-ammont,
kovasavas-kálit,
(dohánytrágyázásra)

kénport,

(legfinomabb = 78% Chancel oidium ellen)

rézgálicot, ⁹⁸/₉₉

legolesóbban szállit a

"HUNGÁRIA"

MŰTRÁGYA, KÉNSAV ÉS YEGYI IPAR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPESTEN,
V. KER. FÜRDŐ-UTCZA 8. SZÁM.

Megjelent az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” kiadásában *Az Ujlaki Uradalom Üzleti berendezése a „Köztelek” szerkesztősége által kitüntetett pályamű. Két tábla hat ábrával.* Irta: Wiener Moszkó. Egy hazai belterjes uradalom üzleti ágának jövedelmezőségére és az egyes üzleti ágak viszonyára vonatkozó részletes adatok ismertetése. 104 oldalas csinos könyv, ára portómentes megküldéssel: 55 krajczár. Megrendelések a kiadóhivatalba intézendők.

* Az e rovat alatt közölték a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

1899. évi forgalom: 26,289 mm.

Felhívjuk
a t. oz. gazdaközönség
figyelmét

a budapesti gyapjú-aukciókra,

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen június és szeptember hónapokban tartatnak meg. Az aukciókra felküldött és „Gyapjúárvétel” vállalet Budapest, Dunaparti tőherpályasávar” című gyapjúkúldemények a M. A. V. összes vonalán tetemes díjkezdésben, valamint legyen rakit-rozásban részesülnek.
Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. S TÁRSA,

BUDAPEST, V., Erzsébet-ter 13.

Most jelent meg

Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán

az O. M. G. E. titkársjai szerkesztésében

Köztelek Zsebnaptár 1900-ra.

A „Köztelek Zsebnaptár” ezen hatodik évfolyama régi köntösbén, javított és tetemesen bővített tartalommal bír.

A „Köztelek Zsebnaptár” minden más zsebnaptárt teljesen nélkülözhetővé tesz.

A „Köztelek Zsebnaptár” ára az O. M. G. E. tagok és a „Köztelek” előfizetői részére bérmentes küldéssel együtt

3 korona 20 fillér.

Megrendelhető

a „Köztelek” kiadóhivatalában,
Budapest,
IX., Üllői-ut 25. (Köztelek).

Gyors- és teher-áru felvételi hely Budapest, Lipótvárosban. A székes fővárosi közönség nagy része nem bír tudomással arról, hogy a magyar kir. államvasutak igazgatósága már évekket ezelőtt „Budapest lipótvárosi városi-iroda” czimen irodát rendezett be a Lipótvárosban — Arany János-utca 19. sz. alatt, — ahol a vasuton elszállítandó gyors- és teher-áruk 1000 kg. súlyig feladhatók, melyekről végleges átvételi elismervények (feladási vévények) szolgáltatnak ki. Terjedelmes, tűzveszélyes és oly áruk, melyeknek vasuton való szállítása különös feltételekhez van kötve, a felvétel alul ki vannak zárva. Hivatalos órák hétköznapokon reggel 8 órától 12 óráig és d. u. 2 órától 7 óráig vannak megállapítva, a törvényes munkaszüneti napokon az iroda nincs nyitva. Az ezen városi irodában feladott áruknak az illető pályaudvarokra való kifuvarozásáért következők illetékek számíttatnak fel: a) gyors-árukért: 10 kg súlyig 10 kr., 10—50 kg.-ig 20 kr., minden további 50 kg.-ért 15 kr. b) teher-árukért: 50 kg.-ig 20 kr., minden további meg-

kezdett 50 kg.-ért 10 kr. Minthogy a szállítmányok csekély díjazásáért a fő- és székváros IV—IX. kerületéből a lakásról ezen városi felvételi irodába is elszállítatnak, — a szállító hőzönség azon előnyös helyzetben van, hogy szállítmányait nem kénytelen a távol eső pályaudvarokra tetemes költséggel személyesen kiszállítatni és ott a feladó vévény átvételéig órákat eltölteni, hanem — módjában áll ezen teendőit egy levelező-lap útján a vasutintézet felé közvetlenül elvégeztetni, — miért is a magyar kir. államvasutak igazgatóságának ezen intézkedése a szállító közönség érdekét nagy mértékben előmozdítja.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Budapesti gabonátözsde.

(Guttmann és Waki budapesti terménybizomány czég jelentése.)

Napi jelentés a gabonaüzletről.

1900. márczius 23

New-York ma 1/2 centtel és Chicago 3/4-el alacsonyabb jegyzéseket küldött, mely lanyhitólag hatott a határidőüzletre s így az első kötések áprilisi buzában 15.02 voltak. A további forgalomban egynehány fillérig javultak az árfolyamok, melyre a hideg időjárás és reggel óta tartó csendes havazás adott impulzust, mely abnormális időjárás márcz. 23-án, mint naptárbeli 3-ik tavaszi napon, kissé megfélemlítette a coulisset. Csakhamar újra lejátszották a kurzusokat s így változatlanul zárulnak. Készáruüzletben ca 25000 q. buzát hoztak forgalomba, mely mennyiség a malmok jobb vételkedve mellett 10 fillérig magasabb árakon kelt el. Napi hozatal vasuton és hajókon együttvéve 10938 mázsa.

Az árjegyzés 100 kgr.-ra vonatkozik:

Eladatott:

Buza:

Tiszavidéki:	200 mm. 80	kg K. 18:15	3 hóra
	500	80	15:95
	100	79	15:80
	300	79	16:10
	250	79	15:80
	100	79	15:80
	100	79	15:90
	100	79	15:60
	150	78	15:80
	1500	78	16:30
	1500	78	16:30
	200	78	15:60
	100	77	15:80
	1900	76	16:—
	1600 mm. 76	K. 15:70	3 hóra
Pestmegyevidéki:	100 mm. 79	K. 15:50	3 hóra
	100	76	15:45
Adai:	3000	73	15:—
Bácskai:	2200	73	15:—
	200	73	14:90
	2600	73	14:80
Erdélyi:	500 mm. 80	kg K. 16:—	3 hóra
Raktárból:	500	78	15:65
Szerbiai:	4000	74	14:05

Rozsban mérsékelt kínálat mellett az árak változatlanok s minőség szerint 12.20—30, finomabb áruért 12.50 fizettek.

Árpában gyenge forgalom volt. Árak 11.—11.30—11.70 helyben átvéve.

Tengeri szilárd irányzatu s 10.60—80-al eladható. Zab üzlettelen.

Déli 12 óraker jegyez:

Buza áprilisra 1900.	15.—02—04—06
októberre	15.44—46—50
Tengeri májusra	10.64—66—68—
Rozs áprilisra	12.70—72—74—
Zab	9.80—84—88

Szeszüzlet.

Szoss. (Goldfinger Gábor szeszgyári képviselő tudósítása.)

A szeszüzletben e héten az üzletmenet élénk volt és nagyobb vételek és kereslet folytán a szeszgyárak

ny azonnali, valamint későbbi szállításra szilárdan zárolnak. Elkelt finomított szesz nagyban adózva 112:50-113:50 koronáig és adózatlanul 43-43:50 koronáig helybeli gyárak által.

Vidéki finomító szeszgyárak adózott szeszt 111:50 K. adózatlan szeszt 42-42:50 K. ajánlottak, de nagyobb üzlet nem létesült.

Élesztőszesz szilárd és adózva 113-113:50 koronáig, adózatlan szeszt 43:50 koronáig vásároltak.

Mezőgazdasági szeszgyárak kontingens nyersszeszt 36:50-37- koronáig ajánlottak és néhány tétel ez áron el is kelt. Mezőgazdasági szeszfinomítók 40:50 K. ajánlottak finomított szeszt április-augusztusi szállításra és ez áron több nagyobb tétel el is kelt.

A kontingens nyersszesz ára Budapesten 36:50-37- korona.

Bécsi jegyzés 39:60-40- korona, kontingens nyersszeszt.

Prágai jegyzés 111:75 korona adózott és 37:75- korona adózatlan szeszt.

Triest-i jegyzés 21-22- korona kiviteli szeszt 90% hektoliterje.

Kivételre több tétel finomított szeszt vásároltak, mely Dél-Törökország és Üsküb felé lett szállítva.

Vidéki szeszgyárak változatlanul jegyeznek.

Budapesti zárlatok a héten: Finomított szesz 112:50-113:50 korona, élesztőszesz 113-113:50 K., nyersszesz adózva 111-111:50 korona, nyersszesz adózatlan (exkontingens) - korona, denaturált szesz 36-37- korona. Kontingens nyersszesz - korona.

Az árak 10,000 literfokként hordó nélküli bérmentve budapesti vasútállomáshoz szállítva készpénzfizetés mellett értendők.

Vetőmagvak. (Mautner Odön tudósítása.)

A szép meleg napok ismét teljes kipontakozásra juttatták a forgalmat.

Vörös löhere. Némileg hanyatló árak mellett igen nagy volt a fogyasztás. Látszólag ellentét nyilvánul a hanyatló árak és az üzlet élénksége közt, ennek magyarázatul azonban szolgálhat az, hogy Amerikából sokkal nagyobb mennyiség kerültek az osztrák és magyar piacra, mint a mennyit hittek, mi aztán nyomást gyakorolt az árakra. Az amerikai löherén minden lehető plombát lehet lelni, csupán az egyetlen megbízható hivatalos plomba természetesen nem lehet rajta. Ez nem maradhatott befolyás nélkül a vetőmagnak való szolid árura és emiatt voltak kénytelenek a tulajdonosok megbízható árakérszletből hanyatló árak mellett is eladni. Luczerna. Az ebbeli üzlet folytatólag is kellemesen folyik és a forgalom oly élénk, hogy a tavaly ilyenkorinak eddig már mintegy háromszorosa éretett el. Igen erős keresletre találtak továbbá a **takaromány-répának** összes fajtái.

Jegyzések nyersáruért 100 kilónként Budapesten.
Vörös löhere . . . . . 142-152 korona.
Luczerna . . . . . 90-100 .

Lujza Gőzmalom Részvény-Társaság üzleti tudósítása a „Köztelek” részére. Budapest, 1900. márcz. 22. Netto-árak 100 kgként, Budapesten, elegysúly tisztasúlyként, zsákostul. Kötelezettség nélkül.

B u z a l i s z t:

Szám:	0	1	2	3	4	5	6	7
Ár K:	25.50	24.10	22.70	21.20	20.80	20.20	19.-	16.-

Takarmányliszt		K o r p a	
	7 1/2	8	F. G.
Ár:	kor.: 14.-	10.80	9.- 9.20

Az Erzsébet Gőzmalom-Társaság üzleti tudósítása a „Köztelek” részére. Budapest, 1900. márcz. 22-én. Kötelezettség nélküli árak 100 kilónként, tejsúlyt tisztasúlynak értve, zsákostul, a budapesti vasuti vagy hajóállomáshoz szállítva:

B u z a l i s z t:

Szám:	0	1	2	3	4	5	6	7	7 1/2
Ár K:	25.80	24.40	23.20	21.80	21.20	20.40	19.-	16.-	13.60

buzakorpa		
8-as takarmányliszt	finom	goromba
korona	11.20	8.80 8.80

A központi vásárcsarnok árjegyzése nagyban (en gros) eladott élelmiszerek áráiról.

Magyar gazdák vásárcsarnok ellátó közvetkezőlének üzleti jelentése. 1900. márcz. hó 21-éről.

A hét első felében hozatalaink kielégítőek voltak. Lényeges árváltozás nélkül a küldeményeket könnyen értékesítettük.

Eladásaink nagyban:

Vidéki marhahús 74-96, borjú 68-80, sertés 84-90 korona mázsánként. Báránnyokból sokat küldtek fel eladás végett. Közép minőségű báránnyt 16, apró gyenge minőségűt 6-10 koronáért adtunk páronként.

Elő baromfiból eladtunk tyukot 3.20, csirkét 2 koronáért páronként.

Vágott liba és pulyka 1.30-1.40 korona kgonként. Prima teavaj keresett, ára 2.20-2.40 korona, főzővajból a készlet minimális, ára 1.80-2 korona kgonként. Turó 28-36 fillérért kelt el kgja. Vaj és turó beküldését kérjük.

A tojás ára ingadozó, készleteink nagy részét 64 koronával értékesítettük ládánként.

A gyümölcsüzlet változatlan. Prima áruért 70-80 fillért szívesen fizettek, míg alsórendű minőségűért most sem lehet többet, mint 16-20 fillért elérni kgonként.

Hivatalos árjegyzés

Budapest székesfőváros vásárcsarnokaiban eladott élelmiszerekről. Budapest, 1900. márcz. 22-ről.

Hus és hústermékek. Marhahús 1 q. hátulja I. rendű 100-108, II. r. 96-100, III. r. 92-96, eleje I. r. 92-94, II. r. 88-92, III. r. 80-88, borjúhús 1 q. hátulja I. r. 96-108, II. r. 94-98, eleje I. r. 70-90, II. r. 60-70, bárány 1 darab hátulja - , eleje - , birkahús 1 q. hátulja I. r. 84-88, II. r. 80-84, eleje I. r. 76-80, II. r. 72-76, sertéshús 1 q. szalonnával budapesti 100-104, vidéki 80-92, szalonna nélkül budapesti 105-108, vidéki 84-104, sertéshús pörköltnek való - , kocsonyának való - , füstölt budapesti I. r. - , vidéki II. r. 1 q. 100-120, malacz élő, szopós I. r. 1 drb 6.00-9.00, tisztított I. r. 1 kg. 1.40-1.80, sonka 1 kg. nyers, bef. hentesáru 0.90-1.20, füstölt bef. csonttal 1.12-1.50, csont nélkül 1.20-1.70, sonka füstölt prágai, csonttal 1.76-2.00, csont nélkül 2.20-2.20, kolbász 1 kg. nyers - , füstölt I. r. 1.30-1.60, szalonna 1 q. - , sózott 96-98, füstölt 106-112, sertésszír 1 q. hordóval 100-110, hordó nélkül budapesti I. r. 104-106, szalámi 1 kg. belföldi 200-350, prágai - korona.

Baromfi. a) **Élő:** (1 pár) csirke rántani való 2.00-2.30, tyuk belföldi I. r. 2.80-3.00, kappan hizott I. r. 0.-0.-, sovány 2.80-3.00, ruca hizott I. r. 5.00-6.00, sovány belföldi 2.80-3.00, liba fiatal ujdonság -0.-, lud hizott I. r. 12.-14.00, sovány belföldi 0.-0.00, pulyka hizott I. r. 10.00-12.00, sovány belföldi - korona. b) **Tisztított:** csirke I. r. 1 drb 1.00-1.20, tyuk I. r. 1 drb 1.40-1.50, kappan hizott 1 kg. - , 1 drb 2.00-4.00, ruca hizott 1 drb 1.60-2.80, 1 kg. 1.12-1.20, lud hizott 1 kg. 1.04-1.16, 1 drb 4.60-6.50, magló 1 kg. - , 1 drb - , pulyka hizott 1 kg. 1.04-1.20, 1 drb - , magló 1 kg. - , 1 drb - , ludmáj 1 kg. 2.80-5.00, nagy 1 drb 1.00-2.00, ludzsír 1 kg. 1.60-2.00 korona.

Hal. **Élő:** (1 kg) harcsa 1.80-2.00, csuka 1.20-2.00, ponty dunai nagy 1.60-1.80, márna 1.20-1.60, süllő balatoni - , czompó 1.40-1.50, pisztráng nagy - , kecsge 3.60-5.-, angolna - , apró kevert 0.50-0.60. Lazac rajnai 1 kg. 8.-10.- korona.

Tej és tejtermékek. Tej teljes 1 liter 0.16-0.16, lefőzött 0.12-0.12, tejjel 0.50-0.56, teavaj 1 kg. 2.00-2.40, főző darabos 1.60-1.80, szedett 0.00-0.00, olvasztott - , margarin I. rendű - , II. r. - , tehénturó I. r. 0.24-0.32, juhturó 1.12-1.20, liptói 1.00-1.28, juhsajt - , ementáli belföldi 2.00-2.00, grói belföldi 0.80-1.20 korona.

Liszt és kenyérenemlék. Kenyérliszt 1 q. - , kenyér monori, fehér hosszú 1 kg. 0.26-0.26, barna 0.22-0.22, rozs 0.22-0.22 korona.

Száraz főzelék. Lencse belföldi 1 q. 12.00-20.00, külföldi 36.00-56.00, borsó hazai héjas 20.00-24.00, koptatott 26.00-30.00, külföldi héjas 20.00-34.00, bab fehér apró 12.00-18.00, nagy 12.00-16.00, szines 10.00-20.00 korona.

Tojás. Friss teatojás 100 drb 4.40-4.70, alföldi (1440 drb) 63.00-64.00, erdélyi (1440 drb) 60.00-62.00, szerb. (1440 drb) - , apró (1680 drb) - , meszes tojás - korona.

Zöltség. Sárgarépa 100 köt. - , I. r. 1 q. 4.40-5.00, petrezselyem ujd. 100 köt. - , I. r. 1 q. 22.00-26.00, zeller I. r. 100 drb 6.00 16.0, karalábé I. r. 100 drb 2.60-3.20, vöröshagyma ujd. belföldi 100 köt. - , érett makói 1 q. 12.00-15.00, fokhagyma I. r. 1 q. 24.00-30.00, ezékla I. r. 100 drb 1.20-2.00, II. r. 0.80-1.20, fejeskáposzta I. r. 100 drb 16.00-30.00, kelkáposzta I. r. 100 darab 4.00-10.00, vöröskáposzta I. r. 100 drb 10.00-20.00, fejes saláta I. r. 100 drb 2.00-10.0, kötött saláta 100 drb - ,

burgonya 1 vagon sárga 480.0-500.0, fehér 320.00-400.00, rózsá 1 q. 4.00-5.00, fekete retek kicsiny 100 drb 1.20-3.00, ugorka 100 drb savanyítani való - , savanyított 3.60-6.00, nagy salátának - , paradicsom olasz 1 q. 60.00-90.00, belföldi - , zöld paprika 100 drb - , tők főzni való 100 drb - , zöldborsó hüvelyes 1 q. 80-90- , kifejtett - , zöldbab hüvelyes 1 q. - , kifejtett - , karfiol 100 drb 16.00-24.00, torma belföldi nagy édes 1 q. 24.00-34.00, spárga 1 kg. 0.00-0.00 korona.

Gyümölcs. Alma, nyári édes 1 q. - , rétesbe való 18.00-30.00, vajkörte nagy I. r. 1 q. - , közönséges kevert körte 1 q. 20.00-24.00, szilva magvaváló nagy I. r. 1 q. - , nem magvaváló vörös 1 q. - , ringló nemes I. r. 1 q. - , barack kajszin 1 q. - , őszli 1 q. - , magvaváló 1 q. - , szőlő fehér mézes csemegé 1 q. 00.00-00.00, közönséges kevert I. r. 1 q. - , meggy nagyszemű kem. 1 q. - , apró szemű 1 q. - , eper (szamóca) 1 kg. - , málna 1 kg. - , szeder 1 liter - , görög dinnye nagy I. r. 10 drb - , kicsiny 100 drb - , sárga dinnye nemes I. r. 100 drb - , II. r. 100 darab - , dió nagy papírhéjú 1 q. 50.00-60.00, apró kemény héjú I. r. 1 q. 44.00-50.00, mogoró nagy olasz 1 q. 76.00-86.00, gesztenye olasz nagy 1 q. 0.-0.-, belföldi 1 q. - , narancs messzinai 100 darab 3.60-6.00, apuliai 100 drb - , mandarin 100 drb 3.60-5.00, citrom I. r. 100 drb 2.00-2.40, füge hordós 1 q. 34.00-40.00, koszoru 1 q. 34.00-40.00, datolya sajtolt I. r. 1 q. 74.00-80.00, mazsolaszőlő (fehér) 1 q. 76.00-136.00, szőlő passatutti 1 q. - , 1 q. - , szerb szőlő 1 q. - korona.

Fűszer, ital. Paprika I. r. 1 q. 200.00-240.00, II. r. 1 q. 160.00-200.00, mák 1 q. 50.00-60.00, méz csurgatott 1 q. 80.00-104.00, lépes 1 q. - , köménymag 1 q. - , boróka 1 kg. - , házi szappan szin I. r. 1 q. 56.00-60.00, közönséges II. r. 44.00-46.00, bor fehér asztali palackokban 1 hl. 36-40.-, vörös bor 1 hl. 40.-44.-, házi pálinka palackokban 1 hl. - korona.

Hideghusvásár a Garay-téri élelmi piacon 1900. márcz. 23-án. (A székesfővárosi vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott Budapestről 36 árus 10 db sertést, 0 árus 6 db stüldöt, 1500 kg. friss húst, 800 kg. füstölt húst, 500 kg. szalonnát, 200 kg. hájat, - kg. zsírt, - kg. kolbászt, - kg. hurkát, - kg. füstölt szalonnát, - kg. kocsonyahúst, - kg. disznósajtot, - kg. (- db) sonkát, - kg. tőpörtöt.

Vidékről és pedig: Monorról 3 árus 14 drb sertést és 63 drb stüldöt, Kis-Körösről, 1 árus 6 drb sertést, Nagy-Körösről 4 árus 55 darab sertést, Czeglédről 3 árus 28 darab sertést, összesen 11 árus 103 drb sertést és 63 drb stüldöt.

Forgalom élénk. Árak a következők: Friss sertéshús 1 kg. 100-104 fillér, 1 q. 94-96 korona, stüldőhús 1 kg. 120-140 fillér, 1 q. - korona, füstölt sertéshús 1 kg. 128-136 fillér, 1 q. 110-112 korona, szalonna zsirnak 1 kg. 96-104 fillér, 1 q. - korona, füstölt szalonna 1 kg. 128-136 fillér, 1 q. - korona, háj 1 kg. 100-112 fillér, 1 q. - korona, disznózsír 1 kg. 116-120 fillér, 1 q. - korona, kocsonyahús 1 kg. 80-80 fillér, 1 q. - korona, füstölt sonka 1 kg. 140-152 fillér, 1 q. - korona, kolbász 1 kg. - , Disznósajt 1 kg. - hurka - , 1 drb - , tőpörtő 1 kg. - fillér.

Hideghusvásár az Orczy-uti élelmi piacon 1900. márcz. hó 23-án. (A székesfővárosi vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott Budapestről 38 árus 90 db sertést, 1 árus 4 db stüldöt, 2600 kg. friss húst, 400 kg. füstölt húst, 1600 kg. szalonnát, 800 kg. hájat.

Vidékről és pedig: Dunavecseről 1 árus 6 drb sertést.

Forgalom közepes. Árak a következők: Friss sertéshús 1 kg. 100-128 fillér, 1 q. 94-96 K., stüldőhús 1 kg. 112-136 fillér, 1 q. - K., füstölt sertéshús 1 kg. 112-128 fill. 1 q. - korona, szalonna zsirnak 1 kg. 100-108 fillér, 1 q. 96-98 K., füstölt szalonna 1 kg. 112-120, 1 q. - fillér, disznózsír háj 1 kg. 108-112, 1 q. - fillér, disznózsír 1 kg. 112-120, 1 q. - fillér, kocsonyahús 1 kg. 64-90. 1 kg. - fillér, füstölt sonka 1 kg. 140-160 fillér. 1 q. - korona.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület Mester-telepe, 1900. márcz. 23.) A székesfővárosi vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott a szokott cségekhez 200 szekér réti széna, 30 szekér muhar-35 szekér zsupszalma, 11 szekér alomszalma, 0 szekér takarmányzalma, 2 szekér tengeriszár, 2 szekér egyéb takarmány (löhere, sarju, zabosbikköny) 300 csák szecska. A forgalom lanyha. Árak fill-ben q-ként a következők: réti széna 360-580, muhar 480-600, zsupszalma 240-300, alomszalma 200-260, egyéb takarmány - , löhere 520-540, takarmányzalma - , 100 kéve tengeriszr. 1400-1600 luczerna - , sarju 400-480 szalmaszecska 340-380, széna - , zabosbikköny 480-520. Összes tejeszám 297. súly 386,100 kg.

Állatvásárok.

Budapesti szurómarhavásár. 1900. márcz. hó 22-én. *(A székesfővárosi községőhid és marhavásár igazgatóságának jelentése.)*

Felhajtatott: belföldi 314 db, eladatott — db, galicziai — drb, eladatott — drb, tiroli — drb, eladatott — drb, növendék élő borju 3 db, eladatott — drb, élő bárány 88 db, eladatott — drb; belföldi 12 drb, eladatott — drb, galicziai — drb, eladatott — drb, tiroli — drb, eladatott — drb, bécsi öltöt — drb, eladatott — drb, növendék borju — drb, eladatott — drb, öltöt bárány 2670 drb, eladatott — drb, öltöt kecske 5 drb, eladatott — drb.

Borju és bárányvásár lefolyása vontatott volt.

Árak a következők: Élő borjuk: belföldi — koronáig, kivételesen — koronáig drbonkint, 50—80 koronáig, kivételesen — koronáig sulyra, galicziai —, kiv. — koronáig drbonkint, — kor.-ig, kiv. — koronáig sulyra, tiroli — koronáig kiv. — koronáig drbonkint, — koronáig kiv. — koronáig sulyra, növendék borju — koronáig, kiv. — koronáig drbkint, 36—44 koronáig, kiv. — koronáig sulyra, Öltöt borju: belföldi — 88 koronáig, kiv. — koronáig sulyra, galicziai — koronáig, kiv. — koronáig sulyra, tiroli — koronáig, kiv. — koronáig drbonkint, bécsi — koronáig, kiv. — koronáig sulyra, növendék — koronáig, kiv. — koronáig drbonkint, élő bárány 8—16— koronáig páronkint, öltöt bárány 6—14— koronáig párja.

Budapesti gazdasági és tenyészmarhavásár. 1900. évi márczius hó 22-én. *(A budapesti községőhid és marhavásár igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)* Felhajtott: 253 db, egymint: jármos ökör elsőmin. — db, közép 132 db, alárendelt 25 db. Fejőstehén: fehér 0 drb, tarka 89 db, tenyészbika 0 drb, tarka tinó —, fehér — db, jármosbivaly — db, bonyhádi 7 db, hizlani való ökör — db, üsző fehér — db.

A fejős tehenekre ma a kisebb felhajtás és néhány nagyobb vevő 10—20 koronás árjavítást hozott. Jármos ökökre kicsiny a kereslet.

Következő árak jegyeztettek: Elsőrendű jármos ökör —, középmin. jármos ökör 620—700 pár, alárendelt minőségű jármos ökör —, Jármos bivaly — é. s. mm., — K.-ig páronkint, jobb minőségű jármos ökör — mm.-kint é. s., bekötni való ökör — K.-ig. Fejőstehenekért és pedig: Fehérszörű magyar tehén —, tarka kevert származású tehén 140—240 koronáig darabonkint, bonyhádi tehén 240—340, kiv. 480 koronáig darabonkint.

Budapesti vágómarhavásár. 1900. évi márczius hó 22-én. *(A budapesti községőhid és marhavásár igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)* Felhajtott: 2675 db nagy vágómarha, nevezetesen: 1453 db magyar és tarka ökör, 619 db magyar és tarka tehén, 368 db szerbiai ökör, — db szerb ökör, — db boszniai tehén, 6 db szerbiai tehén, 149 db bika és 80 db bivaly.

Minőség szerint: 520 darab elsőrendű hizott 2011 db középminőségű és 144 db alárendelt min. ökör — db elsőrendű hizott ökör, — db középminőségű ökör és — db alárendelt min. ökör; — db elsőrendű hizott tehén, — db középminőségű tehén, — db alárendelt minőségű tehén.

Vágómarhából a felhajtás mintegy 200 drbbal kisebb volt, mint a múlt héten, idegen vevő kevesebb volt, de miután konzervgyártó célra 400 drbot vásároltak, az árak általában változatlanul maradtak.

Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 58—66—, kivételesen —, hizott magyar ökör középminőségű 52—56—, alárendelt minőségű magyar ökör 44—50—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 42—64—, kivételesen tarka tehén —, magyar tehén középmin., 42—64—, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 42—64—, szerbiai ökör jobb minőségű 48—54—, kiv. 60—, szerbiai ökör középminőségű 42—48—, szerbiai ökör alárendelt minőségű —, szerbiai bika 44—64—, kivételesen —, szerbiai bivaly 32—44—, kiv. — koronáig métermázsánkint élőszuliban.

Budapesti lóvásár. Budapest, 1900. márcz. 22-én. *(A budapesti vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)*

A forgalom élénk volt.

Felhajtatott összesen 542 db. Eladatott 296 db. Jobb minőségű lovakból hátsó 6 drb, eladatott 1 db, 300— K.-ért, könnyebb kocsiló (jukker stb.) 10 db, eladatott 2 db 410—440 K.-ért, nehezebb kocsiló (hintós) 24 db, eladatott 12 db 300—380 K.-ért, igás kocsiló (nehéz nyugoti faj) 60 db, eladatott 37 db 180—280 K.-ért, ponyy 3 db, eladatott 1 db 106— K.-ért; közép minőségű lovakból: nehezebb félék (fuvaros ló

stb.) 120 db, eladatott 60 db 130—280 K.-ért, könnyebb félék (parasztló stb.) 240 db, eladatott 160 db 50—140 K.-ért; alárendelt minőségű lovakból 79 db, eladatott 23 db 14—42 K.-ért. Bécsi vágóra vásároltatott 60 db, az állatkert és kutyák részére vásároltatott 3 db, tulajdonjogra gyanus ló lefoglaltatott — db, ragályos betegségre gyanus ló lefoglaltatott — db, takonykór miatt a gyepmesterhez küldetett — db.

Kőbányai sertésvásár. 1900. márczius 23. *(Élő magyar sertésháló részvénytársaság telefon jelentése a „Köztelek” részére.)* Az üzlet élénk volt. *Heti átlag-árak:* Magyar válogatot 320—380 kg. nehéz 100—102 fl., 280—300 kgrammos nehéz 100—101 fl., öreg 300 kg. tul. 93—95 fl., vidéki sertés könnyű — f. Szerb 95—99 f. Román — tisztá kg. páronkint 45 kgr. ételsúlylevonás és 4/9 engedély szokásos. — *Éledegárak:* Tengeri új 11—20 — korona, árpa 12— kor. Kőbányán átvéve. *Helyi állomány:* márczius 16-án maradt 28603 darab *Felhajtás:* Belföldről 3710 darab, Szerbiából 473 darab, Romániából — drb, egyéb államokból — darab. Összesen 4183 db. *Főösszeg* 32786 db. *Állomány és felhajtás együtt* — drb. *Elhajtás:* budapesti fogyasztásra (I—X. kerület) 1461 drb, belföldre Budapest környékére 597 drb, Bécsbe 152 drb, osztrák tartományokba 334 drb, Ausztriába — db. Német birodalomba — darab egyéb országokba — darab, összesen 2554 db. *A szappangyárakban feldolgozott:* szállásokban elhullott 0 darab, vagonokból kirakott hulla 4 darab, borsókásnak találtatott 6 darab, összesen 10 db. *Maradt állomány* 30232 drb. *A részvény-szállásokban* 3488 drb van elhelyezve. *Az egészségi és tranzitszállásokban maradt* III/16. 1904 db. *Felhajtás:* Szerbiából 473 db. Romániából — drb, összesen 2377 drb. *Elhajtás:* 1375 drb, maradt állomány 1002 drb és pedig 1002 drb szerb és — db román. *Az egészségügyi szemlénél* jan. 1-től máig 66 drb a fogyasztás alól kivonatott és technikai célokra feldolgoztatott.

Bécsi vágómarhavásár. 1900. márczius hó 19-én. *(Vass Jenő tudósítása a „Köztelek” részére.)*

Összes felhajtás 5370 db. Ebből magyar 3831 db, galicziai 685 darab, bukovinai 89, német 765 db hizott 4501 db, legelő 869 db, fiatal — db, ökör 4058 db, bika 584 db, tehén 545 db, bivaly 59 db.

Az üzlet igen lanyha volt és prima 1, gyengébb minőségű árú 2 koronát (100 kilónként) veszített árából.

Árak: prima magyar — (—) K., szekunda 58—67 K., tertia 48—57 K. Galicziai prima 66—70— (72—) K., szekunda 57—65 K., tertia 48—56 K. Német prima 74—78— (81—) K., szekunda 62—72 K., tertia 6—61 K. Legelőmarha: szerb és magyar 40—54— K., rosszabb minőségű 40—54 K. Bika 38—68— (—) K., tehén 38—68 K. és bivaly 34—42— K. é. s. Az összes eladások, élőszuliban, koronaértékben értendők.

Bécsi szurómarhavásár. 1900. márcz. 15-én. Felhajtott: 3757 borju, 1987 élő sertés, 2126 kizsigerelt sertés, 242 kizsigerelt juh, 3587 bárány.

Borjuvásár változatlan. Kizsigerelt sertések élénkebb kereslet mellett mult heti árákon kelettek. Bárányok a nagy felhajtás folytán árukból veszítettek.

Árak kilogrammonkint: kizsigerelt borju 76—92, prima 94—106, primissima 108—116 (120), élő borju — prima —, primissima — (—), fiatal sertés 68—82, kizsigerelt sertés, nehéz 86—92, hizó sertés —, süldő 84—92 (96), kizsigerelt juh 76—92, fillér pr. kiló, bárány páronkint 13—30 korona.

Bécsi juhvásár. 1900. márcz. hó 15-én. Felhajtás 700 db juh.

Iránzat szilárd.

Árak: export juh páronként 50—53 fillér per kiló, kivételesen 60, raczka — fillér.

Bécsi sertésvásár. 1900. márcz. 20-án. *(Schleiffelder és társai bizományi cég távirati jelentése a „Köztelek” részére.)*

Felhajtás: 5150 süldő, 5842 zsirsertés, összesen 10992 drb.

A forgalom igen lanyha volt.

Árak kilónként élőszuliban fogyasztási adó nélkül: prima 88—90 fillér, kivételesen 92 fillér, közepes 70—86 fillér, könnyű — fillér, süldő 62—80 fillér.

Ingatlanok árverései (40000 korona becsértéken felül.)

(Kivonat a hivatalos lapból.)

Márcz. 26. Budapesti kir. tvszék a tkvi ha- Kohn 229510 tóság Lajos
Márcz. 26. Besztercei kir. tvszék a tkvi ha- Ballascher 40676 tóság József

Márcz. 26. Bpest I—III. jbiróság a tkvi ha- Dubez 44370 tóság Péterné
Márcz. 26. Budapesti kir. tvszék a tkvi ha- Kohn 95520 tóság Lajos
Márcz. 29. Budapesti kir. tvszék a tkvi ha- Müller 1328720 tóság Lajos
Márcz. 30. Felső-vissói kir. jbiróság a tkvi ha- Iraszek 40000 tóság Nándor
Márcz. 31. Segesvári kir. jbiróság a tkvi ha- Haller 45188 tóság Lujza grnő
Ápril 2. M.-szalkai jbiróság a tkvi ha- Luby 51432 tóság Lajos
Ápril 4. Kolozsvári kir. tvszék a tkvi ha- Adler 45980 tóság Samu
Ápril 9. Margit-szigeti jbiróság a tkvi ha- Mandel 133484 tóság János
Ápril 9. Borosjenői jbiróság a tkvi ha- Ausländer 42400 tóság Roth Regina
Ápril 10. Gyöngyösi kir. jbiróság a tkvi ha- Isaák 47472 tóság István
Ápril 17. Szepesi jbiróság a tkvi ha- Darvas 46260 tóság Antalné
Ápril 18. Kis-czelli jbiróság a tkvi ha- Rozenberg 108898 tóság Henrikné
Ápril 19. Szentesi jbiróság a tkvi ha- Hejja 44000 tóság Lajos
Ápril 23. Szombathelyi kir. tvszék a tkvi ha- Stieder 62672 tóság György
Ápril 24. Ujpesti jbiróság a tkvi ha- Schulcz 41640 tóság János
Ápril 27. Budapesti kir. tvszék a tkvi ha- Rády 271216 tóság Mihályné
Május 16. Ujvidéki kir. tvszék a tkvi ha- Kitzweger 56000 tóság Imre
Május 17. Váci kir. jbiróság a tkvi ha- szalasi 288000 tóság Szalachy Sándor
Máj. 27. Ar.-Maróthi kir. tvszék a tkvi ha- Dittlich 20585 tóság Gyula
Junius 2. Budapesti kir. tvszék a tkvi ha- Révay 75880 tóság Mauó
Julius 2. Élesdi jbiróság a tkvi ha- Berzeviczy 43266 tóság Béla

Szerkesztői üzenetek.

Sch. J. urnak. Cikkét nem közölhetjük.

Elsőrangú hazai gyártmány.

Gőscseplők
Pestben csak:
ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR
RÉSZVÉNY-TÁRSULAT
BUDAPEST.

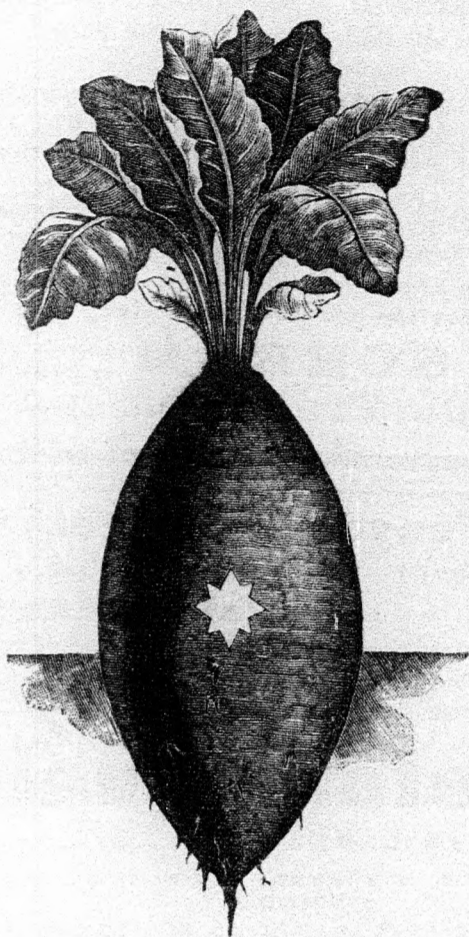
Magyarország legnagyobb és egyedül gazdasági gépgyára, mely a gazdasági életben szükséges **összes** gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megküldése előtt kérjük minden szülővagyó hirdetéssel bizalommal hozzájuk fordulni.

Részletes árjegyzékkel

és csaknem felmérésével díjmentesen szolgáltatunk.

Impregnált csillag * jegyű

takarmány répa-mag

Mintsoy tudomásunkra jött, hogy a törvényesen bejegyzett csillag * védjegyet viselő és a 88.000-ik sz. a. szabadalmazott eljárással impregnált takarmányrépa-magvainkat számos esetben hamisítják, a mennyiben egyes vidéki kereskedők néhány zsák csillagjegyű répamagot rendelnek és ha ez elkelt, akkor mindenféle csekélyebb értékű magot árusítanak a csillagjeggyel ellátott zsákokban, hogy ez által azt a hiedelmet keltsék, hogy a zsákokban az általunk termelt és impregnált takarmányrépa foglaltatik, szükségesnek tartjuk a magyarországi tisztelt gazdaközönséget értesíteni, miszerint a valódi csillag * jegyű

Olajbogyó-alaku takarmányrépa.

== impregnált ==

takarmányrépa-magvak

Magyarország, Felső- és Alsó-Ausztria valamint Morvaország részére kizárólag egyedül csak a

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari szállító magkereskedő czégnél

Budapest VII. ker., Rottenbiller-utca 33. szám és VI. ker., Andrássy-ut 23. szám kaphatók.

Az általunk termelt és impregnált fajták, egymint

Sárga Oberndorfi,	Sárga Eckendorfi,
Vörös Oberndorfi,	Vörös Eckendorfi,
Sárga olajbogyó,	Sárga Mammuth,
Vörös olajbogyó,	Vörös Mammuth,

melyek mint említettük, — Magyarországon egyedül csak a

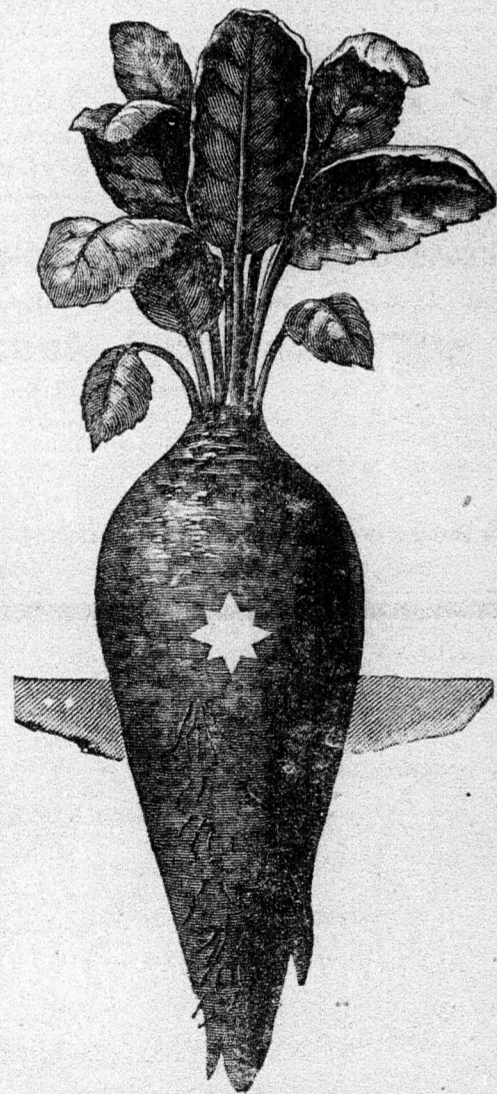
Mauthner czégnél

kaphatók, különösen kitűnnek azért, hogy

1. csirázási energiájuk erősebb. Magas csirázó képesség mellett, gyorsabb és erőteljesebb a kikelésük. Kitűnnek továbbá
2. a fajtáknak fajazonossága által, tudniillik alakra és színre nézve,
3. a magvak leggondosabb tisztítása és végre a meglepő nagy termés által.

Jaensch Gusztáv és Társa

ascherslebeni (Északnémetország) birtokosok és magtermelők.

Mammuth takarmányrépa.

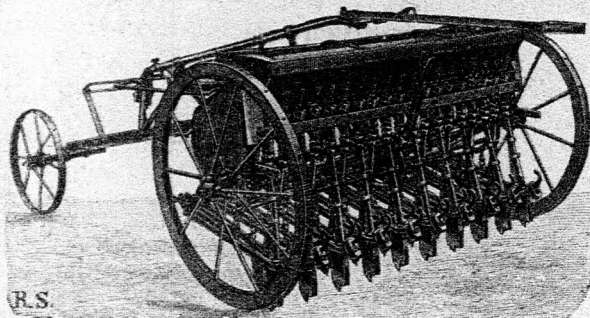

**Vintschgau hasas tehének
tejelési képesség**

2500—3000 liter,
melyet több oldali **bizonylatokkal** igazolhatok,
kaphatók

PICK OSWALD-nál,
VIII. Külső Kerepesi-út 1. sz.

A vetési időnyre ajánlom **SACK RUDOLF** legújabb rendszerű
sorbavetőgépeit,
melyek **Kisbérén** és **Léván** múlt év őszén tartott nemzetközi versenyek alkal-
mából **első díjjal** lettek **kütiintetve.**
Továbbá ajánlom az **egyes eke gerendélyére szerelhető**
grubbereket és exstirpatorokat.

A IV-ik osztály sorbavetőgépek
egy vannak szerkesztve, hogy
azokkal sík vagy dombos tala-
jon **minden magfétét** tét-
szészerint mennyiségben
tökéletes egyenletesen le-
het elvetni, anélkül, hogy a
vetőszekrényt beigazítani, me-
ritő vagy fogaskerekeket cse-
rélni kellene. **Sack Rudolf**
valamennyi sorbavetőgépet fe-
lette könnyen járnak, nagyon
szilárdan vannak készítve, igen
tartósak és kívánatra előkor-
mánynyal is kaphatók.
Mindennemű **Sack eke, bo-
rona, szórvetőgép és talajmi-
velési eszköz** dús választékban
van raktáron és eredeti minőségben törvényes védjeggyel csak nálam szerezhető be.
Legújabb árjegyzékem éppen most jelent meg és kívánatra legszívesebben szolgálak
azzal ingyen és bérmentve.

PROPPER SAMU
Sack Rudolf magyarországi kizárólagos képviselője,
BUDAPEST, V., Váci-körút 52. szám.

A budapesti marhavásártéri vásári-pénztár részvénytárs.:

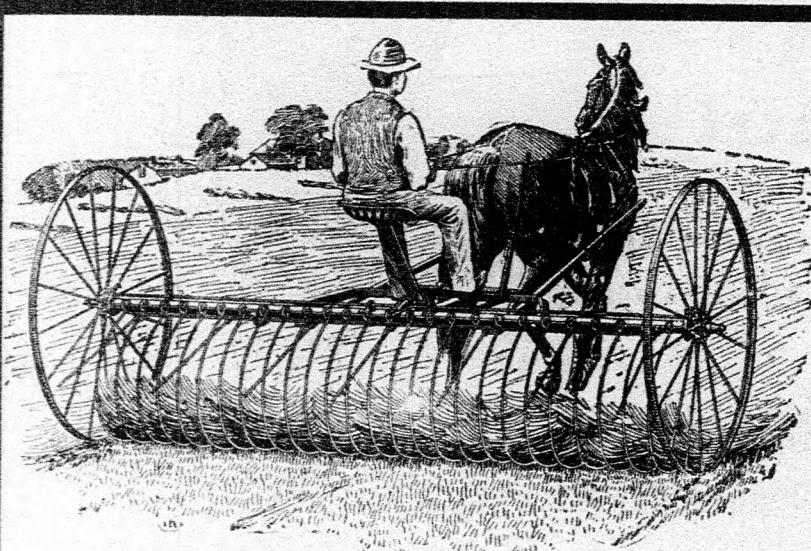
szarvasmarha, borjú, juh, kecske, bárány és sertések
bizományi eladásával
foglalkozik.

A bizományába küldött állatokat — kísérő nélkül lehet feladni. A tulajdonosnak az
eladásnál nem szükséges jelen lenni. A feladott állatokra a feladási-vevény ellenében
megfelelő **előleg**et nyújt hatóságilag megállapított kamattalab mellett.
Vasuti küldemények czimzendők:

Vásárpénztár, Budapest, Ferencváros.

Levél, sürgöny, telefonczim: **VÁSÁRPÉNZTÁR—BUDAPEST.**

35

Mc Cormick Harvesting Machine Company.

Chicagói aratógépgyár.

Kéve kötőaratógép. Marokrakóaratógép.

Fűkaszálógép. Szénagyűjtő-gereblye.

Kaszaélesítő. Kévekötőszineg.

Nemrég nyitottuk meg Budapestén új üzletünket és azt magunk vezetjük egyene-
sen saját üzemünk szerint. Ezen időnyben szolgálhatunk tiszta manillakötőszineggel,
melyet chicagói gyárunkban gyártottak.

Képes árjegyzékért és utmutatásokért tessék az alul jelzett címhez fordulni:

Mc Cormick Harvesting Machine Company.

WILLIAM J. STILLMAN, igazgató.

Budapest, V., Váci-ut 38. szám.

Superfoszfátok

legelőcsőbb

állati és
asványi eredetűek,

foszforsavas trágyaszert minden talajra.

Gyors hatásért kezesség, legnagyobb eredmény.

Nélkülözhetetlen a tavaszi vetéseknél,

semmi más foszforsavakkal nsm pótolható.

Ajánlok továbbá:

**Csontlisztet, Chilisalétromot, kénsavas ammoniákat,
kálisót, kainitot, különleges műtrágyákat** kapás és
kalászos növények alá, **themenai szab. szuperfoszfát-
gipszet**

herések trágyájául és az istállótrágya konzerválására;

takarmánymeszet stb.

bárhova versenyképes áron szállít a legszigorubb
tartalom-szavatolás mellett

Kénsav- és
műtrágyagyár **A. SCHRAM** Ludenburg-Themenau
és Lissek Rostok m.

Központi iroda: **Prága, Heinrichsgasse 27.**

Magyar Fenyőmag Pergető Gyár
erdészeti magkereskedés

FARAGÓ BÉLA **ZALA-EGERSZEGEN.**

Ajánl mindennemű hazai s külföldi legmagasabb csiraképességű tü és lomblevelű

Erdei
vetőmagvakat

TÖLGYMAKKOT s gyümölcsfa magvakat.

Kütiintetve diszoklevél, arany és ezüstéremmel s számos erdészeti hatóság elismerő
nyilatkozatával.

431

Árjegyzék bérmentve.

KAINIT

nagyban és kicsinyben.

Megrendelhető az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkári
hivatalánál (Budapesti Köztelek).

Árak:

nagyban waggon-rakományként ab Leopoldshall-Stassfurt,
ömlesztett állapotban 106 frt, zsákban szállítva 130 frt. A vas-
uti szállítási költség a különböző távolságu rendeltetési állomá-
sok szerint 130—140 frt között váltakozik.

Kicsinyben mm.-ként zsákkal együtt budapesti raktárunkból egye-
sületi tagok részére 2 frt 80 kr., nem tagoknak 3 frt.

A megrendeléssel egyideűleg a kainit árát egyesületünk pénz-
tárához beküldeni kerüik, a szállítási költségek a küldemény
átvételénél fizotendők.

Ajánlom jutányos áron
**államilag
ólmzárolt
lóhere- és
luczerna-magvaimat,**
valamint kitünő minőségű
répa és fű-magvaimat.

Kívánatra szívesen szolgálok
mintázott ajánlatokkal.

FROMMER A. HERRMAN
utóda
STEINER ARMIN
magnagykereskedése
BUDAPESTEN.

Knuth Károly
mérnök és gyáros.

GYÁR ÉS IRODA:
BUDAPEST,
VII. ker., Garay-utca 6-8. szám.

Elvállal: Központi-, víz-, lég- és gőzfűtések, légszusz- és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, olosztók, szivattyúk, vízerőművi emelőgépek stb., nemkülönben kőszén-, olaj- és rézium váladékból nyert gázok értékesítését, czelező készülékek létesítését, városok, indóházak, nagyobb épületek és gyárak számára.

Tervek, költségvetések, jövedelmi előirányzatok gyorsan készíttetnek.

Legjobb minőségű kőanyag-oszlopok raktáron.

Kalmár Vilmos

Budapest,

VI. kerület, Teréz-körút 3. szám.

a csehországi Thomas-művek magyarországi vezér-
képviselője ajánl:

Thomasfoszfátlisztet (Thomassalak),
„Martellin“ dohánytrágyát, Kainitot.

— A műtrágyák beltartalmáért szavatolok. —

Legujabb szerkezetű kitünő trágyaszóró gépek
a legolcsóbb áron.

— Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás. —

Borsodmegyei Gazdasági Egyesület.

391

Eladó szőlővesszők és ojtványok.

A „Borsodmegyei Gazdasági Egyesület“ miskolci szőlőtelepén termeli különféle amerikai és európai sima és gyökeres vesszők, valamint elsőrendű gyökeres fásajtványok Rip. portalis és Rup. Monticolára ojtva eladók.

Levélbeni megkeresésekre bővebb felvilágosítással szolgál s kívánatra árjegyzéket küld az egyesület titkári hivatala Miskolcz, Vármegyeház. **Vértessy Tivadar**, ügyvivő titkár.

Magyar királyi államvasutak Igazgatósága.
30738 sz. 990 C. II.

Hirdetmény.

(Osztrák-magyar-francia vasuti kötelék).
Az 1899. évi szeptember 15-től érvényes, áprilisi kiállításra rendelt tárgyak kedvezményeire vonatkozó összeállítás (Zusammenstellung) 8. oldalán a műtrágyák, festmények stb-re II. alatti felsorolt határozmányok némely pontja módosítást szenved. Ezen módosításokra nézve a magy. kir. államvasutak igazgatóságánál bővebb felvilágosítás nyerhető.

Budapest, 1900. márczius 6.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága
a részes vasutak nevében is.

RENDSZERES

MALOM-berendezések

és egyes MALOMGÉPEK,

termény-tisztító - művek

gabonaraktárak (silos) részére.

GRAEPEL HUGÓ

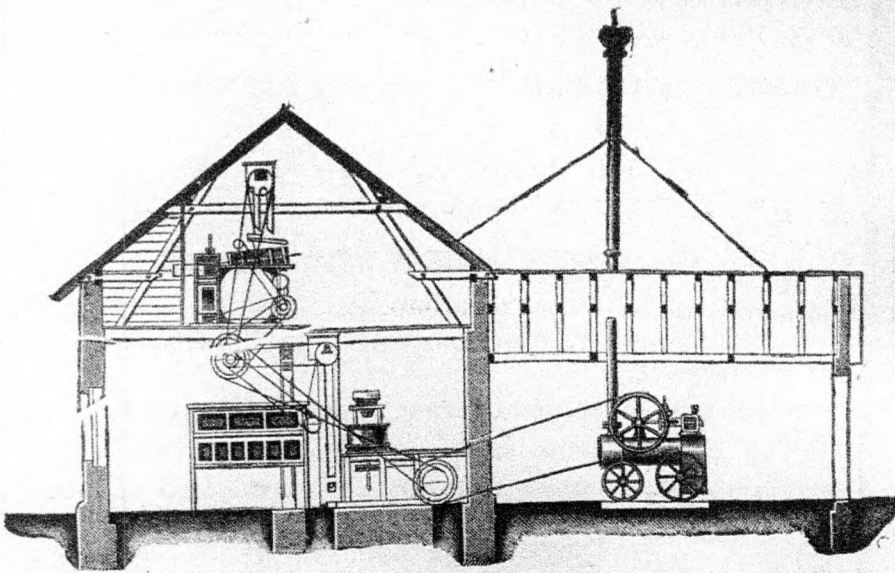
gép- és rostalemezgyár, malomépítész

Marshall, Sons & Co. Lmtd

angolországi gépgyár vezérügynöke

7626

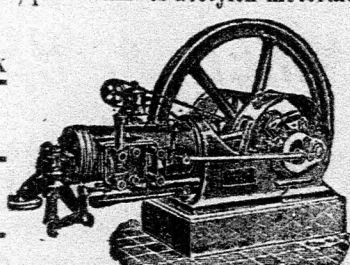
BUDAPESTEN, V. ker., Külső váczi-ut 46. szám.

Gazdaságok, iparosok és malmok részére ajánlja a

DREZDAI MOTORGYÁR Részv.-Társas. (ezelőtt HILLE)
 a legjobbnak gáz-, benzín-, petroleum- és acetylen-motorait 1-100 lóerőig és locomobiljait.

Nagyszerű ujtások **Minden kiállításon**
szabadalmazott **és versenyen első**
szerkezettel. **dijakkal és érmek-**
kel kitüntetve.

Vezérképviselet: Gellért Ignác és Tarsa, Budapest, VI., Eötvös-u. 48.
 FŐKÖMÜHELY BUDAPESTEN.

Magy. kir. államvasutak Üzletvezetősége Szegeden.
 4601/900. szám.

Hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a szegedi rendezőpályaudvaron létesítendő két új átmenő vágány alépitményének előállítására szükséges földmunkálatok végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek, Szegeden, a magy. kir. államvasutak üzletvezetőségének pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1900 évi április hó 2-án déli 12 óráig kell benyújtani, alulírott üzletvezetőség általános osztályában.

Az ajánlatokat egy koronás az ajánlat mellékleteit ívenként 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani: Ajánlat a szegedi rendezőpályaudvaron létesítendő két új átmenő vágány alépitményének előállítására.

Az ajánlat benyújtása előtt két nappal, vagyis 1900. év márczius hó 31-én déli 12 óráig 3000 azaz háromezer korona bánompénzt kell a magy. kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál akár készpénzben, akár állami betétekre alkalmas értékpapirokban letenni.

A bánompénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó. Az értékpapírok a legutóbbi jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértékben felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául. Posta útján beküldött ajánlatok és bánompénznek térti bevényvel adandók fel. Szegeden, 1900. márczius hóban. Az igazgatóság.

24783. sz. II/2. a.

Hirdetmény.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménesbirtok 1899. évi terméséből gazdák részére a következő mennyiségű vetőmagvak kerülnek eladásra:

- 65 q. „Olajbogyó“ takarmányrépamag,
- 18 q. „Vouriez“ takarmányrépa mag,
- 22 q. „Dactylis“ fűmag,
- 80 q. moharmag.

Venni szándékozók közelebbi felvilágosítást közvetlenül a birtok igazgatóságától nyerhetnek.

Budapest, 1900. márczius 17.

M. kir. földmivvelésügyi minster.

635

Haszonbérleti hirdetmény.

A felséges uralkodó család alapítványai ráczkevei uradalmához tartozó **Alsó-Peszér** pusztabirtok (Pestmegyében, Peszér-Adacs község határában vasúti állomás Kúnszentmiklós vagy Dabas) **1901. évi április hó 24-étől esetleg október 1-étől**

haszonbérbe adatik.

A földbirtok, mely **3706 kat. hold; szántóföld, rét és legelőből áll és gazdasági épületekkel van felszerelve.**

Haszonbéri ajánlatok a beigérendő évi bérösszeg 10%-ával

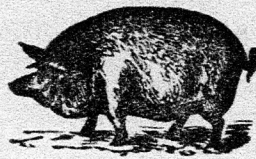
1900. évi április hó 15-ik

napjáig az uradalmi főtiszttséghez Ráczkeven nyújthatók be, a hol a bérletre vonatkozó feltételek is megtekinthetők.

Ráczkeven, 1900. február hó 14-én.

437

A felséges uralkodó család alapítványai ráczkevei uradalmának cs. és kir. főtiszttsége.

Sertés-eladás.

A Mezőgazdasági ipar-részvénytársaság kaposvári béruradalma eladásra bocsát:

60 darab 2 éves, kiváló szép, fehér kondorszörű, tenyésztési célra kiválasztott és a nagym. földmivvelésügyi m. kir. ministerium által importált eredeti szerbiai fehér kondorszörű kanokkal felbugatott

mangalicza-faj tenyészkocztát, darabonként 130 korona árban;

60 darab 2 éves, kiváló szép, fehér kondorszörű, tenyésztési célra kiválasztott és az uradalom kiváló szép mangalicza-faj tenyészkoczaival felbugatott

mangalicza-faj tenyészkocztát, darabonként 120 korona árban;

továbbá 160 darab 1 és 1/2 éves, kiváló szép és tenyésztési célra kiválasztott, fehér kondorszörű

mangalicza-faj kant,

darabonként 120 korona árban.

Valamennyi eladásra bocsátott tenészsértés a sertésveszen átment.

Az árak a kaposvári vasutállomásra állítva értetnek.

Bővebb felvilágosítást nyújt a

Mezőgazdasági ipar-részvénytársaság béruradalmi igazgatósága Kaposvárott.

633

Hazai Ipart

Csakis
a
Hazai Ipart
pártoljuk.

FUCHS és SCHLICHTER.
Budapest, VI. József utca 7.

Dijjal kitüntetett
'Westfalia'-Separator

a leggyorsabb, legtartósabb és legjobb munkabírásu tejlejtő gép. A dob egy fogással kivethető; egy percz alatt tisztítható.

Berakó tényér nélkül fogaskerekek nélkül csavarozókerék nélkül gummi zár nélkül, ennél fogva költséges javítások és a berakó tényérök pótlása a „Westfalia“-nál ki van zárva.

Legmagasabb kitüntetés 1899. Ried-i nagy ezüst államérem. Prága-i bronz államérem. 1898. Brux-i nagy ezüst érem. Sokélszámú irat a bel- és külföldről.

ANTON TOMS
WIEN OBER-ST. VEIT, XIII/7, Elisabethgasse 3.
Gazdasági, borszálló és tejgazdasági gépek és eszközök.

Gyümölcsfák
sorfák, díszfák és díszbokrokot,
valamint rózsákat szállít és kertalakításokat, terv és költségvetés szerint készíti.

Pecz Ármin
budapesti műkertész és faiskola tulajdonos.
Árjegyzék ingyen és bérmentve. 340

Az állattengésztésnél és gazdaságban szükségelt gyógyárut és vegyszereket.

különösen: **gentian** és **kálmosgyökérpör.** karbolsav, kehepor, kénvirág, keserűs, marhapor, patakenőcs, rézgálic, salicylsav, salicylsavas natron, szappangyökér, fűtőnedv, vasgálic, salétromsav, kénsav, sósav, bórsav, cseszav, borkósav, kén-aether, szalmiakszesz, kreolin, vaselin, **kötszereket** stb. jutányos áral és pontos kiszolgáltatás mellett ajánl:

Detsinyi Károly drogeria-kereskedése a „KIGYÓ“-hoz Budapest, Fűrdő-u. 10.
Árjegyzékkel kívántra szolgálók. — Pontos címezést kérek.

Lapunk kiadóhivatalában megrendelhető:
A sertés javítása és hizlalása
gazdák és hizlalók használatára.
Irta K. Ruffy Pál.
Ára portómentes küldéssel 1 forint 10 krajczár.

Szőlőajtványok

Nemes-Kudarka, Erdő-Piros Bakor, Kévidinka, Aramos, Alcan-busó, Olasz-Rizling, Rajnai-Rizling, Madlen, Chassa, piros és fehér (gyöngyöző) Juhfark stb. stb. gyökere, fás, szokvány minőség teljességében alanyokon fajtázás. Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Ezen katalógus megismerése még azoknak is érdekben áll, kik idői szükségleteiket már fedették, vagy ezidő szerint rendelni szándékoznak mincson. — Tartalmazza az összes szőlőfajok leírását, termőképességét, matuzsoltát, egyéb mivoltát s más gyakorlati tudnivalókat.

Élőkerítés

(Élőszőlő) Gladiolus (koronatoris, krisztus-törpe vagy tükörlepkény) valamennyi szőlőajtvány között legelőbb. Gyorsan fejlődik, nem csomósodik, mint az akác, orgona stb. sűrű, izmos 15-25 cm. ágyú töviseivel ember és bármilyen állatnak ellenáll. Főelőnye, hogy agyag, homok, meszes, kőves, szikes stb. talajban kitűnően díszlik. Szőlő, kerti, legelő, udvarok, majorok, temetők stb. körülfalozásához felhívalhatatlan, legelőbb, örökös szőlőnyelvény képez. Ezer darab csempe ára 6 frt, elegendő 200 méterre. Minden megrendeléshez rajssal ellátott nyomtatott útmutató és kezelési utasítás mellékeltek. — Magyar, friss szedés, csiraképes 10' kiló 28 frt, 50 kiló 18 frt, 10 kiló 4 frt 20 kr. Ismertető árjegyzék ingyen és bérmentve. Cím: „Ermelléki első szőlőajtvány-telep“ Nagy Gábor, Nagy-Kánya Bihar megye. 10189

Hirdetmény.
Osztrák-magyar vasúti kötelek.
Díjtételek helyesbítése.

Az osztrák-magyar vasúti kötelek 1892. évi augusztus 1-től érvényes III. rész 1. díjszabási füzetének 1896. augusztus 1-én életbelépett VI. pótlékában a Humpoletz (L. B.) állomás és az idézett díjszabásba felvett magyar állomások közötti forgalomra vonatkozó csoportonkénti díjtételek (osztrák állomások) 1900. március 1-től visszavonásig, de legkésőbb 1900. december végéig való érvényességgel következőképpen helyesbítendők:

a 4-ik oldalon (1. csoportonkénti díjszabás) a csoportonkénti díjtétel 198 fillérről 184 fillérré és a 1. oldalon (4. csoportonkénti díjszabás) 218 fillérről 204 fillérré 100 kg-ként.

Budapest, 1900. febr. 21.
A m. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.
(Utánnyomás nem díjazt.)

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb áral mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, továbbá járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

szalmakaszalozók

„Columbia-Drill“
legjobb sorvetőgépek, szecsavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, 6-16-malmok, egytetemes acél-ekék,

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék kívántra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

A lisztharmat ellen legjobban ajánlható a „VINDOBONA“

hátú kénfűvő. Fel kell említenünk annak a vizsgálatnak az eredményét, amely a különböző rendszerű kénfűvőkkel, mint a „Torpile“, „La Rapide“, „Vulcan“, „Universal“ és „Vindobona“-val a geisenheimi (Rajna mellett) szőlészeti és borászati tanintézetben végeztetett és a melynek alapján a „Vindobona“ kénfűvő fölé a következő véleményt nyilvánították:

„Ez a készülék (t. i. a Vindobona, Nechvile Ferencz gyártmánya, Bécsben) rendkívül nagy könnyűsége dacára szilárd és tartós szerkezetű, nagyon könnyen működik, ugyszólván játszva lehet vele dolgozni. A mellett a legtakarékosabb munkát biztosítja. — Megrendelhető szőlészeti és pinzegazdasági gépek és érczárak gyára Bécs, VI., Griesgasse 11.

NECHVILE FERENCZNÉL

Gazdasági üzemekben, uradalmakban, tejgazdaságokban, szeszgyárakban stb. kitünően bevált
évek óta

Porcellán-Email-Festékünk (Pef)

mint elegáns fal és mennyezet mázolat, melyen penész és gombaképződés lehetetlen. Mindenkor mosható, kemény, porcellánszerű felületet nyújt, mely **tej és vajkezelési helyiségek, gépházak, konyhák, fürdőszobák, folyosók, istállók, klozetek stb.** részére felelő eszköz.

Bessemer-festékünk (védjegyűllő)

mint **feltétlenül megbízható rozsdavédő szer** mindennemű vasszerkezetek, vas és hullám bádogtetők, tartók, kerítések, rácsok, gépek stb. részére. — Mint famázolat is kitünő konserváló szer. Tartsabb, szaporább és a különféle behatásoknak sokkal jobban ellenáll, mint minium és olajfesték.

Kimerítő ajánlattal és prospectussal szívesen szolgálnak az egyedüli gyárosok:

Lutz Ede és Társa, Pozsony.

Tejgazdasági Zsebnaptár

az 1900-ik évre

ELSŐ ÉVFOLYAM.

Szerkeszti és kiadja:

JESZENSZKY PÁL

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkárja.

Ára: O. M. G. E. tagoknak, a Gazdatisztek Orsz. Egyesülete, valamint a Tejtermelők Egyesülete tagjainak ajánlott küldéssel
1 frt 65 kr.

Bolti ára 2 forint.

Tejgazdasággal foglalkozóknak nélkülözhetetlen.

Megrendelhető a „Köztelek” kiadóhivatalában,
Budapest, IX. Üllői-ut 25.

Kitüntetések
1897. Kiseb nemzetközi vetőgépversenye első díj: állami arany érem.
Lévai nemzetközi vetőgépversenye első díj: nagy územre arany érem.
1898. Hódmezővásárhelyi vetőgépversenye első díj: arany érem.
Marosvásárhelyi vetőgépversenye első díj: arany érem.
1899. Szegedi kiállítás első díj: legnagyobb elismerés.

WEISER J. C. gazdasági gépgyára

NAGY-KANIZSÁN.

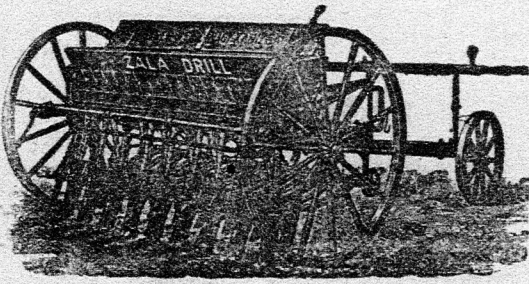
Ajánlja:

Magyarország

legújabb és

legjobb 7583

vetőgépet.

szabad, kiváltható kapacitásokkal ellátott

sík és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas

ZALA-DRILL

sorvetőgépet, továbbá szab. „Perfecta” olosó és igen jó, könnyű vetőgépet, legjobb szerkezetű Sack-re dőzerű aozélekeit, boronált, járgányait, szénagyűjtőt, rostált és mindenféle gazdasági gépeit.

„Planet jr.” rsz. kézi-toló répakapa és töltőgető, a 10 frt.
Arjegyek ingyen és bérmentve.

Lapunk bekötési táblája

1 frt 36 krért (portómentesen)

kapható kiadóhivatalunkban.

ČERNOVSKY & Co.

mezőgazdasági gépgyára

BÖMISCH BROD bei PRAG.

Ajánlja a tavaszi időnyre a t. cz. gazdakörönségnek összes kiváló minőségű és mindenkor első díjjal kitüntetett gazdasági gépeit és eszközöket és bátorodik a következő szabad, különlegességeire felhívni a figyelmet:

Lókapa (Cernovsky szabadalma) répa és repcéhez, kukorica, burgonya, azölő és komló kertekben; eddig bel- és külföldön 25,000 db használatban.

Ezen lókapat mint egyes lókapat egy sorhoz, vagy kombinálva 3, 4 és 5 sorhoz állítjuk elő. Ára az egyes lókapanak nagyság szerint 36, 44, 54 korona, kombinált 3 soros 180 korona, 4 soros 280 korona, 5 soros 320 korona.

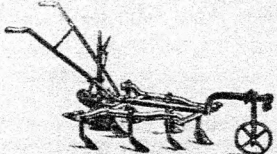
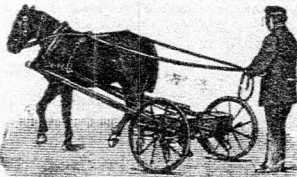
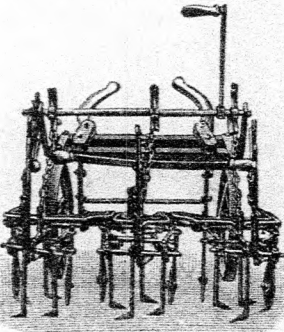
Chilisalétromszóró

(Cernovsky szabadalma) kétsoros **késlerőre** drbja 50 korona, 4 és 6 soros **vonóerőre** kormányozható oldal részekkel 120 és 160 korona.

Hat- és nyolezágú extirpatorok

a tavaszi vetés előtt a gyom kiirtásához és a talaj alapos felforgatásához. Ára 100 korona. Ezenkívül az összes mezőgazdasági gépekből állandóan nagy raktárunk van s minden megrendelés pontosan intéztiük el.

Arjegyek
ingyen és
bérmentve.

Eladó

szőlővessző.

Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület

„istvántelki immunis” homoktalaju

szőlőjéből a következő

európai és gyökeres szőlővesszők eladók.

1 éves gyökeres európai vesszők.		2 éves gyökeres európai vesszők.	
Olasz Rizling	15,000 ezre 10 frt	Tramini piros	3,000 „ 10 frt
Nagy Burgundi	5,000 „ 10 „	Piros Bakar	1,000 „ 10 „
Mézes fehér	3,000 „ 10 „		
Szent-Lőrincz	2,000 „ 10 „		
Nemes Kadarka	500 „ 10 „		
Veltelini piros	3,000 „ 10 „		
Madelaine angevine	1,000 „ 10 „		

Megrendelések az

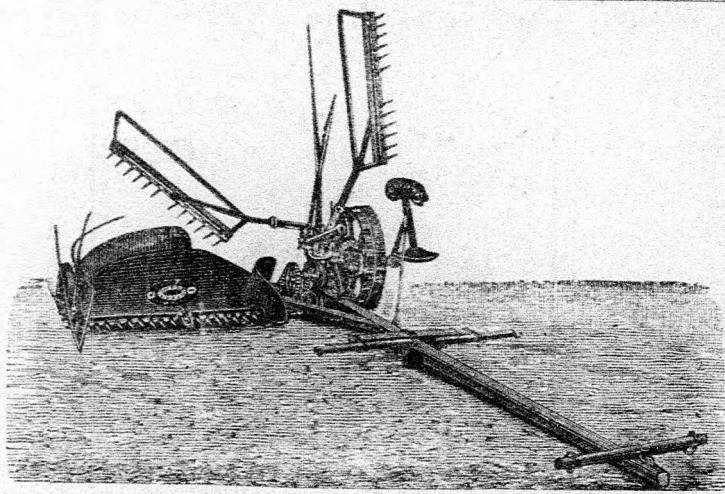
Országos Magyar Gazdasági Egyesület

igazgatójához

Budapest „Köztelek” intézendők.

Az elszállítás tavasszal történik a megrendelés sorrendjében. A megrendelésnél a vesszők fele ára előre beküldendő, hátralévő rész utánvétellel szedetik be. Csomagolásért és vasútra szállításért ezrenként 1 frt számíttatik.

Igazgató.

A m. kir. államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzeséplő készleteit,

„Millennium“

legújabb szerkezetű

fűkaszáló-, marokrakó- és kéveköto aratógépeit,

melyek **főelőnyei:**

préselt aczélemez-állvány, tégelyaczel-alkatrészek,

jó és könnyen hozzáférhető elpusztíthatlan szerkezet.

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczei mezőgazdasági gépgyárában készült 3, 3 1/2 és 4 lóerejű **gőzeséplő-készleteit**, Sack-rendszerű, aczelöntésű ekefóvel ellátott **ekéit**, járgányos cséplőkészleteit, szecsokavágóit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Figyelmeztetés!

Ezennel közhírré tesszük, hogy az összes ügynökeinktől, legyenek azok akár helyi ügynökök, akár utazó ügynökök, az eddig birt. meghatalmazásokat f. évi január hó 31-ével megvontuk és azokat ezennel hatálytalanoknak nyilváníttuk. Nevünkben és megbízásunkból tehát csak is azok járhatnak el, a kik 1900. február hó 1-e után kelt és általunk aláírt megbízással bírnak és csupán oly jogkörrel, a melyre ezen írásbeli megbízás kiterjed. Nehogy a közönség tévuttra vezettessék és nehogy nevünkkel visszaélések történhessenek, felkérjük mindazokat, kik velünk üzleti összeköttetésbe lépni óhajtanak, hogy mindenkitől, a ki nevünkben eljár, írásbeli meghatalmazásának felmutatását kérjük s abba betekintést tenni sziveskedjenek. A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyáranak Vezérügynöksége.

Földbirtok,

tehermentes a pestmegyei Solti határban eladó, áll 240 hold igen jó szántó és 78 hold jó kaszálóból 1200 □ öllel számítva. A föld általában jó föld, víz, szik és homokmentes, épület nélkül. Ajánlatok

Mltg. gróf Cavriani Miklós urhoz

Bécs, Heugasse Nr. 4. intézendők.

545

Vetőmag-burgonya eladás.

A takta-harkányi uradalomban 400 q. válogatott Reichskanzler vetőmag burgonya eladó: m. p.

50 q.-tól feljebb 5 korona pro q.

10 q.-tól „ 6 „ „

kisebb mennyiség 8 „ „

610

vevő zsákjaiban franco vasut Takta-Harkány.

Megrendelések az uradalom számtartói hivatalához Takta-Harkány Zemplén-megye intézendők.

Magyar királyi államvasutak igazgatóság.
23767/CIL.

Hirdetmény.

Osztrák-magyar-francia vasuti kötelék.

Folyó évi márczius hó 1-ével a fenti kötelékben gyorsvonatokkal szállítandó friss ludmájra nézve egy kivételes díjszabás lép életbe, melyben Budapest-Józsefváros, Budapest-nyugoti pályaudvar és Lipótvár állomások és a francia keleti vasutak Páris állomása közötti viszonylatokban közvetlen díjtételek foglaltatnak.

Ezen kivételes díjszabás alulírt igazgatóságnál (C. III. b. Csengery-utca 33. sz.) példányonként 10 filléért kapható.

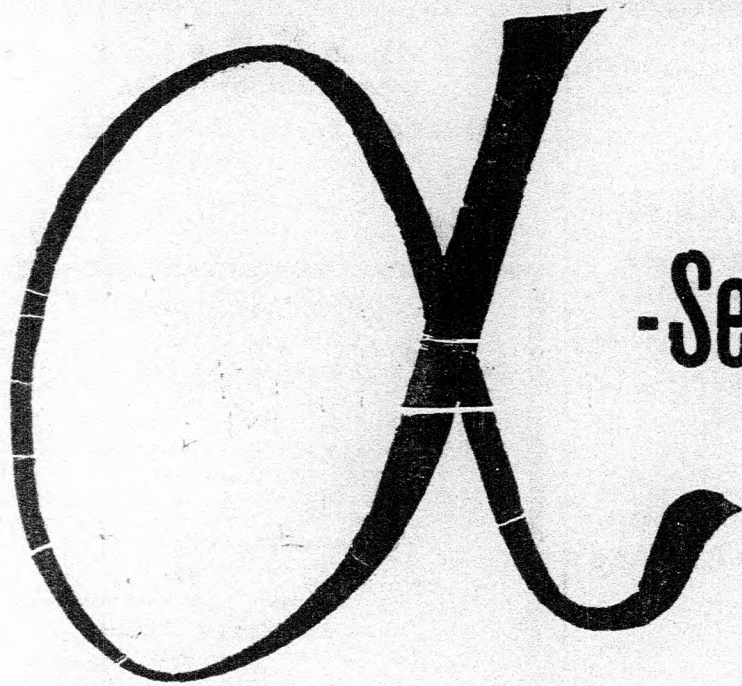
Budapest, 1900. évi február hó 28-án.

A magy. kir. államvasuta igazgatósága a részes vasutak nevében is.

Ajánlják nagy raktárukat minden patkolási cikkéből és ezen szakmába vágó különlegességekből. — Továbbá ajánlják szabadalmazott, kiváló szakférfiak által legjobban ajánlott patkókat ígáslovak és paripák, ugy-szintén ökrök vasalására.

Különösen kiemeljük cégünknek legújabb szabadalmazott rudvasalásait és kengyelelt.

M. HANN'S SÖHNE
os. kir. udvari patkolási eszköz-szállító
BÉCS, II., RENNASSE 6. SZÁM.

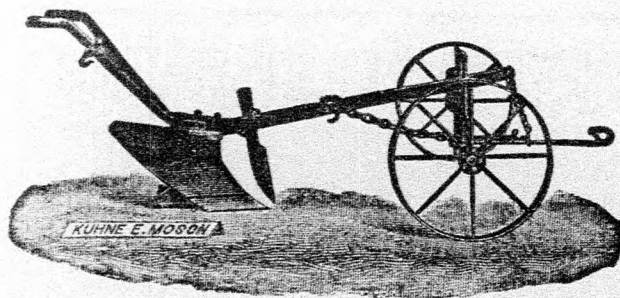

Mindennemű tejgazdasági eszközt és gépet szállít, tejgazdasági telepeket és tejszövetkezeteket rendez be az

-Separator Részvény-Társaság

ezelőtt **Pfanhauser A.**

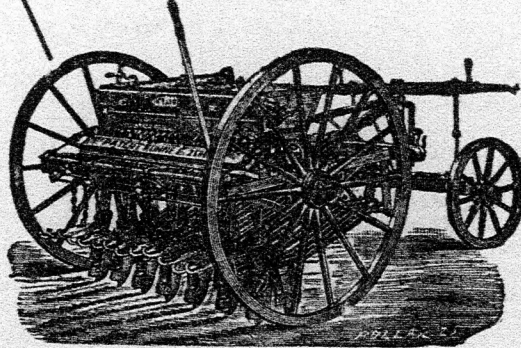
Budapest, VII., Erzsébet-körút 45.

KÜHNE E. Alakult 1856.
 gazdasági gépgyára
MOSONBAN.

a beálló tavaszi időnyre ajánlja elismert szerkezettől és leggondosabb kivitelű

Hungária Drill (merítőköröngös),
 Mosoni Drill (tolókerekes),
 és Jubileum Drill (kisgazdáknak)
 sorvető gépeit.

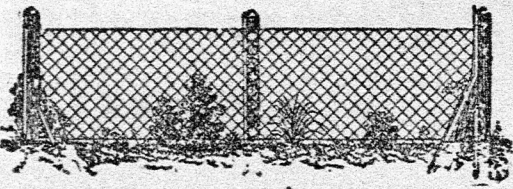

A gyárnak ujonnan bővített ekeosztálya szállít:
 egytetemes
 acél Sack ekéket két, három és négy-
 vasu ekéket
 mindenféle talajművelő eszközt
 Laacke-féle szántó és rétboronákat,
 hengereket.

Kitűnő tisztító és osztályozógépek a vetőmag előkészítésére
 Műtrágyaszórók stb.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.
 Részletes árjegyzékek rendelkezésre állanak.

**Olcsó
 kerítések!**

**Olcsó
 kerítések!**

HAIDEKKER SÁNDOR södronyszövet-, fonat- és kerítés-gyára

BUDAPESTEN, VIII. kerület, Üllői-ut 48. szám. 400

Gyárt és szállít: gép- és kézi södronyfónatokat, tülkés södronyt, pánthuzalt; erdők, vadaskertek, baromfi-udvarok, gazdasági telkek, kertek, gyümölcsösök, szőlők stb. bekerítésére olcsó árak mellett. Nyaraló-, park- és erkélyrácso-
 kat, valamint csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat vaskeretes södronyfónat és kovacsolt vasból; ugrásálló díszes virágágy-
 és gyepkerítéseket és fagyvédő-kocarakat. Továbbá föld- és kavicsrotákat; szőlőbogyózó-rostákat, magtárolók-
 rostályokat; ökr-szájkozarakat; szikrafogókat; gabonaválasztó-hengereket, valamint régi választóhengereknek új
 södronyköpennyel való ellátását. Rostaazóveteket és fonatokat szelészórotákból.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen. — Jutányos és pontos kiszolgálás.

SZIVATTYUK

MÉRLEGEK,

minden neme, házi, nyilvános, mezőgazdasági és iparczélókra.
 Legjobb gummi- és kender tömlők.
 Mindenféle csövek.

legújabb javított rendszerű tizedes, száza-
 dos és hidmérlegek fából és vasból, kereskedelmi,
 közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari czélokra.
 Embermérlegek, mérlegek házi használatra, barommér-
 lege. Commandit-társaság szivattyu- és mérleggyártására.

Árjegyzékek **W. GARVENS, Wien,** I., Walfischgasse 14. sz.
 ingyen és bérmentve. Schwarzenbergstrasse 6.

A tenyészet felosztása folytán az alulírott intézőség eladja:

— simmenthali tenézs-marháját. —
Hauptmann Peller'sche
 Gutsverwaltung 578
 — Freiling, Post Oftering. —

Dinnyemag.

Gondosan elkülönítve termelt, következő fajliszta, kitűnő minőségű vilfajokban kapható:
 Sárga dinnyék: Algieri, Ananász zöld husu, Ananász vörös husu, Bem fábormak, Bellegarde cantaloup, Bomba sárga husu, Composite, Lind Je ny, Margit, Muscatella, Muscat orange, Non plus ultra, Párisi prescott cantaloup, Tiszegöngy, Turkesztáni cserhaju, Turkesztáni gömbölyű, Turkesztáni zöb, Turkesztáni nagy zöb, Turkesztáni rózsá husu, Turkesztáni muskotály, Turkesztáni sárga husu, Turkesztáni Pósa-féle.

Görög dinnyék: Apafai, Arany-sárga bélfő, Fazekás-féle, Halasi verbeu, Hevesi javított, Hortobágy, Luby féle, Marsovszky-féle, Onody-féle, Páralan, Sámsoni.

50 szemes adag	5 fészkeknek kétébéné vetésére	— 20 fillé
500	50	1.00
1000	100	3.—
2500	250	7.—
5000	400	12.—
10.000	1000	20.—

A megrendeléshez nyomtatott termelési utasítást csatol s kívánatra árjegyzékkel szolgál.
BIRÓ PÁL kertgazdasága,
DEBRECZEN. 378

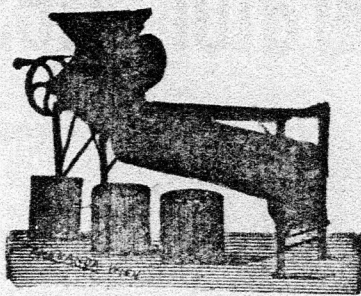
MARSDEN MARK WORSNOP, philadelphiai mérnök az „Eljárás és készülék a kukoricaszárnak hasznos terméké való átalakítására”

című 7862. számú magyar szabadalom tulajdonosa ezen szabadalmát eladni kívánja, illetve gyártási engedélyeket kiadni óhajt. Érdeklődőknek készséggel szolgál felvilágosítással: 619

Dr. Szilasi és Bernaue, szabadalmi iroda, Budapest, VIII., Baross-utca 59.

STAHEL és LENNER

TRIEURGYÁR, Budapest, V. ker., Katona József-utca 8.

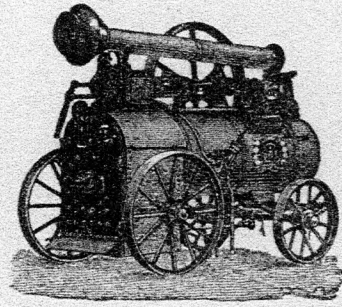
Ajánljuk trieurjeinket minden gabona tisztítására 5 kiló nyerstermény beküldése mellett speciális trieur készitünk.

Lekopott trieurköpenyt gyorsan és olcsón újjal felcserélünk. Kívánatra képes árjegyzékkel szolgálunk bérmentve. Jutalék mellett szőlő elárúsítók alkalmazást nyerhetnek. 3081

Fehér Miklós

gépgyára

Budapest, IX., Üllői-út 23. szám.

CSEREÜZLETEK lokomobilok és cséplőgépekre köthetnek.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcséplő garnitúrákat, Compound lokomobilokat stb., raktáron tart mindennemű gazdasági gépet, földművelési eszközt, továbbá

jól kijavított

lokomobilokat és cséplőgépeket különböző gyártmány és nagyságban, ajánlja jól felszerelt gépműhelyét gépek javítására és malomszerelvények gyártására.

Mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek.

330 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Gazdaságunk felosztása folytán a még meglévő

fejős, vemhes és fias tehének

szabadkézből eladók.

Meitner Gyula
 Pa.-Szunyogi gazdasága, u. p. Laczháza (Pestmegye.) 506

CARBOLENIUM

AVENARIUS SZABADALMA,

23 év óta a legjobban bevált faconserválószertothadás és gomba ellen.

!! Utánzásoktól óvakodjunk !!

AVENARIUS R.
 carbolineumgyára

Amstetten, Alsó-Ausztria.

579 Iroda:

WIEN III/1, Hauptstrasse 84.

Minden fajta erdei csemetéket

erdők és sövények alakításához, szép és olcsó: fenyő, erdei fenyő, fekete fenyő, szomorú fenyő, Douglas fenyő, vörös fenyő, vörös és fehér égerfa, akácza, fehér juhar, berkenye és bodzafa csemetéket ajánl 105

Gutsverwaltung **BOROWNA**

posta: BOCHNIA, Galiczia.

Árjegyzék kívánatra ingyen.

Kitüntetések:
 BÉCS, 1890. bronz-érem,
 Budapest, 1896. élszmerő oklevél,
 PRÁGA, 1893. arany érem,
 SZÉKESVÁR, 1899. ezüst érem.

MICHL ISTVÁN

amerikai és európai, sima és gyökeres vessző termelő, immunis homok- és ojtvány-telepei központi kezelésénél Tata-Tóvárosban a következő

Ez idő szerint
 820 faj mivelés alatt.

Sürgőnycím:
 MICHL, TATA.

„ŐSZI VERMELEÉSÜ“ vesszők eladóik. Készlet circa 1 millió gyökeres, 2¹/₂ millió sima.

Bor faj	Gyökeres		S i m a		Bor faj	Gyökeres		S i m a	
	100 db kr.	1000 db frt.	100 db kr.	1000 db frt.		100 db kr.	1000 db frt.	100 db kr.	1000 db frt.
Barsi	1.50	12.—	— .50	4.—	Vörös dinka	2.—	—	— .50	4.—
Budai zöld	—	—	— .60	5.—	Ménesi rózsza	2.—	15.—	— .80	5.—
Fehér denka	2.—	15.—	— .60	4.50	Tramini fűszeres	1.50	12.—	— .80	5.—
Ezerjő	1.50	12.—	— .50	3.50	Veltelini	1.50	14.—	— .60	4.50
Erdei fehér badar	—	—	— .80	5.—	Alicante bouschet	2.50	20.—	1.—	8.—
Furmint	1.60	14.—	— .60	4.—	Carbenet frank	1.40	10.—	— .40	3.—
Mézes	1.40	12.—	— .50	3.50	Kadarka	1.—	8.—	— .40	3.—
Mustos fehér	—	—	— .80	5.—	Merlott	1.40	10.—	— .50	3.50
Olasz rizling	1.20	10.—	— .50	3.—	Nagyburgundi	1.60	12.—	— .50	4.—
Ortliebi sárga	2.50	20.—	1.50	12.—	Oporto	—	—	— .80	5.—
Rakk. Járdovány	1.40	12.—	— .50	4.—	Ökörszem	—	—	1.50	12.—
Sárféher	—	—	— .80	4.50	Clante bouse	—	—	1.—	6.—
Semillon blank	1.40	12.—	— .60	4.50	St. Laurent	2.50	20.—	1.—	8.—
Sauvignon blank	1.40	12.—	— .60	4.50	Chasselas blank croupant	2.—	15.—	1.—	6.—
Szlankamenka	—	—	— .80	5.50	„ rouge „	2.—	15.—	1.—	8.—
Szerémi zöld	1.40	12.—	— .60	4.50	Pasatutti	3.—	22.—	1.—	10.—
Zöld sylvani	1.40	12.—	— .50	3.50	Rip. portalis I.-r. szokv. fajt.	—	—	1.—	8.—
Zöld veltelini	1.50	14.—	— .50	4.—	„ „ II.-r. „ „	—	—	— .60	4.—
Bakator	2.—	15.—	— .80	5.—	Rup. Monticola I.-r. szokv. fajt.	—	—	1.50	12.—
Bogdányi dinka	3.—	20.—	1.50	12.—	„ „ II.-r. „ „	1.50	12.—	— .60	4.—
Kovidinka	2.—	14.—	— .60	4.50					

Szöllővesszőim teljesen szókiválasztottak, minden betegségtől mentesek. Az árak csomagolás nélkül értendők, a mit önköltségen számítok. A megrendeléshez az ár 1/3 része esztendő, a hátralék utánvétetik. Készleten lévő fásajtványokról árjegyzékkel szívesen szolgálok. Több száz elismerő levél tanuskodik pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról. Sima és gyökeres csemege vessző készletem az 5-ik számban részletezve van, különben szíveskedjék részletes árjegyzékért hozzám fordulni.

Hirdetmény.

Uj személy- és podgyász-díjszabás életbeléptetése a Hont-vármegyei h. é. vasuton.

Ezen h. é. vasuton f. évi márczius hó 1-én új személy- és podgyász-díjszabás lép életbe, melylyel a megnyitás napján életbeléptett díjszabás érvényen kívül helyeztetik. Az új díjszabás a magy. kir. államvasutak díjszabás-elárúsító irodájában (Budapest, Csengery-utca 33. sz.) 20 filléért kapható.
 Budapest, 1900. február 17.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

„Adria”

magyar királyi tengerhajózási részvény-társaság

Vezérigynöksége: HOFFMANN S. és V.

1900. márczius havában a következő gőzösök indulnak:

Honnan	Hová	Gőzös neve	1900. márczius
Fiume	Liverpool	Pavia (C. L.)	1-10
„	Rouen	Stefánia	1-10
„	Rotterdam, Antwerpen	Nagy Lajos	5-15
„	Liverpool	Persian	5-15
„	Tanger, Pernambuco, Bahia		
„	Rio de Janeiro, Santos*	Baross	10
„	Rouen*	B. Kemény	10-20
„	Hull, Newcastle o/T.	Velturino	10-20
„	London	Austria	10-20
„	Hamburg	Venezia	10-20
„	Liverpool	Veria (C. L.)	15-25
„	Rotterdam,	Jókai	15-25
„	Rouen		15-25
„	Barcelona, Valencia*	Zichy	25
„	Algier, Glasgow*	Báthori	21-31
„	Gibraltar, London	Mátyás király	21-31
„	Oporto, Bordeaux*	Szent-László	21-31
„	Liverpool	Lesbian	21-31
„	Hull, Newcastle o/T.	Rosario	21-31
„	Antwerpen		25/III-IV

1 Ha a gőzös elindulása előtt 8 nappal elegendő rakomány be nem jelentett, az igazgatóság fenntartja magának a jogot, e kikötőket nem érinteni.
 A *gal megjelölt viszonylatokban a gőzös Triesztet is érinti.

Honnan	Hová	Gőzös neve	1900. márczius
Liverpool	Fiume-Trieszt	Saragossa C. L.	1-10
Hull, Newcastle o/T.	Trieszt-Fiume	Rosario	1-10
London	„	Narva	1-10
Antwerpen	„	Kálmán király	1-10
Liverpool	„	Athenian	5-15
Bordeaux	„	Matkovits	10-20
Liverpool	Fiume-Trieszt	Cypria (C. L.)	10-20
Rio de Janeiro, Santos	Trieszt-Fiume	Deák	15-25
London	„	Sultana	15-25
Liverpool	„	Algerian	15-25
Rotterdam	„	Petőfi	21-31
Glasgow	„	Szent István	21-31
Rouen	„	Stefánia	21-31
Hull, Newcastle o/T.	„	Kolpino	21-31

Középtengeri szolgálat.

A) Fiume—Malta—Sicilia—Marseillei vonal. Jövő hó 3-án „Zrinyi”, 10-én „Rákóczi”, 17-én „Tisza”, 24-én „Andrássy” és 31-én „Zrinyi” indul Fiuméből Marseillebe.

Jövő hó 4-én „Tisza”, 11-én „Andrássy”, 18-án „Zrinyi” és 25-én Rákóczy indul Marseilleből Fiuméba.

B) Fiume—Sicilia—Marseillei gyorsvonal. Jövő hó 1-én „Buda”, 8-án „Adria”, 15-én „Szápáry”, 22-én „Árpád”, 29-én „Buda” indul Fiuméből Marseillebe.

Jövő hó 7-én „Árpád”, 14-én „Buda”, 21-én „Adria”, 28-án „Szápáry” indul Marseilleből Fiuméba.

Nemesített **Nagy-Yorkshire** tenyészet

Tenyészirány: legnagyobb ellenálló képesség, nagy testalkat, gyors fejlődés; legnagyobb szaporulat.

Árak: 2-3 hónapos kan 45 korona

2-3 „ kocza 36 „

Felbugott „ kocza 100 „

Átadás a tót-komlósi vasuti állomáson. Istalópenz darabonként 1 korona. Szállítóketrecz ingyen.

Linsky és Bakos tenyészet, Tót-Komlóson Békés-m.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET

felügyelete alatt álló

KÖNYVKIADÓ VÁLLALAT

kiadásában a következő

gazdasági könyvek jelentek meg:

	füzve	kötve
	frt	kr.
Cselkó és Kossutány <i>Takarmányozástan</i>	2.40	3.—
Cserháti Sándor <i>Talajismeret</i>	1.60	—
Hilgard-Treitz <i>Szikes talajok</i>	— .80	1.—
Domokos K. <i>Gazdasági építészeti I-ső rész</i>	2.40	—
Száhlender Gyula <i>Gazdasági építészeti II-ik rész</i>	2.60	3.—
Szűts Mihály <i>Mezőgazdasági becsléstan</i>	2.60	3.—
Cserháti Sándor <i>Okszerű talajmivelés</i>	2.60	3.—
Acsádi Jenő <i>Mezőgazdasági Ut-, Vasut- és Hidépitészeti</i>	2.60	3.—
Molnár István <i>Gazdasági gyümölcsstermelés</i>	2.—	2.40
Beiwickler Vilmos <i>Fajbaromfi-tenyésztés</i>	5.—	6.—
Rázsó Imre <i>Cukorrépa-magtenyésztés</i>	1.—	—

Megrendelések az

Orsz. Magy. Gazdasági Egyesület pénztári hivatalához

Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám (Köztelek)

intézendők.

A műveket hérmertve küldjük; s minden megrendelés után 25% engedményt adunk.

PAUCKSCH, BUDAPEST, József-kör ut 25.
H. PAUCKSCH részvénytársaság
főtelepe.

Törzsgyárunk **LANDSBERG a/W.**
 gépgyár, vasöntőde, gőzkazán-gyár és rézműves-műhely
 53 éves fennállása óta
 mint legkiválóbb különlegességét
 legjobban jövedelmező

SZESZGYÁRAT

rendezett be a legújabb rendszer szerint.
 50 év óta körülbelül 1800 telepet állítottunk fel.

Szállítjuk továbbá a szükséges berendezéseket szeszőmivők, keményítőgyárak, tejgazdaságok számára, átvesszük régi szeszgyárak teljes átalakítását és egyes szeszgyári gépet vagy készüléket is legújanyosabban szállítunk.

Megkereséseket **Paucksch, Budapest, József-körut 25.** címre kérjük.
 (Gyártelep: Kőbánya.)

Magyar királyi átlamvasutak Igazgatóság.
 28352 C. I. sz.

Helyesbítés

a helyi érdekű vasúti díjszabás függelékében.

A m. kir. államvasutak kezelése alatt álló h. é. vasutak árudíjszabásához kiadott függelék XLVII/7. tétele alatt foglalt kedvezménynek a díjmérséklet tartalmazó rovatában „I.” és „K.” szavak közé beiktatandó: „illetőleg II.”

Budapest, 1900. évi márczius hó 14.

Az igazgatóság.

Mindennemű

ZSÁKOK,
vizhatlan és nyers takaró-

PONYVÁK
legmegbízhatóbb beszerzési forrása

Fischer J.
ponyva- és zsákgyára
Budapest,
Nagykoona-u. 18.
Minták ingyen és bérmentve. 445

Gazdaközönség
figyelmébe.
(1863)

Jutányosan eladó

6 drb 1500 kgr. hordképességű 2 1/4 m. hosszú, 1 1/4 m. széles 8 vaszlopú és erős vaskorlattal ellátott százados új marhamáza, 8 drb 3000 kgr. hordképességű tolosuly-rendszerű százados ujszekérhidmérleg, 19 db 1000 kgr. hordképességű, sulyokkal ellátott tizedes és 26 drb 500 kgr. hordképességű sulyokkal ellátott tizedes mérleg. Javítások a helyszínen saját szerelőim által pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

DÉNES MANÓ
mázsamesternél
BUDAPEST, VII., Dobány-utca 76.

Eredeti
magyar kínos burgonya, amely rendkívül jó tulajdonságai és nagy termékenysége miatt, Európa legjavolabb országaihoz is terjed, ültetésre úgy kisebb mint nagyobb mennyiségben kapható előállításánál: Agrári József péchybányai Csári, via: Sasvár, Nyitra vármegye. 643

Pénz.
Jelzalog
kölesön házakra és nagyobb földbirtokra egy I-ső rangú pénzintézetnél 584

Krausz Mór
által. Lakik:
Budapesten,
V., Hold-u. 25.

A kis-magyar
intézetéknél, u. p. Győr, kapható plymouth tenyésztőjás: drbja 16-20 fillér. 644

Fajtiszta duppau vetőzab eladás.

Tóth János földbirtokos jankamajori gazdaságában (u. p. Halas, Pest-m.) a magyar-óvári m. kir. növénytermelési kísérleti állomástól beszerzett mag után közvetlenül termelt

duppau zab
koránérő, bőtermő, hazánkban legjobban bevált zabfaj — mely ápril hó 15-ig teljes sikerrel vethető

vetőmagul eladó.
Egy métermáza zsák nélkül 14 korona. Kivánatra a zab a gazdaság zsákjaiban is expedíálattik. 346

Rózsakarót

jutányosan szállít
NEUMANN és MANNHEIM
faárugyár
BUDAPEST,
 Örömvölgy-utca 38-40.
 Telefon: 50-15. 572

Olesó szőlővessző
eladás. Ripária Portalis I. oszt. sima vesszőnek ezre 16 kor. II. oszt. 7 kor., gyökeres I. oszt. 24 kor., gyökeres II. oszt. 16 kor., kaphatók továbbá finom európai sima és gyökeres vesszők legjutányosabban. Pta-Gyopárosi szőlőkezeléséknél, u. p. Mező-Peterd. 598

Champlaine
tavasz buza vetőmag eladó mészszárazított szófok vasutállomáson 16 koronáért. Ugron Ákos, u. p. Tab, Somogy megye. 609

Kényelmes nyaraló,
árnyékos kertben, a fővároshoz közel, állomás mellett kerestetik. Feltételek: 4 butorozott szoba, tágas veranda, szép klímával, árnyas kert, lehetőséggel egyedi használatra. Bérmentés. Szives ajánlatok e lap kiadójához intézendők. „Víz és levegő” cz. alatt. 591/a

Spárgagyökér
argentin, igen szép kifejlett erős példányokban 2 és 3 évesek 1000 drb. 30 kor. 100 drb. 4 korona. Megrendelések kéretnek a simontornyai nradalom tisztartóságához, Simontornya Tolna m. 658

Tartósan
készített bicikli kosár — amely a biciklinek egy othon való biztos eltartására, mint különböző utazás alkalmával, a csőre igen alkalmas eszköznek bizonyult, kapható 15 koronáért Szekeres János urad, nemes főtelep kezelőnél Gaigócson. Ugyanitt megrendelhetők szőlő és gyümölcszálító kosarak is 100 drbként 40 koronáért. 659

Eladó
2-3 éves Báltány (Alyanthus) csemete, mely dus gyökérzetével fogva komokölések, vízmosások befűtésére, de díszfának is alkalmas, míg a készlet tart. Ezre csak 8 korona. Továbbá sorfának alkalmas Jegenyenyár (darabja 30 fillér) és iskolázott akác csemete; ezre nagyobb megrendelésnél 7 korona, vasútra szállítva és kötszerve. Liptay Jenő, Basfalom, posta és vasut Királyfelek. 450

Szőlővessző eladás.

Szőlőfaj neve	Vesszőkészlet		1000 db ára		Szőlőfaj neve	Vesszőkészlet		1000 db ára	
	1 éves gyök.	2 éves gyök.	Egy éves	Két éves		1 éves gyök.	2 éves gyök.	Egy éves	Két éves
	darab	K.	K.		darab	K.	K.		
Kis kék burgundi	—	8000	—	24	Szankamenka	1000	—	28	—
Fehér burgundi	10000	10000	24	28	Mézes fehér	4000	2000	24	28
Furmint	10000	4500	24	28	Szent Lőrincz	4000	800	28	28
Piros bakar	2500	1500	24	28	Juhfark	4000	3000	24	28
Veltemi	8000	1500	24	28	Chass. bl. croquant	10000	—	30	—
Tramini	5000	1500	24	28	rouge	6000	2000	34	40
Oporto	2000	—	24	—	Royal	2000	1000	40	44
Kövi dinka	6000	—	24	—	bl. Imperial	2000	700	40	44
Piros dinka	2000	2000	24	28	gr. Coulard	1500	1000	40	44
Ezerjó	8000	—	24	28	Madeleine	7000	6000	24	28
Zöld sylvani	6000	5000	24	28					

Ezeket kívül mintegy 35 féle gyökeres és sima őszszel szedett csemegé szőlővessző kisebb-nagyobb mennyiségben, 5000 darabon felüli megrendelésnél nagyobb engedmény.

A kertészetnél gyümölcsfák, díszfák és bokrok, továbbá spárgagyökerek kaphatók. **Concohati Gazdaság** kívánatra árjegyzéket küld; u. p. és vasutállomás **Ács, Komárom megye.** 636

Tenyészet felosztása miatt eladásra kerül

100 darab szőke mangalicza tenyészokca és 16 darab tenyészkan

Haraszi Sándor és Oszkár Békés-Szarvasi, Pa. Décsi gazdaságában.

Felvilágosítást nyújt

620

Haraszi Sándor, Békés-Csabán.

Alomszalmát.

3000 m. mészát elad a lovasberegny vasutállomástól kis órányira fekvő helyről a gazdasági hivatal, Csákvár. 547

I. rendű eredeti florentini czirok-vetőmagot elad

olaszczirok termelőknél, mely a magyar-óvári magvizsgáló állomásnál 97% csiraképes és teljesen üszögmentesnek találtatott és

beváltja
a czirokkalást az illető állomásnál a legmagasabb árakban 270

Táfler Jakab
első orosházi olaszczirok-seprő és kefégyára.

A kőbányai Király-Sörfőző,

Dr. Korányi és Dr. Kötly egyetemi tanár urak által gyógyezelokra ajánlott

Goliát-Malátasöre
idegbajokban, vérszegénység, emésztési zavaroknál, gyengeség, stb. kiváló sikerrel használtatik és egyuttal

legkellemesebb üdítő ital.

Vidékre, kőbányai vasúti állomáshoz szállítva; nagy palacsok: 19 kr., kis palacsok 13 kr. fogyasztási adóval együtt. Vidékre legkisebb szállítvány 30 palacsok.

Betét: nagy ládáért 1 frt 60 kr., kis ládáért 1 frt 20 kr., palacsokért 6 kr., mely azoknak bérmentes visszaszállásakor visszaszolgáltatik.

Megrendelhető: a gyári irodában Kőbányán, a városi irodában VII., Kertész-u. 40. és a vidéki raktárosoknál.

Budapesten kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben és poharankint a Quisisana 7792 automata buffet-ekben is.

Hirdetési ár 15 szög 60 Allér, ezen felül minden szög 4 Allér, feltűnő betűkkel 8 Allér Czim közzététel minden beiktatásnál 60 Allér bélyegilleték.

KIS HIRDETÉSEK

Csak megvásárolható és a munkafeltétel terménytel, továbbá állást keresők és azok hirdetésnyel vételnek fel a közreműködés rovataiban.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS.

Nőtlén és magyar ajkú gazdasági ellenőr. Kellő szakértelemmel és több évi gyakorlati, nagyobb gazdasághoz kereszlik. Bizonyítványokkal felszerelt ajánlatok Grünwald testvérek Csány (Hévesmegye) címre intézendők. 605

Botos Ispáni

Állás töltendő be egy józan, becsületes, megbízható, nős egyénnek; kinek a gazdasági teendőiben gyakorlata van; szőlőműveléshez értek előnyben részesülnek. Bizonyítványok nem küldetnek vissza. Czim: Bogay István, Zala-Határ, u. p. Tapolca. 612

Kerestetik

Április 24-iki belépésre egy 30-40 év közötti értelmes megbízható bérös gazda, Dunán túlról, de leginkább Vas vagy Zala-ból. Evi fizetése 80 korona 8 Hk. gabona, 22 kg. só, 1 tehén, 2 sertés tartás, 1/2 hó d föld. Sajátkezelő irt folyamodványok a jakabszállás uradalom tisztartóságának Jakabszállás, u. p. Sárosi kútidőzők. 641

ÁLLAST KERESKÖK.

40 éves,

nőtlén, kiszolgált katona altiszt és földmives-iskolát végzett egyén, a gazdaság minden ágában, valamint a szőlőtermelés és termesztésben jártas, miről kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik, megfelelő állást keres, melyet szívesen elfogadhat. Czim a kiadóhivatalban. 592

Földmives

Iskolát, előzőleg 4 középiskolai osztályt végzett 23 éves keresztes ifjú, másfél évi gyakorlattal, uradalomban megfelelő állást keres. Gazdasági könyvteljesben, iródteljesben teljesen jártas, beszéli magyarul, németül, szerbül, románul. Czim: „Gazda” Oroszlámos, Torontálmege. 616

Jó házból

való 20 éves fiatal ember, gazdaságba gyakoroltnak csekély fizetés mellett óhajt április 1-én belépni. Czim a kiadóhivatalban. 540

Földmives-iskolát

kitűnő sikerral végzett izraelita fiatal ember, egy évi gyakorlattal 8-4 gimnáziummal keres állást. Czim a kiadóhivatalban. 607

Nős

gazdasági állást keres, mellesleg belépésre, késztheti intézetet teljes sikerrel végzett, kati, 39 éves, nőtlén magyar, német és tör nyelvet beszélő, gróf uradalomtól 13 évi gyakorlattal bíró gazdaságt. Czim a kiadóhivatalban. 601

Földmives-

és telegazdasági szakiskola, fizetendő tanfolyamot végzett, 19 évi gyakorlati, 36 éves, nős egyén, megfelelő állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 585

Földmivesiskolát,

szeszifői tanfolyamot végzett, gépkezelő vizsgát tett, a gazdaságban több évi gyakorlattal a kettős könyvvitelben jártassággal bíró 27 éves fiatal ember állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 617

Egy

31 éves fiatal ember, ki a sárvári telegazdasági szakiskolát végzett 8 már több ideig, mint 15 tehénész munkát, elfogad akár sajtószállítás vállalkozás vagy hármán a székely vidék állást. Megkereséket továbbá a kiadóhivatal. 627

Gazdasági

intézetet végzett 30 éves keresztes nős óvadéklépes gazdaságt. állást keres, 10 évi gyakorlattal, teljes jártassággal a birtok gazdaság minden ágában, úgy a könyvvitelben is magyarul beszél. Czim a kiadóhivatalban. 625

Okl. gazdasz,

intelligens, 3 1/2 évi gyakorlati kitűnő (szőlőgyár) referenciákkal bíró, izraelita, állattenyésztés, bizalmas, gazdaság minden ágában, iródteljesben teljesen jártas, magyarul, német nyelvet bírja azonnali belépésre megfelelő állást keres. Szíves megkeresést továbbá a kiadóhivatal. 645

Földmives

iskolát végzett gör. kel. vallású, 27 éves, nős, gyermektelen ispán, ki a gazdaság minden ágában tökéletesen jártas, jelenleg Torontálmegeyében egy 600 holdas gazdaságban alkalmazva állást óhajt változtatni. Czim a kiadóhivatalban. 649

Tehénész gazda,

ki gyermekora óta tehénészekben működött, legutóbbi időben Magyarország 3 hírneves gazdaságban 11 éven át mint tehénész gazda volt alkalmazva április 1-re állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 647

Több évi

gyakorlattal bíró gazdaságt, keres mellesleg belépésre nagyobb uradalomban megfelelő állást. Az illető bírja a magyar és német nyelvet, és a gazdaság minden ágában a munkamenet, szeszgyártás, sertésenyésztés, dohány és répa termesztésben stb. nagy gyakorlattal bír. Czim a kiadóhivatalban. 650

Önálló,

elmélettel és 14 évi gyakorlatilag képzett gazdaságt, nős, izr. vallású, 32 éves, aki már hosszabb ideje óta mint tőziszt nagyobb uradalmakban működött, 1 év végére szörny igények mellett hasonló állást keres. Így a szőlőművelés és dohánytermelésben; állattenyésztés, bizalmas és tehénészben, valamint a gazdaság adminisztratív ügyeiben kitűnő gyakorlattal bír. Szorgalmas, becsületes, erélyes és képzettsége által a gazdaság érdekében mindenkor híven megőrzi. Czim a kiadóhivatalban. 646

Földmives iskolát

végzett, 23 éves, nőtlén fiatal ember, katonai kötelezettségének eleget tett, némi gyakorlattal, beszéli magyarul és németül, megfelelő alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban. 654

Végzett

gazda, kiszolgált altiszt, a gazdaság minden ágában, szőlőművelésben, iródteljesben jártas, 7 évi gyakorlattal, melyből 5 évet mint kezelő töltött, alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban. 634

Állást

keresek. Előképzettségem van. Végeztem a három éves tanfolyamú vinczellér képezdőt. Teljesen jártas vagyok a szőlőművelésben, méhészteljesben gyümölcsészteljesben, borászatban és mezőgazdaságban. Tizenegy évi gyakorlati bírok. Oly állást keresek lehetne, hol a fenti összes szakmákhoz érvényesíthetném önálló tevékenységem. Életemkorom 29 év vallásom ref. (Kivételomra, személyesen megjelenek). Címem a kiadóhivatalban. 428

ÁLLATOK.

Eredeti

Rambouillet kosok 157

mindenkor nagyobb mennyiségben, dus választékban kaphatók

gróf Herberstein Albert uradalmi igazgatóságánál

Strilek,

Morvaország.

Simmenthali bikák.

Importált egyedektől származó tollívér simmenthali törzskönyvelt bikák eladóak Fáy Zoltán, Ecséd-i gazdaságban. 603

Brabant

nőhöz mőn után nevelt 3 drb. 3 éves ménlő eladó Tóth-Szerdahelyi gazdaságban Zalam. 604

Eladó

Állandóan gazdag választékban csak elsőrendű erdőnyi magyarfajtinó

igás ökor.

Előjegyzéseket: későbbi fix szállításra helyben vagy a vásárló uradalomban átadva elfogadjunk — az előjegyző félre való minden kötelezettség nélkül. — Bővebbet: László és társai gazdasági intézőségénél 63 Kolozsvárt, Nagy-utca 1. sz.

Bonyhádvidéki

frissen ellető borjas és hasas

tehén,

üsző és

tarka tinó

vételénél közvetítésre fel-

642 ajánlja szolgáltatást

KOHN MÓR

Döbrököz, (Tolna.)

Borzderes

faj-marha.

Vásáros-Naményban (Bereg.) Vladár Emil ungh-csértészi — országosan törzskönyvezett — tehénészetéből

hét darab

borjas tehén

van eladásra felállítva. Közlebbi felvilágosítást ad Szabó Elek vásáros-naményi tisztartó. Posta, távirtda helyben. 589

hizlaltásra

való és mindenféle fajta jármos ökröket, valamint szép 1-3 éves vöröstarka növendék ökröborjakat 123 bármely mennyiségben és szerződéses szállítással melletti eladásra ajánlanak

Récsey és Deutsch

szarvasmarha kereskedők

Zala-Szt.-Balázs, Nagykanizsa mellett.

ELADÓ.

Lov. Biedermann Rezső hóboli gazdaságában a szegedi országos kiállításra első díjjal kitüntetett

Hampshire

Down kosok

eladatnak. Bővebb felvilágosítással szolgál

SZÓO LAJOS

638 urad. intéző

Hobol, u. p. Szigetvár.

Spiegel Ármín

szarvasmarha-kereskedő

Baposvárott.

Istállói: Dombóvárott.

Vállalkozik

Baranya és Bonyhádvidéki

1-2-3 éves

vöröstarka

tinók, üszők

beállítási és jármos ökrök, úgy tehének eladására. 62

Eladó

lovak és sertések. Tenyészet felhagyása folytán 12 drb. Mezőhegyesről vásárolt tenyészkacsa, melyek közül 10 darab vemhes utának nevelt 9 darab egyenes 7 darab kétéves, 5 db. hároméves, szikó 1 drb. 9 éves lipiczei félvér csődör 170 cm. 1 drb. 16 éves gidrán csődör 165 cm. 1 drb. 4 éves telivér csődör 171 cm. 45 drb. görbeldi faj tenyészkocsa, 37 drb. felbuzgatra eladó a pusztakiskértl gazdaságban u. p. Tócsány, 188. vörb felvilágosítást ad a tulajdonos Szentgyörgyi Miklós Budapest József-körut 63. 548

VEGYESEK.

Szeszgyárosok

figyelmébe ajánlom a még ma is 24% keményítő tartalommal bíró Papsz., Leitka és Lecha vetőmagvakvalókolompéromat, a Hodász-i vasút állomáshoz szállítva 5 koronáért mmásánként. Megrendelések Mándy Géza Válla, Szatmár. czimen eszközölendők. 621

Csendes

nyaraló szép árnyas park közepében, vasuti állomáshoz gyalog 10 perc, nyári idényre bebutorozva kiadó két népes mezőváros közelében. Czim a kiadóhivatalban. 622

Eladó

Észem nagybójtás folytán jutányos árban egy 50 HP. gőzgép teljesen jókarban alig 4 évig használt, továbbá egy Dervaux-féle vízágyító-készülék alig használt 1500 hl. naponta vízmennyiségre. Czim Ivánkovits István, Kastélyos Dombó Somogy megye. 618

Vizes talajra

égerfákat (Alnus incana) 3-4 méter magas 25 frt, 250 frt, 1 1/2-2 méter magas 20 frt, 150 frt. Hein János iskola, posta-vasut Rajecz-fürdő, Troncsánm. 640

Angol

Ívadéku kitűnő tojó nagytestű Plymouth, díjazott ezüst Wyandotte tyúk tojások darabonként 30 Hk. tart. törzsek mérsékelt árért eladók Miklóssy Antalánál N.-Kanizsán. 648

Kerestetik

azonnali átvételre 100-200 db hizlaltásra alkalmas, 20-40 kg. ösülyny, angol telivér, esetleg féltvér malacz. Ajánlatok az ösüly szertitár megjelölésével kiadóhivatalba intézendők. 639

Leghatásosabb speciális szőlőtrágyának bizonyult

a szárított kőbányai sertéstrágya.

mely teljesen légszáraz, bűzmentes, kézzel szórható, 50 kgos zsákokban szállítatuk. Az állami szőlészeti telepeken, a legelőkelőbb szőlőgazdaságokban sikeresen bevezetett. Kimerítő prospektus ingyen és bérmentve. Budapest-kőbányai trágyaszertitőgyár Bosányi Endre és társa, Budapest, V. 631

VÁSÁROLJUNK világhírű erfurti magvakat.

Kaphatók most BUDAPESTEN

Radwaner és Rónai

magkereskedésében,

V., Nádor-u. 8. sz.

J. C. SCHMIDT erfurti magtermelő ném. csász. udvari szállító

magyarországi főraktárában.

Ugyanott gazdasági vetőmagvak, fűmagvak stb. a legkitűnőbb minőségben jutányosan beszerezhetők. Tessék árjegyzéket kérni.

Az uradalomnak

évenként 1900 m. tűzifára volna szüksége, ennek szállítására, a fa nemének és árának megjelölésével, Szabad-Battyán állomáson átvéve (D. V.) az alábbi címre kérek ajánlatot. Urad. felügyelőség Nagy-Láng. 567

Luczerna,

Répmag,

Csomós ebir

Francia perje

fűmag.

Korán érő:

tavaszi

buza,

duppai

zab,

székely tengeri,

Faiskolai termékekből

Vadgesztenye,

Körisfa,

tölgysorfák és

csemeték,

kosár fűzdugványok.

A drassói magyar törzstenyésztőből több db. kiválóan fejlett

bika

69 Kapható:

gr. Teleki

Arvéd úr

drassói uradalmában, u. p.

Konca.

Készletem

vörös eckendorfi

répmagból elfogyott, szolgálhatok

azonban még kitűnő minőségű

németországi sárga

eckendorfi,

németországi sárga

oberndorfi,

hazai sárga

oberndorfi,

hazai vörös

oberndorfi,

németországi sárga

olajbogyóalaku,

németországi vörös

olajbogyóalaku,

németországi vörös

Mamuth,

németországi vörös

Buczok,

németországi sárga

Buczok,

és rózsaszínű

takarmány-

csukor

répmaggal

jutányos

árban

Haldek

magnagykereskedése

Budapest,

Károly-körut 9. szám.

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET

és
GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legfőbbkétebb szerkezettel és legolcsóbb áruk mellett szállít

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42-50. BUDAPEST—KELENFÖLD a vasúthoz közeli szomban.

Iroda, raktár, javítóműhely.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

Az 1899. évi szegedi mezőgazdasági kiállításon „új és figyelemre méltó” jelzővel kitüntetve.

Szab. kétfengelyű „Bóni” eketaliga.

!! Legújabb szerkezet!!

Tartós, szilárd, nem kopik, nem dől, domboldalon nem farol, az ekét egyenletesen vezeti, kenése folytonos és gazdaságos, kevés vonóerőt igényel.

Pillanat alatt állítható!

Megrendelhető:

Nyirbátorban: Mandel Eduárd és társainál.

Budapesten: a szab. osztr. magyar államvasúttársulat magyar bányái, hutái és uradalmi vezérigazgatóságánál (VI., Terezy-körút 24/a.), a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél (V., Alkotmány-u. 31.) Bächer és Melichár cégénél (VI., Nagymező-u. 68.) Kann és Heller uraknál (V., Váci-körút 62.)

Más rendszerű vas-eketaligákat árakétszázra elvállalunk.

Más rendszerű vas-eketaligákat árakétszázra elvállalunk.

BIRDETÉSEK

felvételnek a kiadóhivatalban
BUDAPEST,
1900. márc. 25-ik szám.

Szegedi Zsákok

Gabonazsákokat
nyers és vízmentesen telített
ponyvákat,
KÖTÉLNEMŰEKET,
az elismert legjobb minőségben szállít a
Magyar Vitorlavászon- és
Kendergyár és Társa.

Központi megrendelő iroda:
Budapest,
V., Nádor-utca
20. sz.

Lucernát, lóherét, fűmagvakat

minden célra és minden egyéb gazdasági cikket.

Vetőmagot

a legfutányosabb áron és garantált jó minőségben.

Mindenkor a legmagasabb napi áron, készpénzfizetés mellett vásárolok lóherét, lucernát és egyéb magvakat és kérek min-tázt szíves ajánlatokat.

KRAMER LIPÓT,

Telefon.

Sürgőnyczim: „CERES” Budapest.

Árjegyzékkel és részletes külön ajánlatokkal kívánatra szolgálók.

AJANLOK:

Kocsikenőcsöt, Petroleumot,
Zsákokat, takaró- és szekérponyvákat, kát-
rányfestékeket, fedőlakot,

MŰTRÁGYÁT

Olasz szaponáriát tiszta vastag gyöke-
rekből őrölve.

GÉPOLAJAT,

u. m. valódi tiszta olivajajat, elsőrendű
savtalanított repceolajat, stb.

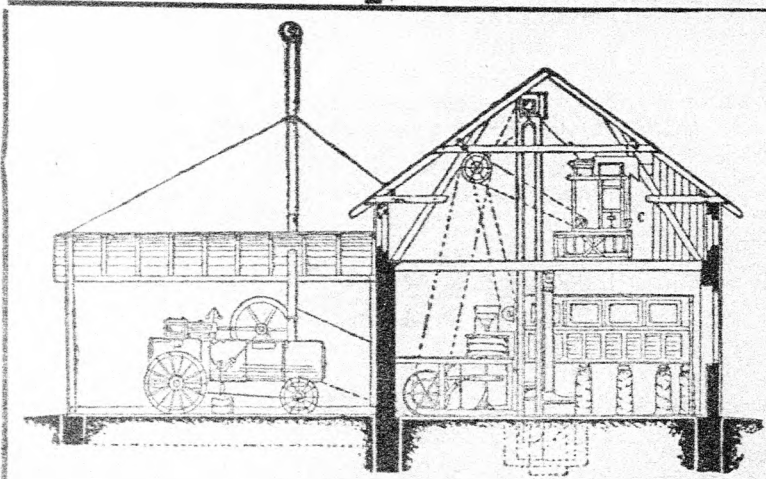
Szalonnát

Fertőtlenítő szereket,
u. m. karbolsav, karbolpor, creolin, zöldgálic stb.
rézgálic karbololeumot, keserűsöt csudasót stb.

BUDAPESTEN,

V. ker., Akadémia-utca 10. sz.

Telefon.

MALOM-

berendezéseket teljesen, úgy egyes malomgépeket, valamint

gépöntvényeket

gazdasági gépműhelyek részére gyárt és szállít:

Wörner J. és Társa

malomépitő
gépgyára és
vasöntődjéje

Budapesten, Külső váci-ut 54-56. sz.